

LETNO POROČILO 2018

Ljubljana, marec 2019

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	PREDSTAVITEV DRUŽBE	1
1.2	IZJAVA O UPRAVLJANJU	4
1.3	POROČILO POSLOVODSTVA	8
2	POSLOVNO POROČILO	10
2.1	GOSPODARSKA GIBANJA V EVROPI IN SLOVENIJI	10
2.2	URESNIČEVANJE NAČRTOVANIH CILJEV IN NALOG	11
2.3	ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV	15
2.4	POSLOVANJE DRUŽBE	15
2.4.1	<i>Analiza poslovanja</i>	<i>15</i>
2.4.2	<i>Pomembnejši kazalniki poslovanja in finančnega stanja</i>	<i>23</i>
2.4.3	<i>Upravljanje s tveganji</i>	<i>24</i>
2.5	POROČILO O IZVAJANJU DEJAVNOSTI	29
2.5.1	<i>Gospodarske javne službe</i>	<i>30</i>
2.5.1.1	Zbiranje odpadkov	30
2.5.1.2	Obdelava odpadkov	32
2.5.1.3	Odlaganje komunalnih odpadkov	34
2.5.1.4	Urejanje in čiščenje občinskih cest v Mestni občini Ljubljana	35
2.5.1.5	Urejanje in čiščenje javnih zelenih površin v Mestni občini Ljubljana	38
2.5.1.6	Urejanje javnih sanitarij v Mestni občini Ljubljana	40
2.5.2	<i>Druge dejavnosti</i>	<i>41</i>
2.5.2.1	Odlaganje nekomunalnih odpadkov	41
2.5.2.2	Proizvodnja električne energije	42
2.5.2.3	Plakatiranje	43
2.6	POROČILO O NALOŽBENI DEJAVNOSTI	43
2.7	RAZISKAVE IN RAZVOJ	45
2.8	JAVNA NAROČILA	46
2.9	UPRAVLJANJE S KADRI	47
2.10	VARSTVO OKOLJA	50
2.11	DRUŽBENA ODGOVORNOST	51
2.12	RAZVOJNE USMERITVE	52
2.13	POMEMBNEJŠI POSLOVNI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA	53
2.14	POROČILO O RAZMERJIH Z OBVLADUJOČO DRUŽBO	54
3	RAČUNOVODSKO POROČILO	55
3.1	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	55
3.2	RAČUNOVODSKI IZKAZI	58
3.2.1	<i>Bilanca stanja</i>	<i>58</i>
3.2.2	<i>Izkaz poslovnega izida</i>	<i>60</i>
3.2.3	<i>Izkaz drugega vseobsegajočega donosa</i>	<i>61</i>
3.2.4	<i>Izkaz denarnih tokov</i>	<i>61</i>
3.2.5	<i>Izkaz gibanja kapitala</i>	<i>62</i>
3.2.6	<i>Izkaz bilančnega dobička/izgube</i>	<i>63</i>
3.3	RAZKRITJA POSTAVK V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH	64
3.3.1	<i>Računovodske usmeritve</i>	<i>64</i>
3.3.2	<i>Pojasnila k bilanci stanja</i>	<i>72</i>
3.3.2.1	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	72
3.3.2.2	Opredmetena osnovna sredstva	72
3.3.2.3	Naložbene nepremičnine	74
3.3.2.4	Zaloge materiala	75
3.3.2.5	Kratkoročne poslovne terjatve	75
3.3.2.6	Denarna sredstva	77
3.3.2.7	Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	77
3.3.2.8	Kapital	78
3.3.2.9	Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	78

3.3.2.10	Kratkoročne finančne obveznosti	81
3.3.2.11	Kratkoročne poslovne obveznosti	81
3.3.2.12	Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	83
3.3.3	<i>Pojasnila k izkazu poslovnega izida</i>	83
3.3.3.1	Čisti prihodki od prodaje	83
3.3.3.2	Drugi poslovni prihodki	84
3.3.3.3	Stroški porabljenega blaga in materiala	84
3.3.3.4	Stroški storitev	84
3.3.3.5	Stroški dela	85
3.3.3.6	Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki pri NS, OOS in NN	87
3.3.3.7	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	88
3.3.3.8	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	88
3.3.3.9	Razčlenitev stroškov po funkcionalnih skupinah	88
3.3.4	<i>Pojasnila k izkazu drugega vseobsegajočega donosa</i>	89
3.3.5	<i>Pojasnila k izkazu denarnih tokov</i>	89
3.3.6	<i>Druga razkritja</i>	90
3.3.6.1	Zabilančna evidenca	90
3.3.6.2	Posli s povezanimi osebami	91
3.3.6.3	Poslovni dogodki po dnevu bilance stanja	91
3.3.6.4	Dodatna razkritja na podlagi Energetskega zakona in SRS 32	92
3.4	IZJAVA POSLOVODSTVA	97

Pomembnejši podatki in nekateri kazalci poslovanja družbe

	LETO 2018	LETO 2017	LETO 2016	LETO 2015
ZBIRANJE ODPADKOV (v tonah)				
Zbrani odpadki - dejavnost zbiranja odpadkov	145.868	136.724	131.851	126.729
Zbrani odpadki - dejavnost urejanja in čiščenja javnih površin	6.226	5.165	5.297	4.309
Skupaj zbrani odpadki	152.094	141.889	137.148	131.038
Delež ločeno zbranih odpadkov v %	67,7	65,6	64,2	62,5
OBDELAVA ODPADKOV (v tonah)				
Sprejem komunalnih odp. - začasna obdelava	0	0	0	49.515
Sprejem komunalnih odpadkov v MBO	140.826	116.851	81.073	0
Sprejem bioloških odpadkov v MBO	32.851	29.451	30.301	0
Skupaj sprejeti odpadki v obdelavo	173.677	146.302	111.374	49.515
ODLAGANJE ODPADKOV (v tonah)				
Po obdelavi odloženi komunalni odpadki	7.259	4.119	5.023	40.325
Ostali odloženi komunalni odpadki	1.600	877	4.478	7.804
Odloženi nekomunalni odpadki	11.836	2.641	2.045	4.383
Vsi odloženi odpadki	20.695	7.637	11.546	52.512
IZ BILANCE STANJA NA DAN 31. 12. (v EUR)				
Bilančna vsota	40.841.416	43.945.812	52.310.945	52.543.382
Neopredmetena in opredmetena sredstva, nal. nep.	29.126.312	30.854.313	31.788.277	31.520.208
Finančne naložbe	1.000	1.000	7.903.218	10.693.574
Terjatve	9.833.245	9.704.160	9.730.580	8.063.625
Zaloge, denarna sredstva in kratkoročne AČR	1.880.859	3.386.339	2.888.870	2.265.975
Kapital	6.084.564	12.083.253	16.212.097	18.651.112
Rezervacije in dolgoročne PČR	27.648.210	26.958.233	29.679.173	30.026.511
Obveznosti in kratkoročne PČR – od tega:	7.108.642	4.904.326	6.419.675	3.865.759
- kratkoročna zadolžitev pri bankah	1.500.105	0	0	0
IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO (v EUR)				
Prihodki iz poslovanja	43.358.596	41.642.827	35.012.021	29.840.852
Odhodki iz poslovanja	48.896.685	46.121.112	37.284.251	30.247.640
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	-5.538.089	-4.478.285	-2.272.230	-406.788
Rezultat iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA)	-2.993.400	-1.824.910	577.263	2.889.236
Rezultat iz finančnega in izrednega poslovanja	-434.845	354.149	172.404	444.121
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	-5.972.934	-4.124.136	-2.099.826	37.333
STROŠKI DELA IN PLAČ				
Stroški dela v EUR	11.552.607	9.811.750	9.543.656	10.116.377
Stroški plač v EUR	8.210.856	7.016.164	6.754.014	7.120.594
Povprečno število zaposlenih iz ur	400,16	361,44	375,77	397,50
Povprečna bruto plača na zaposlenega iz ur v EUR	1.709,91	1.617,64	1.497,82	1.492,79
Povprečna stopnja izobrazbe	4,2	3,9	3,8	3,7
KAZALNIKI POSLOVANJA DRUŽBE				
Gospodarnost iz poslovanja	0,89	0,90	0,94	0,99
Čista dobičkonosnost kapitala	-0,42	-0,24	-0,11	0,00
ŠTEVILO ZAPOSLENIH OB KONCU LETA	429	375	386	400
POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH V LETU	419,1	382,8	395,5	410,6

1 UVOD

1.1 Predstavitev družbe

Družba: SNAGA Javno podjetje d.o.o.
(skrajšan naziv: SNAGA, d.o.o.)
Naslov: Povšetova ulica 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 01 477 96 00
Telefaks: 01 477 97 13

E-pošta: snagalj@snaga.si
Spletna stran: <http://www.snaga.si>

Matična številka: 5015545
Davčna številka: SI30543517
Šifra dejavnosti: 38.110

Osnovni kapital: 7.211.098,95 EUR
Št. registrskega vložka pri Okrožnem sodišču v Ljubljani: 1/07748/00

➤ Ustanovitev in statusne spremembe družbe

Zametki družbe SNAGA, d.o.o. (v nadaljevanju: Snaga) segajo v čas prve svetovne vojne, ko je tedanji Občinski svet Ljubljane ustanovil podjetje Mestne vožnje. Podjetje je po sedežu na Povšetovi ulici kmalu dobilo domače ime Mestna pristava (znano je bilo tudi kot Mestna pripraga), osrednji namen njegove ustanovitve pa je bilo izvajanje prevozov za mestna podjetja po Ljubljani. Poleg prevozov, ki so jih do tedaj za visoke cene opravljali zasebniki, so pri Mestni vožnji za podjetja in občinske urade izvajali tudi druga dela, kot so odvoz odpadkov, škropljenje makadamskih cest in pluzenje cest. Podjetje se je kmalu lahko pohvalilo z velikim številom konj in vozov. Uredili so si tudi lastne delavnice – kovaško, kolarsko, sedlarsko in mehanično delavnico.

Razvoj družbe je bil vselej tesno povezan s potrebami mesta, ki se jim je prilagajala tudi njegova dejavnost. Poleg pobiranja in odlaganja odpadkov je družba svojo dejavnost razširila na čiščenje javnih površin, vzdrževanje javnih stranišč ter gospodarjenje s kmetijskimi površinami.

Gospodarske in politične razmere v mestu in širše so botrovale spremembam statusa in dejavnosti družbe. Ta se je iz Mestnih voženj preimenovala v TOZD Javna higiena, ki je deloval v okviru Komunalnega podjetja Ljubljana d.d., leta 1990 pa se je ustanovila družba SNAGA, d.o.o. Družba Snaga je danes del JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. (v nadaljevanju: Javni holding), v okviru katerega skuša mesto zagotoviti gospodarno in učinkovito izvajanje obveznih gospodarskih javnih služb v prestolnici.

➤ Dejavnost družbe

Snaga je pooblaščenca za izvajanje dejavnosti obveznih občinskih gospodarskih javnih služb:

- zbiranje komunalnih odpadkov (v nadaljevanju: zbiranje odpadkov),
- obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov (v nadaljevanju: obdelava odpadkov),
- odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov (v nadaljevanju: odlaganje komunalnih odpadkov),
- urejanje in čiščenje občinskih cest,

- urejanje in čiščenje javnih zelenih površin,
- upravljanje Krajinskega parka Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib (TRŠh) in izbirno gospodarsko javno službo urejanja javnih sanitarij.

Poleg gospodarskih javnih služb Snaga opravlja še druge dejavnosti, kot so: odlaganje nekomunalnih odpadkov, proizvodnja in prodaja električne energije ter plakatiranje.

Snaga je konec leta 2018 izvajala gospodarsko javno službo ravnanja s komunalnimi odpadki za več občin, in sicer zbiranje odpadkov za 11 občin, obdelavo odpadkov za 58 občin ter odlaganje ostankov predelave odpadkov za 41 občin. Dejavnost urejanja in čiščenja občinskih cest in javnih zelenih površin ter dejavnost urejanja javnih sanitarij izvaja Snaga le na območju Mestne občine Ljubljana. Družbi je bilo s koncesijo podeljeno še upravljanje krajinskega parka TRŠh.

Področje ravnanja z odpadki opredeljujejo in določajo številni predpisi, ki so sistemsko urejeni in usklajeni z evropskim pravnim redom. Na tem področju je v Republiki Sloveniji glavni predpis Zakon o varstvu okolja ter na podlagi zakona sprejete številne uredbe in pravilniki, ki po vrstah dejavnosti in vrstah odpadkov določajo standarde za doseg ciljev operativnih programov in predpisujejo obvezna ravnanja. Glede na to, da Snaga izvaja gospodarske javne službe varstva okolja na območju več občin, je pri svojem delu dolžna upoštevati tudi občinske operativne programe in občinske odloke s tega področja.

Na gospodarsko finančnem področju je vezana tako na splošne predpise, kot so Zakon o gospodarskih družbah, Zakon o javnem naročanju in Slovenski računovodski standardi (SRS), kot tudi na posebne predpise, namenjene izvajanju gospodarskih javnih služb, kot je Zakon o gospodarskih javnih službah, Zakon o javno zasebnem partnerstvu, SRS 32 in številne predpise s področja cen komunalnih storitev, okoljskih dajatev in podobno.

Družba se reševanja problematike ravnanja z odpadki loteva celovito in odgovorno, vodilo našega delovanja pa je kakovost, ki botruje ne le zadovoljnim strankam, temveč tudi čistejšemu okolju.

➤ **Organi vodenja in upravljanja**

Poslovodstvo družbe

Družba ima direktorja, ki vodi posle družbe in jo zastopa ter uresničuje sprejeto poslovno politiko družbe. Funkcijo direktorja družbe vse od leta 2002 opravlja Janko Kramžar, ki je bil s strani Nadzornega sveta, edinega družbenika družbe, dne 31. 1. 2002 prvič imenovan za direktorja družbe. Zaradi spremenjenih določb o upravljanju družbe v ustanovnem aktu družbe je pristojnost za imenovanje direktorja prešla najprej na Svet ustanoviteljev javnih podjetij, povezanih v JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in kasneje na Skupščino edinega družbenika. Skupščina edinega družbenika, to je Javnega holdinga, je dne 14. 5. 2014 z dnem 11. 1. 2015 ponovno imenovala Janka Kramžarja za direktorja družbe za mandatno dobo petih let.

Družbenik

Edini družbenik družbe Snaga je Javni holding. Pristojnosti družbenika obsegajo odločanje o zahtevi za vplačilo osnovnih vložkov, o vračanju naknadnih vplačil, o delitvi in prenehanju poslovnih deležev, o ukrepih za pregled in nadzor dela poslovodje, o postavitvi prokurista in poslovnega pooblaščenca, o sprejemu poslovnega načrta, o sprejemu pisnega poročila o poslovanju družbe na koncu vsakega polletja in letnega poročila družbe s predlogom za uporabo bilančnega dobička ter odločanje o drugih zadevah, za katere tako določa zakon ali družbena pogodba in katere niso izrecno prenesene v odločanje Svetu ustanoviteljev javnih podjetij, povezanih v JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. (v nadaljevanju: Svet ustanoviteljev).

Družbenik je v letu 2018 sprejel letno poročilo družbe Snaga za leto 2017 s poročilom neodvisnega revizorja ter sklep o pokrivanju izgube, polletno poročilo o poslovanju družb skupine Javni holding, dopolnitev dejavnosti družbe Snaga s trgovino na drobno in kratkoročno zadolžitev za potrebe uravnavanja finančne likvidnosti v letu 2018. Seznanil se je s poročilom o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2017.

Svet ustanoviteljev

Mestni svet Mestne občine Ljubljana in občinski sveti občin Brezovica, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Horjul, Ig, Medvode, Škofljica in Velike Lašče so v letu 2004 sprejeli Akt o ustanoviteljskih pravicah in ustanovitvi sveta ustanoviteljev javnih podjetij, povezanih v Javni holding.

Z navedenim aktom so sveti občin za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v javnih podjetjih, povezanih v Javni holding, in za usklajevanje odločitev v zvezi z zagotavljanjem obveznih in izbirnih gospodarskih javnih služb ustanovili skupni organ, imenovan Svet ustanoviteljev javnih podjetij, povezanih v JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., s sedežem v Ljubljani, Mestni trg 1. V letu 2008 je bila zaradi prenosa poslovnega deleža v Javnem holdingu z občin Ig in Velike Lašče na Mestno občino Ljubljana sprejeta novela v prejšnjem odstavku omenjenega akta, s katero je bilo izvedeno tudi preimenovanje organa v Svet ustanoviteljev javnih podjetij, povezanih v JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.

Svet ustanoviteljev sestavljajo aktualni župani občin ustanoviteljic. V okviru izvrševanja ustanoviteljskih pravic družbe je Svet ustanoviteljev pristojen za odločanje o cenah oziroma tarifah za uporabo javnih dobrin, ki jih zagotavlja družba, dajanje soglasij k nakupu oziroma odprodaji poslovnega deleža v drugi družbi, dajanje soglasij za najemanje kreditov in drugo zadolževanje ter za obremenitev nepremičnin, ki je nad 5 % vrednosti osnovnega kapitala družbe.

Svet ustanoviteljev se je v letu 2018 sestel na treh rednih sejah, na katerih je med drugim soglašal s kratkoročno zadolžitvijo za potrebe uravnavanja finančne likvidnosti družbe in s sklenitvijo pogodbe o ustanovitvi Gospodarskega interesnega združenja centrov za ravnanje z odpadki Slovenije – CEROZ g.i.z. ter se je seznanil z obvestilom družbe o zagotovitvi finančnega jamstva za izvedbo ukrepov določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje odlagališča nenevarnih odpadkov odlagališča Barje za leto 2018 in s pogoji kratkoročne zadolžitve.

➤ Podatki o skupini Javni holding

Snaga je v 100 % lasti družbe Javni holding in je vključena v skupino družb, ki so v lasti navedene obvladujoče družbe.

Skupino Javni holding v letu 2018 sestavljajo:

- matična družba JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.,
- odvisna družba JAVNO PODJETJE VODOVOD-KANALIZACIJA d.o.o.,
- odvisna družba JAVNO PODJETJE ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o.,
- odvisna družba SNAGA Javno podjetje d.o.o. in
- odvisna družba JAVNO PODJETJE LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o.

Konsolidirani računovodski izkazi se izdelujejo na nivoju skupine Javni holding. Konsolidirano letno poročilo je mogoče pridobiti na sedežu obvladujoče družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., Verovškova ulica 70, Ljubljana.

1.2 Izjava o upravljanju

V skladu z določbo petega odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) posloводство družbe SNAGA Javno podjetje d.o.o. (v nadaljevanju Snaga) izjavlja, da je bilo v obdobju poslovnega leta 2018 upravljanje družbe skladno z zakoni, Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo SNAGA Javno podjetje, d.o.o. (v nadaljevanju: Akt o ustanovitvi) in drugimi veljavnimi predpisi.

Posloводство družbe Snaga v skladu s 60.a členom ZGD-1 izjavlja, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu z ZGD-1 in slovenskimi računovodskimi standardi.

V skladu s petim odstavkom 70. člena ZGD-1, ki določa minimalne vsebine izjave o upravljanju, družba Snaga podaja naslednja pojasnila:

- **Kodeks o upravljanju**

Družba Snaga izjavlja, da deluje skladno z veljavno zakonodajo ter si aktivno prizadeva za odgovorno upravljanje in transparentno komuniciranje z vsemi deležniki. V letu 2017 je bil sprejet Kodeks upravljanja družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb (v nadaljevanju: kodeks), ki je objavljen na spletni strani www.snaga.si. Kodeks za vse družbe v skupini upošteva poenotena merila za doseganje visokih standardov vodenja in nadzora ter oblikovanje transparentnega in razumljivega sistema korporativnega upravljanja.

Omenjenemu kodeksu družba pri poslovanju sledi, upoštevajoč posebnosti družbe, ki izhajajo iz akta o ustanovitvi družbe, zlasti v delu, ki se nanaša na skupščino družbenikov in vse v zvezi s tem, ker družba kot enoosebna družba z enim družbenikom Javnim holdingom, ki ima 100 % poslovni delež, nima skupščine družbenikov ter v delu, ki se nanaša na nadzorni svet in njegove člane in vse v zvezi s tem, ker v skladu z aktom o ustanovitvi družba nima nadzornega sveta, ki po ZGD-1 ni obvezen.

- **Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja**

Sistem notranjih kontrol je opredeljen kot sestav računovodskih in drugih kontrol, vključno z organizacijskim ustrojem, metodami in postopki, ki jih vzpostavi vodstvo v sklopu svojih združenih ciljev z namenom, da si z njimi pomaga pri gospodarnem, učinkovitem in uspešnem izvajanju dejavnosti.

Notranje kontrole imajo pomembno vlogo pri odkrivanju in preprečevanju goljufij ter zaščiti tako premoženja kot ugleda družbe. Namen notranjih kontrol je zagotoviti učinkovitost in uspešnost delovanja, pravilnost, popolnost in resničnost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni in drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi, kar skušamo doseči predvsem z zagotavljanjem in izvajanjem naslednjih ukrepov in notranjih kontrol:

- oblikovanje učinkovite in transparentne organizacijske strukture,
- oblikovanje jasnih in poenotениh računovodskih usmeritev ter njihova dosledna uporaba,
- kontrola popolnosti zajemanja podatkov, ki obsega preverjanje ali so vsi poslovni dogodki nesporni, ali so odobreni s strani pooblaščne osebe, ali so vsi poslovni dogodki pravočasno knjiženi, v pravih zneskih in pravilno kontirani,
- kontrola pravilnosti računovodskih podatkov, v okvir katere sodi preverjanje mesečnih uskladitev prometa in stanj med pomožnimi knjigami, analitičnimi evidencami in glavno knjigo ter kontrola izvajanja letnega popisa (inventura) stanja sredstev in obveznosti do njihovih virov in uskladitev stanj po knjigah z dejanskim stanjem, ugotovljenim s popisom,

- kontrola razmejitev dolžnosti in odgovornosti, ki obsega ločevanje izvajanja nalog, na primer evidentiranja poslovnih dogodkov od upravljanja s finančnimi sredstvi družbe (plačila),
- kontrola odgovornosti zadolžencev za sredstva, varovanje sredstev pred krajo, izgubami, neučinkovito uporabo,
- kontrola omejitve dostopa - poenoten računovodski in poslovni informacijski sistem tako v matični družbi Javni holding, kot družbi Snaga, zagotavlja ustrezne omejitve dostopa do omrežja, aplikacij in podatkov ter nadzor nad dostopi in ima že vgrajene nekatere kontrole popolnosti zajemanja in obdelovanja podatkov ter usklajenosti prometov analitičnih evidenc z glavno knjigo oziroma se izvajajo tudi kontrole prenosov prometnih podatkov, kjer je to potrebno,
- nadziranje se izvaja tudi na način, da se preverja pravilnost računovodskih podatkov v okviru funkcije poročanja oziroma analiziranja in preučevanja odmikov od načrtovanih ali preteklih prometov in stanj (redna mesečna in občasna obdobja poročila o poslovanju družbe).

Menimo, da nam sistem notranjih kontrol v vseh pomembnih pogledih daje ustrezna zagotovila za doseganje ciljev na področju skladnosti poslovanja z zakoni, s predpisi, sprejetimi notranjimi akti družbe in z drugimi navodili; uspešnega poslovanja ter zagotavljanja kakovostnih storitev; varovanja sredstev pred izgubo zaradi malomarnosti, zlorab, slabega upravljanja, napak, poneverb ter drugih nepravilnosti; razvijanja in ohranjanja zanesljivih računovodskih in drugih podatkov ter pravilnosti prikazovanja le-teh v računovodskih poročilih in uporabe enotne metodologije dela, vključno z enotno predpisanimi obrazci in dokumenti.

Za stalno preverjanje pravilnosti in zakonitosti, gospodarnosti in urejenosti poslovanja skrbi Služba za notranjo revizijo edinega družbenika Javnega holdinga. Le-ta izvaja neodvisno in objektivno notranje-revizijsko aktivnost znotraj skupine Javnega holdinga.

Notranji revizorji preverjajo skladnost poslovanja z zakoni in drugimi predpisi, skladnost z usmeritvami, načrti, ustreznost delovanja notranjih kontrol, računovodskih informacij, varovanje premoženja, gospodarno in učinkovito uporabo dejavnikov ter doseganje namenov in ciljev v zvezi s poslovanjem.

Notranja revizija svoje poslanstvo izvaja v skladu s Temeljno listino Službe za notranjo revizijo in v skladu s Pravilnikom o notranji reviziji Javnega holdinga. Notranje revidiranje se je izvajalo na podlagi mednarodnih standardov strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, s kodeksom notranjerevizijskih načel in kodeksom poklicne etike notranjih revizorjev.

Dodana vrednost notranje revizije je bila dosežena s svetovanjem in v obliki predlaganih priporočil po izvedenih revizijskih pregledih, katerih izvajanje oziroma uresničevanje tudi redno preverja. O svojem celovitem delu je Služba za notranjo revizijo redno medletno in na letni ravni poročala oziroma seznanjala poslovodstvo družbe in nadzorni svet Javnega holdinga.

Družba Snaga ima, z namenom zagotavljanja transparentnosti, učinkovitosti ter odgovornega poslovanja, vzpostavljen delujoč sistem notranjih kontrol in upravljanja s tveganji preko organizacijske strukture družbe, standarda vodenja kakovosti ISO 9001:2015, standarda ravnanja z okoljem ISO 14001:2015, standarda varnosti in zdravja pri delu OHSAS 18001:2007, registra tveganj in internih aktov družbe z natančno izdelanim sistemom poročanja po posameznih organizacijskih enotah. Sistem notranjih kontrol je podprt s sistemom kontrol informacijske tehnologije, s katerim se med drugim zagotavljajo ustrezne omejitve in nadzor nad omrežjem ter natančno, ažurno in popolno obdelovanje podatkov.

- Podatki o delovanju Sveta ustanoviteljev in njegovih ključnih pristojnostih

Pristojnosti in delovanje Sveta ustanoviteljev opredeljuje Akt o ustanovitvi. Svet ustanoviteljev sestavljajo župani občin ustanoviteljic javnih podjetij, povezanih v Javni holding, in ima naslednje pristojnosti:

- odloča o cenah oziroma tarifah za uporabo javnih dobrin, ki jih zagotavlja družba, če se le-te ne sprejemajo v obliki odloka,
- daje soglasje k nakupu oziroma odprodaji poslovnega deleža v drugi družbi,
- daje soglasje za najemanje kreditov in drugo zadolževanje, ki je nad 5 % vrednosti osnovnega kapitala družbe,
- daje soglasje za obremenitev nepremičnin, ki je nad 5 % vrednosti osnovnega kapitala družbe.

- Podatki o delovanju in pristojnostih družbenika

Edini družbenik družbe Snaga je Javni holding, kateremu pripada poslovni delež v družbi v celoti. Pristojnosti družbenika opredeljuje Akt o ustanovitvi in so naslednje:

- sprejema letno poročilo družbe ter predlog za uporabo bilančnega dobička,
- sprejema poslovni načrt družbe,
- sprejema pisna poročila o poslovanju družbe na koncu vsakega polletja,
- imenuje in odpokliče direktorja družbe,
- odloča o zahtevi za vplačilo osnovnih vložkov,
- odloča o vračanju naknadnih vplačil,
- odloča o delitvi in prenehanju poslovnih deležev,
- odloča o ukrepih za pregled in nadzor dela poslovodij,
- odloča o postavitvi prokurista in poslovnega pooblaščenca,
- odloča o uveljavljanju zahtevkov družbe proti poslovodjem ali družbenikom v zvezi s povračilom škode, nastale pri ustanavljanju ali poslovodenju,
- odloča o drugih zadevah, za katere tako določa zakon ali družbena pogodba in katere niso z Aktom o ustanovitvi izrecno prenesene v odločanje Svetu ustanoviteljev.

- Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja

Družba ima enega poslovodjo, ki ima naziv direktor. Direktorja imenuje in odpokliče skupščina edinega družbenika za mandatno dobo petih let in je po poteku mandatne dobe lahko ponovno imenovan. Direktor družbe vodi redne posle, ki izvirajo iz narave dejavnosti družbe, uresničuje sprejeto poslovno politiko družbe, zlasti pa:

- organizira in vodi delovni proces,
- izdelava temelje poslovne politike in poslovni načrt družbe in ga predlaga v sprejem družbeniku,
- sestavi letno poročilo z vsemi računovodskimi izkazi in drugimi sestavnimi deli, vključno s predlogom uporabe bilančnega dobička in ga predlaga v sprejem družbeniku,
- določa notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest družbe,
- imenuje vodilne delavce in sklepa z njimi pogodbe o zaposlitvi,
- izvršuje sklepe družbenika in Sveta ustanoviteljev,
- izdeluje poročila o poslovanju na zahtevo družbenika,
- skrbi za obveščanje družbenika in Sveta ustanoviteljev,
- predlaga sprejem sklepov družbeniku in Svetu ustanoviteljev,

- opravlja druge naloge v skladu z veljavnimi predpisi in akti družbe.

Direktor potrebuje soglasje Sveta ustanoviteljev za naslednje vrste poslov:

- nakup oziroma odprodajo poslovnega deleža v drugi družbi,
 - najemanje kreditov in drugo zadolževanje, ki je nad 5 % vrednosti osnovnega kapitala družbe,
 - obremenitev nepremičnin, ki je nad 5 % vrednosti osnovnega kapitala družbe.
- Opis politike raznolikosti

Družba Snaga formalno nima sprejete politike raznolikosti v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja.

Janko Kramžar

Direktor

SNAGA d.o.o.
LJUBLJANA, POVŠETOVA 6

1.3 Poročilo posloводства

Družba Snaga z dovršenim sistemom skrbi za celostno ravnanje z odpadki v enajstih občinah, Ljubljana pa še posebej izstopa s podzemnimi zbiralnici odpadkov na 66 lokacijah. Z 67,7-odstotnim deležem ločeno zbranih odpadkov Ljubljana dosega tudi največji delež ločeno zbranih odpadkov med evropskimi prestolnicami, pri čemer je strošek za Snagine storitve med najnižjimi v državi.

Snaga med drugim tudi ureja občinske javne površine, ureja zelene površine, upravlja krajinski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib, ki ga letno obiše več kot dva milijona ljudi, vzdržuje javne sanitarije in izvaja dejavnost plakatiranja.

Snaga upravlja tudi najsodobnejši evropski obrat za predelavo odpadkov, Regijski center za ravnanje z odpadki (RCERO) Ljubljana, ki je začel delovati konec leta 2015. RCERO Ljubljana sprejema odpadke iz 58 občin, zato je primer dobre prakse na področju povezovanja in sodelovanja občin. RCERO Ljubljana je prejemnik številnih domačih in mednarodnih nagrad in priznanj, med drugim certifikata Sijoča zvezda EU projektov, ki ga je skupina poslancev Evropskega parlamenta podelila v Bruslju, in velike nagrade in priznanja "Stvaratelji za stoljeća". Nagrada je priznanje za doprinos k razvoju podjetništva v srednji in jugovzhodni Evropi.

Javnomnenjske raziskave kažejo, da so naši uporabniki zadovoljni s kakovostjo storitev, med drugim tudi s čistočo ljubljanskih javnih površin. V raziskavi evropskega statističnega urada Eurostat, ki je meril zadovoljstvo prebivalcev s čistočo mest, v katerih živijo, je v Ljubljani s čistočo zelo zadovoljnih ali zadovoljnih kar 88 % vprašanih, kar nas med glavnimi mesti uvršča na tretje mesto (za Luksemburgom in Dunajem).

Uspešnost pri izpolnjevanju potreb naših uporabnikov in zagotavljanju visoke ravni storitev potrjujejo tudi drugi podatki: število pohval naših uporabnikov, prejetih prek Snaginega e-predala, se je v primerjavi z letom 2017 povečalo za več kot trikrat, število reklamacij pa se je bistveno zmanjšalo na vseh področjih dela, pri vzdrževanju zelenih površin celo za 45 odstotkov.

Snaga v letu 2018 začela z upravljanjem Krajinskega parka Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib, največjega krajinskega parka v državi, s čimer je nadgradila vedno obsežnejši in strokovnejši pristop k celostni skrbi za zelene javne površine v Mestni občini Ljubljana.

Na evropsko pobudo Urban Innovative Actions je družba v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana in drugimi partnerji uspešno prijavila projekt APPLAUSE (Alien PLAnt SpECies), ki naslavlja nerešena vprašanja glede ravnanja z invazivnimi tujerodnimi rastlinami. V okviru projekta v kontekstu krožnega gospodarstva nastajajo inovativne rešitve pri uporabi invazivnih rastlin v koristne namene. Zaživela je tudi prva enota trgovine brez embalaže - samopostrežni prodajni avtomat Bert. Organizacija Euromonitor International je Berta izbrala za najinovativnejši koncept v maloprodaji leta 2018 v sklopu Euromonitorjeve letne globalne raziskave trga maloprodaje. V koncept krožnega gospodarstva spada tudi prvovrstni kompost Rastko. Kompost nastaja v procesu obdelave ločeno zbranih bioloških odpadkov in zelenega odreza v RCERO Ljubljana, na voljo pa je tako velikim porabnikom kot kupcem, ki ga potrebujejo za domače vrtove.

Snaga je bila zelo aktivna tudi pri prenosu dobrih praks in reševanju problemov, povezanih z odpadki, na nacionalni ravni: soustanovila je gospodarsko interesno združenje - Združenje centrov za ravnanje z odpadki Slovenije in dejavno pripomogla k začetku reševanja večletne

pereče problematike ravnanja z odpadno embalažo in argumentirani razpravi o energetski izrabi.

Poleg številnih srečanj s tujimi strokovnjaki in odločevalci, ki so RCERO Ljubljana in Snago obiskali zaradi naprednih praks in dobrih rezultatov, se je Snaga vključila tudi v strokovno izmenjavo znanj in izkušenj med državami članicami Evropske unije, ki jo organizira Evropska komisija.

Še vedno verjamemo v Marxov najslavnejši stavek, ki je postal njegov epitaf: *Filozofi so svet le različno razlagali, gre pa za to, da ga spremenimo.*

Janko Kramžar

Direktor

SNAGA d.o.o.
LJUBLJANA, POVŠETOVA 6

2 POSLOVNO POROČILO

2.1 Gospodarska gibanja v Evropi in Sloveniji¹

Proti koncu leta 2018 se je v evrskem območju nadaljevala umirjena rast gospodarske aktivnosti. Upad pričakovanj je bolj izrazit prav v največjih trgovinskih partnericah Slovenije, Italiji in Nemčiji. Umirjanje rasti se bo v evrskem območju predvidoma nadaljevalo tudi v letu 2019. Med pomembnejšimi razlogi so poleg povečevanja zunanjetrgovinskih ovir tudi politični, kot je izstop Združenega kraljestva iz EU in socialni nemiri v nekaterih državah.

V Sloveniji se je nadaljevala visoka rast aktivnosti v storitvenem in gradbenem sektorju, v predelovalnih dejavnostih pa je ostala nižja kot v letu 2017. Po prvih podatkih SURS se je v letu 2018 BDP v Sloveniji realno okrepil za 4,5 % (4,9 % v letu 2017). K rasti je lani še več kot leto prej prispevalo povečanje domače potrošnje, nadaljevala pa se je tudi visoka rast investicij, zlasti gradbenih. Na nekoliko nižjo rast kot leta 2017 je vplivala predvsem umiritev rasti izvoza. Slovenija je lani po rasti BDP ponovno presegla povprečje EU (1,9 %).

Na trgu dela se pomanjkanje ustreznih delavcev odraža v vedno večjem zaposlovanju tujih državljanov, ki k rasti skupnega števila delovno aktivnih prispevajo že več kot polovico in predstavljajo okoli desetino vseh delovno aktivnih. Število registriranih brezposelnih se še naprej zmanjšuje (78.534 brezposelnih v decembru 2018), in sicer jih je bilo v povprečju leta 2018 za 11,5 % manj kot leto prej. Stopnja registrirane brezposelnosti je v decembru 2018 znašala 8,1 % (9,0 % december 2017).

Povprečna mesečna bruto plača v Republiki Sloveniji je v letu 2018 znašala 1.681,55 EUR in je bila v primerjavi s povprečno bruto plačo leta 2017 nominalno višja za 3,4 % oziroma realno za 1,7 %.

Ob koncu leta 2018 se je letna inflacija ustavila pri 1,4 %, povprečna letna inflacija pa znaša 1,7 %. K letni inflaciji so največ, skupaj za 0,5 odstotne točke, prispevale podražitve električne energije, plina, tekočih goriv, trdih goriv ter toplotne energije. Letna rast cen, merjena s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin, ki se uporablja za mednarodne primerjave, je konec leta 2018 znašala 1,4 %, kar je za 0,2 odstotne točke manj od inflacije v evrskem območju.

Tečaj evra se je v primerjavi z ameriškim dolarjem v povprečju leta 2018 (1,1810 USD/EUR) okrepil za 4,5 % glede na leto 2017 (1,1297 USD/EUR).

Cena nafte je v oktobru 2018 dosegla najvišjo vrednost po letu 2014, nato pa je sledil občuten, več kot 20 % padec. Kljub nižji decembrski dolarski ceni nafte Brent, kot v začetku leta 2018, je bila nafta v letu 2018 v povprečju za več kot 30 % dražja kot v letu 2017. Povprečna dolarska cena nafte Brent je v letu 2017 znašala 54,3 USD/sod, v letu 2018 pa 71,0 USD/sod oziroma 60,2 EUR/sod.

¹ Vir: UMAR, Ekonomsko ogledalo, št. 1, letnik XXV, 2019; Banka Slovenije, Gospodarska in finančna gibanja, januar 2019; Statistični urad RS

2.2 Uresničevanje načrtovanih ciljev in nalog

V letu 2018 je bilo doseganje oziroma uresničevanje ključnih ciljev družbe po štirih vidikih merjenja učinkovitosti in uspešnosti naslednje:

➤ Kazalci po štirih vidikih merjenja učinkovitosti in uspešnosti

• Vidik uporabnikov (kupci)

- S strani Prodajne službe je vzpostavljen sistem merjenja zadovoljstva uporabnikov za vsak proces posebej in na ravni celega podjetja, o čemer se pripravi letno in polletno poročilo. Merjenje zadovoljstva uporabnikov s posameznimi storitvami Snage (čistoča mestnih javnih površin, urejenost mestnih parkov, javnih zelenic in otroških igral, čistoča mestnih javnih sanitarij) merimo enkrat letno, prav tako smo spremljanje zadovoljstva ključnih kupcev - uporabnikov RCERO Ljubljana (izvajalcev občinskih gospodarskih javnih služb zbiranja komunalnih odpadkov) začeli izvajati enkrat letno s pomočjo ankete, ostale podatke, pomembne za ugotavljanje zadovoljstva uporabnikov (reklamacije, predloge, pohvale), smo pridobili preko Centra za podporo in pomoč uporabnikom ter spletne aplikacije Mestne občine Ljubljana »Pobude meščanov«. Maja 2018 je bilo v Prodajni službi pripravljeno prvo Poročilo o zadovoljstvu uporabnikov po procesih za leto 2017, septembra 2018 pa polletno poročilo za leto 2018. Povprečna ocena zadovoljstva uporabnikov ostaja visoka, in sicer za leto 2018 znaša 3,90.
- Sistem zbiranja predlogov uporabnikov je Prodajna služba v letu 2018 nadgradila, vzpostavili smo zbiranje predlogov za vse temeljne procese, ki poteka preko vnosa v program Navision v Centru za podporo in pomoč uporabnikom ter v procesih samih. Nadaljnja nadgradnja zbiranja predlogov uporabnikov se načrtuje z uvedbo informacijskega sistema za upravljanje odnosov s kupci (v nadaljevanju: CRM).
- Prodajna služba je v letu 2018 z metodo intervjujev analizirala potrebe ključnih uporabnikov v podjetju z vidika potrebne informacijske podpore na področju CRM in pripravila specifikacijo potrebnega informacijskega sistema za CRM. Prav tako je pripravljen nabor ključnih tveganj uvedbe CRM sistema
- Po izdelavi testnih trajnostnih poročil po smernicah GRI za leti 2015 in 2016 v Snagi preverjamo možnosti in resurse za izdelavo tega trajnostnega dokumenta oziroma poročila. Za leto 2018 je v zaključni fazi izračun oziroma poročilo ogljičnega odtisa za družbo, ki deloma nadomešča trajnostno poročilo.
- Povprečni mesečni strošek ravnanja z odpadki je v letu 2018 znašal 8,20 EUR na gospodinjstvo oziroma 3,21 EUR na osebo, kar je v skladu z zastavljenimi cilji.
- Cilj, da število upravičenih pritožb za vse frakcije in za posamezno frakcijo ne preseže 4,8 pritožb na 1.000 prebivalcev na leto, je bil z 1,70 pritožbe na 1.000 prebivalcev močno presežen.

• Vidik notranjih poslovnih procesov

- Na področju gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov smo dosegli 67,7-odstotni delež ločeno zbranih frakcij, kar je za 2,4-odstotne točke boljše od načrtovanega 65,3-odstotnega deleža. V letu 2018 smo zbrali 358 kg odpadkov na prebivalca, od tega:
 - 115 kg mešanih komunalnih odpadkov iz gospodinjstev,
 - 70 kg biološko razgradljivih odpadkov,
 - 44 kg embalaže,
 - 33 kg papirja,
 - 18 kg stekla,

- 78 kg drugih odpadkov²,
kar je 31 kg/prebivalca več, kot je bilo predvideno s poslovnim načrtom za leto 2018. Več je bilo zbranih mešanih komunalnih in bioloških odpadkov ter odpadne embalaže.
- Na področju izvajanja storitev kolektivne komunalne rabe:
 - Cilj zmanjšati število zaposlenih za 5 %, s preходом iz obračuna storitev čiščenja in urejanja občinskih cest po opravljenih urah na obračun storitev po enotah mere, je bil dosežen. Število zaposlenih na dan 31. 12. 2018 se je v primerjavi s številom na dan 31. 12. 2017 zmanjšalo za 5,4 % oziroma za 3 zaposlene.
 - Cilj zmanjšati količino mešanih odpadkov z uvedbo ločenega zbiranja odpadkov v koških za 10 % je bil presežen, saj je bila masa teh odpadkov v letu 2018 v primerjavi z letom 2017 nižja za 18,1 % oziroma 250 ton.
 - Zastavljeni cilj, da se na dejavnosti urejanja in čiščenja javnih zelenih površin s prevzemom storitev v lastno izvajanje znižajo stroški podizvajalcev za 20,0 %, v letu 2018 ni bil dosežen. Ti stroški so se glede na predhodno leto zvišali za 9,8 %.
 - Skupni prihodki iz naslova komercialnih storitev urejanja in čiščenja javnih površin so se v letu 2018 v primerjavi z letom 2017 povečali za 45,7 %, kar je za 30,7-odstotnih točk več, kot je bilo zastavljeno s ciljem. Na dejavnosti urejanja in čiščenja cest so se ti prihodki povečali za 21,8 %, na dejavnosti urejanja in čiščenja zelenih površin pa za 67,8 %.
- Na področju vzdrževanja opreme, vozil in strojev je bil dosežen oziroma celo presežen cilj o ohranitvi stroškov na nivoju predhodnega leta, saj so bili le-ti v letu 2018 za 134.207 EUR oziroma 4,4 % nižji glede na leto 2017.
- Cilj, da nabavne postopke oziroma javna naročila izvajamo, upoštevaje ekonomski, družbeni in okoljski vidik trajnostnega razvoja ter se v čim večji meri vključujemo v krožno gospodarstvo, smo v letu 2018 izpolnili, s čimer uresničujemo tudi strateški cilj Javnega holdinga, kot je izvajanje zelene solidarnosti.

V krožno gospodarstvo se vključujemo predvsem z nabavo:

- »zelenе energije« - skupaj z Mestno občino Ljubljana je bil izveden postopek skupnega javnega naročila za 100 % čisto električno energijo iz obnovljivih energetskih virov. Junija 2018 je bila podpisana pogodba za dobavo le-te;
- vozil na CNG, LPG, elektriko in druge obnovljive vire - v mesecu septembru in decembru 2018 smo podpisali pogodbe za dobavo skupaj sedmih smetarskih vozil na CNG. Vozni park smo v letu 2018 obogatili tudi z najemom dveh električnih osebnih vozil;
- vrečk iz 100 % regenerata;
- pisarniškega papirja iz 100 % predelanih papirnih vlaken - v sklopu pisarniškega materiala nabavljamo papir z upoštevanjem temeljnih okoljskih zahtev iz Uredbe o zelenem javnem naročanju, kar pomeni, da je papir izdelan na osnovi 100 % predelanih papirnih vlaken, ki niso beljena z elementarnim klorom;
- higienskega papirja, izdelanega iz kartonske embalaže ali kartonske votle embalaže - nabavljamo material iz predelane votle kartonske embalaže, ki ima pridobljen znak za okolje EU ECOLABEL.

² Odpadki iz zbirnih centrov, kosovni odpadki, sveče, nevarni gospodinjiski odpadki, nenevarni gospodinjiski odpadki.

- Na dejavnosti obdelave odpadkov zasledujemo naslednje cilje:

Opis cilja	Cilj	Realizacija 2018	Doseganje ciljev
Zapolnitev zmogljivosti MBO	MKO 108.000 t/leto POSD 25.000 t/leto KOG 9.300 t/leto BIOG 21.000 t/leto	116.711 t 5.730 t 12.461 t 22.912 t	108,1 % 22,9 % 134,0 % 109,1 %
Proizvodnja BIO plina	6.000.000 Nm ³ /leto	7.806.572 Nm ³ /leto	130,1 %
Proizvodnja komposta	1. kakovostni razred stalno	1. kakovostni razred stalno	cilj dosežen
Izpolnjevanje vseh predpisanih okoljskih parametrov	Meritev koncentracij TOC na merilnem mestu Z1- mejna vr. 50 mg/m ³	1. meritev 3,30 mg/m ³ 2. meritev 17,90 mg/m ³	cilj dosežen
Zagotavljanje oddaje produktov obdelave	Zaloge po produktih v primerjavi z max. kapaciteto skladiščenja - 1.585 t	845 t	53,3 %
Skupno število izpadov oz. zaustavitev delovanja na leto	Ure nedelovanja zaradi zaustavitev kumulativno na leto do 400 ur	360 ur	cilj dosežen
Stopnja samooskrbe z električno energijo	Več kot 98 % oskrba iz lastnih virov proizvodnje. Razmerje med proizvedeno in porabljeno električno energijo nad 1,10	95,3 % 1,40	97,2 % 127,3 %

- Skladno z Okoljevarstvenim dovoljenjem je bil v letu 2018 analiziran izpuh iz biofiltra iz mehansko biološke obdelave, kjer se očisti zrak, preden zapusti proizvodne prostore. Vsi analizirani parametri (organske snovi brez metana, vodikov sulfid, amonijak in celotni prah) so bili skladni z dovoljenimi mejnimi vrednostmi.
- Nekontroliranih emisij plinov iz objekta ni. Bioplin, ki nastaja v anaerobni razgradnji odpadkov se vodi na plinske motorje, kjer se proizvaja električna energija in toplota. V letu 2018 so bile izvedene meritve emisij iz vseh treh nepremičnih motorjev z notranjim izgorevanjem za bioplin. Meritve emisij izpuhov je potrebno izvajati vsaka tri leta. Vse vrednosti so bile skladne z zakonodajo.
- Snaga redno mesečno zagotavlja izdelavo ocene preostanka po obdelavi mešanih komunalnih odpadkov z EWC 20 03 01. Parametri (kurilna vrednost, vsebnost celotnega organskega ogljika in respiratorna aktivnost) ne presegajo mejnih vrednosti, dovoljenih za odlaganje.
- Stopnja samooskrbe z električno energijo je v letu 2018 znašala 95,3 %. Zastavljen cilj samooskrbe ni bil v celoti dosežen predvsem zaradi izpada delovanja bioplinjskih motorjev in večjega odjema električne energije v konicah. Razmerje med proizvedeno in porabljeno električno energijo je znašalo 1,40, kar precej presega načrtovano razmerje 1,10. Viške električne energije smo oddajali v elektroenergetsko omrežje.

• Vidik učenja in rasti zaposlenih

- Tematska strokovna srečanja zaposlenih smo izvedli z internimi predavanji in predstavitevami procesov z vključitvijo načel krožnega gospodarstva, in sicer profilu zaposlenih, ki je najredkeje vključen v strokovna usposabljanja (operativni delavci). Z vključitvijo Snage v projekt Kompetenčni center za razvoj kadrov v krožnem gospodarstvu v okviru operacije »Kompetenčni centri za razvoj kadrov« (v nadaljevanju: KOC KROG) v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 smo se osredotočili na razvoj kompetenčnih profilov: operativni delavec, upravljalec z delovnimi stroji/voznik, razvojniki, strokovni delavec/ tehnolog/referent, vodja sektorja/enot/služb, izvajalec vodstvenih procesov in izvajalec podpornih procesov, med katerimi je operativni delavec med zaposlenimi

številčno najbolj zastopan in ki smo se mu pri izvedbi usposabljanj v preteklosti najmanj posvečali.

Profil ne izginja, nastajajo nove in nove zahteve ob prilagoditvah procesov dela v smeri višjih in zahtevnejših znanj, razvoja kompetenc večopravnosti, samoiniciativnosti predlogov in izboljšav iz narave dela.

Še vedno potrebujemo številne operativne delavce, ki pa bodo na strokovno višjem nivoju kot v preteklosti. Zato smo se odločili zaposlene opolnomočiti z novimi kvalifikacijami in spretnostmi, glede na vstopno točko kadrovske razvitosti in strategije podjetij.

Ključne kompetence profila so:

- splošne horizontalne kompetence: vseživljenjsko učenje, krožno gospodarstvo, digitalna pismenost,
- splošne: komunikacija, timsko delo, usmerjenost v kakovost,
- delovno specifične: organiziranje delovnega procesa, usmerjenost k uporabnikom, upravljanje s stroji/orodji/sistemi, ravnanje z odpadnimi materiali, delo z različnimi frakcijami odpadkov, usmerjenost k uporabi alternativnih surovin, recikliranje.

Skupno je bilo v letu 2018 v sklopu projekta KOC KROG v Snagi organiziranih 25 usposabljanj za različne profile, da pa bi zagotovili ustrezen način predstavitve zahtevnih tem operativnim delavcem, smo organizirali več delavnic z internimi predavatelji na temo krožnega gospodarstva.

V okviru predstavitve je bila udeležencem usposabljanja predstavljena osnovna ideja, zakaj v krožnem modelu ekonomije pravzaprav gre in v čem se ta razlikuje od načina potrošnje ter proizvodnje, ki ga poznamo danes. Poudarjene so bile aktivnosti Snage in pomembnost vseh zaposlenih, ki so vključeni v delovne procese. Snaga je eden ključnih deležnikov, ki so pomembni v procesu povezovanja in zagotavljanja povratne krožne zanke, čeprav je odgovornost tudi na plečih ostalih akterjev. Predstavljeni so bili praktični primeri domačih in tujih dobrih praks, ki temeljijo na principu krožnega gospodarstva. Izpostavljeni so bili ključni makroekonomski trendi, ki narekujejo nujnost sprememb.

- Cilj, da presežemo število dni za izobraževanje na več kot 2 dneva/zaposlenega/leto, je bil izpolnjen skoraj v celoti, saj so bili zaposleni deležni skoraj 2 dneva izobraževanja na zaposlenega.
- Na področju varnosti in zdravja pri delu smo veliko pozornosti posvetili zagotavljanju in promoviranju varnega in zdravega dela, pregledom delovne opreme, usposabljanju zaposlenih, nadzoru ter ukrepom izboljšanja pogojev dela v obliki nabave novih, sodobnejših in varnejših delovnih strojev, opreme in osebne varovalne opreme.

V letu 2018 smo evidentirali 20 nezgod pri delu, v katerih se je poškodovalo 20 oseb, od tega 13 zaposlenih in 7 najetih delavcev. Zastavljen cilj, da število poškodb ne preseže 19, tako ni bil dosežen. V primerjavi s predhodnim letom je število nezgod pri delu malenkost višje (v predhodnem letu 19), vendar je potrebno pri tem upoštevati, da se je število zaposlenih zaradi prevzema zaposlenih v RCERO Ljubljana znatno povečalo.

K stalnemu izboljševanju pogojev dela, vlaganju v ukrepe varnosti in zdravja pri delu ter povečanemu nadzoru nad izvajanjem predpisanih varnostnih ukrepov si prizadevamo tudi tako, da pri certifikatni hiši Bureau Veritas vzdržujemo standard OHSAS 180001, standard poklicne varnosti in zdravja pri delu.

2.3 Zadovoljstvo uporabnikov

V družbi skrbimo za odgovorno zagotavljanje kakovostnih storitev po meri uporabnikov za primerno ceno, pri čemer si ves čas prizadevamo za kakovostno in transparentno komunikacijo z uporabniki naših storitev.

Zadovoljstva ni preprosto definirati, sploh če gre za zadovoljstvo s storitvami. Najlažje bi rekli, da je zadovoljstvo (delno zadovoljstvo, nezadovoljstvo, ...) produkt osebnih pričakovanj in tega, kar v resnici dobimo (v našem primeru storitev). Če so pričakovanja visoka, je pogosto stopnja nezadovoljstva kljub odlični storitvi visoka in obratno: če se ne pričakuje veliko, je stopnja zadovoljstva lahko visoka tudi ob relativno slabem izdelku ali storitvi. Treba je še upoštevati, da primerjava pričakovanj in dejanske storitve ne poteka samo na razumski ravni, temveč tudi na čustveni. Zadovoljstvo uporabnikov s storitvami Snage štirikrat letno preverjamo s kontinuirano javnomnenjsko raziskavo na stalnem vzorcu anketirancev. Povprečna ocena zadovoljstva³ uporabnikov ostaja visoka, in sicer za leto 2018 znaša 3,90.

V javnomnenjski raziskavi, izvedeni jeseni 2018, je povprečna ocena zadovoljstva uporabnikov z urejenostjo in čistočo ljubljanskih javnih površin znašala 4,16, čistoča mestnih javnih sanitarij pa je bila ocenjena s 3,75.

Urejenost mestnih parkov, javnih zelenic in otroških igral (zelene površine v Mestni občini Ljubljana) je bila ocenjena s 4,02, sistem ravnanja z odpadki na javnih prireditvah v Ljubljani pa s 3,95.

Visoko zadovoljstvo s čistočo Ljubljane je pokazala tudi raziskava evropskega statističnega urada Eurostat, objavljena maja 2018, v katero je bilo vključenih 109 evropskih mest. Med glavnimi mesti je prvo mesto zasedel Luksemburg, sledita pa mu Dunaj in Ljubljana. Prebivalci mest, ki so bila zajeta v raziskavo, so morali odgovoriti na vprašanje, ali so s čistočo mesta zelo zadovoljni, zadovoljni, nezadovoljni ali zelo nezadovoljni. V Luksemburgu jih je s čistočo zelo zadovoljnih ali zadovoljnih 95 odstotkov, na Dunaju 90 odstotkov, v Ljubljani 88 odstotkov, Rigi 81 odstotkov in Helsinkih 80 odstotkov.

V letu 2018 smo merili tudi zadovoljstvo uporabnikov s storitvami obdelave in odlaganja odpadkov v okviru RCERO Ljubljana. Vprašalnik smo pripravili za izvajalce javnih služb zbiranja komunalnih odpadkov, ki z območij občin, vključenih v RCERO Ljubljana, dovažajo komunalne odpadke v obdelavo. Od sedemnajstih izvajalcev jih je vprašalnik izpolnilo devet. Osem anketirancev je s storitvami RCERO Ljubljana zadovoljnih (4) ali zelo zadovoljnih (5), eden pa je izbral odgovor »zelo nezadovoljen«. Ta anketiranec ni odgovoril na vprašanje, s čim ni zadovoljen.

2.4 Poslovanje družbe

2.4.1 Analiza poslovanja

Kljub nadaljevanju racionalizacije poslovanja in zniževanju stroškov na vseh obvladljivih področjih nam ni uspelo doseči načrtovanega poslovnega izida v višini 4.268 EUR dobička. Doseženi poslovni izid družbe za leto 2018 je izguba v višini 5.972.934 EUR. Slabši finančni uspeh poslovanja družbe je nižji od načrtovanega iz razlogov, ki niso na strani družbe in so odraz okoliščin, na katere družba ni imela vpliva.

Doseženi odhodki iz poslovanja so v letu 2018 nekoliko višji od načrtovanih. Ključni dejavnik povišanja stroškov je povezan z izvajanjem storitev obdelave odpadkov v RCERO Ljubljana, na katere Snaga nima neposrednega vpliva in jih ne more znižati. Največji 68,5-odstotni

³ Uporabljena lestvica od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni, da so anketiranci zelo nezadovoljni, 5 pa, da so zelo zadovoljni.

delež v strukturi odhodkov iz poslovanja predstavljajo stroški materiala in storitev, s 23,6-odstotnim deležem v strukturi poslovnih odhodkov sledijo stroški dela, amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki predstavljajo 7,3-odstotni delež, drugi poslovni odhodki pa 0,6-odstotni delež.

V letu 2018 smo realizirali manj prihodkov iz poslovanja, kot smo načrtovali, predvsem iz naslova obdelave in odlaganja komunalnih odpadkov zaradi manjših količin prevzetih in odloženih odpadkov od načrtovanih. V strukturi prihodkov iz poslovanja zavzemajo gospodarske javne službe ravnanja z odpadki 78,8-odstotni delež, sledijo storitve urejanja in čiščenja občinskih cest in javnih zelenih površin (17,3 %), drugo pa so prihodki posebnih in tržnih storitev ter drugi poslovni prihodki.

Snagina cena za ravnanje z odpadki je nespremenjena od 1. 1. 2016 naprej. Cena za ravnanje z odpadki je med najnižjimi v Sloveniji, kar potrjujejo primerjalne analize. Strošek za uporabnike je torej nizek, že več let nespremenjen in ne krije stroškov, saj so se vmes povišali stroški električne energije, pogonskega goriva in tudi plač.

Družba tudi ni realizirala prihodkov pri v zbirnih centrih sprejetih gradbenih odpadkih. Stroški ravnanja s temi odpadki niso priznani stroški gospodarske javne službe, skladno s sklepom pristojnega organa ustanoviteljev pa mora Snaga to dejavnost vseeno opravljati. Stroški, povezani s to storitvijo, znašajo 2.902.034 EUR in niso bili ustrezno pokriti iz proračunov občin ustanoviteljic.

Ne glede na poslovni izid pa je družba dolžna neprekinjeno zagotavljati storitve obveznih občinskih gospodarskih javnih služb zbiranja, obdelave in odlaganja odpadkov ter urejanja in čiščenja občinskih cest in javnih zelenih površin ter urejanja javnih sanitarij na območju Mestne občine Ljubljana.

Pomembnejši odmiki tako na prihodkovni kot odhodkovni strani v primerjavi z načrtovanimi in v primerjavi z letom 2017 so pojasnjeni v nadaljevanju.

Realizacija pogodb o najemu gospodarske javne infrastrukture

Skladno s pogodbami o najemu infrastrukture in z dodatki k osnovnim pogodbam, ki so bili sklenjeni decembra 2018, smo za uporabo gospodarske javne infrastrukture občinam družbenicam Javnega holdinga za leto 2018 plačali 4.551.458 EUR najemnine, od tega se 4.733.318 EUR nanaša na akontacijo najemnine za leto 2018, 181.860 EUR pa predstavlja poračun najemnine za leti 2016 in 2017 (vračilo s strani občin).

Najemnina za gospodarsko javno infrastrukturo v letu 2018:

v EUR

Občina	Poračun najemnine za leto 2016 in 2017 v letu 2018			
	Zbiranje odpadkov	Obdelava odpadkov	Odlaganje odpadkov	Skupaj
Mestna občina Ljubljana	-3.493	0	-133.003	-136.496
Brezovica	0	0	-10.977	-10.977
Dobrova – Polhov Gradec	0	0	-9.187	-9.187
Dol pri Ljubljani	0	0	-3.955	-3.955
Horjul	0	0	-3.550	-3.550
Medvode	0	0	-11.651	-11.651
Škofljica	0	0	-6.044	-6.044
Skupaj	-3.493	0	-178.367	-181.860

Občina	Akontacija najemnine za infrastrukturo za leto 2018 v letu 2018			
	Zbiranje odpadkov	Obdelava odpadkov	Odlaganje odpadkov	Skupaj
Mestna občina Ljubljana	100.026	3.369.315	671.604	4.140.945
Brezovica	938	107.418	20.046	128.402
Dobrova – Polhov Gradec	734	83.763	15.618	100.115
Dol pri Ljubljani	428	49.660	9.251	59.339
Horjul	292	33.385	6.228	39.905
Medvode	1.304	150.749	28.233	180.286
Škofljica	611	70.528	13.187	84.326
Skupaj	104.333	3.864.818	764.167	4.733.318

Med stroški storitev družbe je za leto 2018 izkazano 4.459.024 EUR stroškov najema infrastrukture, kar je za 92.434 EUR manj kot je znašalo plačilo najemnine občinam. Razlika se nanaša na strošek najema infrastrukture odlaganja odpadkov za stara in zaprta odlagalna polja, ki se ne pokriva s ceno, temveč neposredno z zmanjšanjem rezervacij za te namene. To pomeni, da se 92.434 EUR stroškov storitev najema infrastrukture ne izkazuje v izkazu poslovnega izida, od tega se 85.650 EUR nanaša na akontacije za leto 2018, 6.784 EUR pa na poračun najemnine za leti 2016 in 2017.

Oblikovanje in gibanje cen storitev gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki

Decembra 2015 smo skladno z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja in njenima dopolnitvama (Uradni list RS, št. 87/12, 109/12 in 76/17) pripravili predračunske kalkulacije cen vseh storitev gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki za leti 2016 in 2017. V letu 2017 je bil sprejet Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o tarifnem sistemu za obračun storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki (Uradni list RS, št. 61/17) in Odlok o spremembi Odloka o obdelavi komunalnih odpadkov in odlaganju ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 63/17). Slednja sta za storitve gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki predpisala triletno obračunsko obdobje tj. obdobje 2016–2018. Snaga je predlog novih cen gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki pripravila v začetku leta 2019, nove cene pa veljajo od 1. 3. 2019 dalje.

Posamezne potrjene cene storitev ravnanja s komunalnimi odpadki so za vse občine, kjer Snaga izvaja dejavnosti ravnanja z odpadki, enake. Za občine pristopnice v RCERO, ki niso zagotovile enakovrednega dela sredstev za financiranje izgradnje objektov RCERO, je skladno s Pogodbami o pristopu k skupnemu ravnanju z odpadki v RCERO Ljubljana cena storitev obdelave in odlaganja komunalnih odpadkov povečana za 5 %.

Cene storitev gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki se v letu 2018 niso spremenile.

➤ Poslovni izid družbe

Podatke o realizaciji za leto 2018 primerjamo s podatki iz leta 2017 in s podatki iz Poslovnega načrta Snage za leto 2018 (v nadaljevanju: načrt 2018), ki ga je Skupščina Javnega holdinga sprejela na seji dne 13. 12. 2017.

V letu 2018 smo z izvajanjem vseh dejavnosti ustvarili skupno 5.972.934 EUR izgube, kar je slabši rezultat od načrtovanega in slabše tudi v primerjavi z letom 2017. Največja izguba (-5.312.999 EUR) je izkazana na dejavnosti obdelave komunalnih odpadkov. Rezultat iz poslovanja (EBIT) je v obravnavanem obdobju izguba v višini 5.538.089 EUR, kar pomeni, da družba s prihodki iz poslovanja ni uspela pokriti vseh odhodkov iz poslovanja.

Na negativni poslovni izid v največji meri vplivajo stroški, povezani z izvajanjem storitev obdelave odpadkov v RCERO Ljubljana, in sicer predvsem stroški oddaje lahke frakcije in

digestata, na katere Snaga nima neposrednega vpliva in jih ne more znižati.

v EUR

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Prihodki iz poslovanja	43.358.596	44.812.600	41.642.827	96,8	104,1
Odhodki iz poslovanja	48.896.685	45.000.150	46.121.112	108,7	106,0
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	-5.538.089	-187.550	-4.478.285	-	123,7
Prihodki od financiranja in drugi prihodki	218.570	230.923	415.977	94,7	52,5
Odhodki od financiranja in drugi odhodki	653.415	39.105	61.828	-	-
Poslovni izid pred davkom iz dobička	-5.972.934	4.268	-4.124.136	-	144,8
Davek iz dobička	0	0	0	-	-
Čisti poslovni izid	-5.972.934	4.268	-4.124.136	-	144,8

Opombe: Prihodki iz poslovanja vključujejo postavke 1 in 4 iz izkaza poslovnega izida.

Odhodki iz poslovanja vključujejo postavke 5, 6, 7 in 8 iz izkaza poslovnega izida.

Prihodki od financiranja in drugi prihodki vključujejo postavke 10, 11 in 15 iz izkaza poslovnega izida.

Odhodki od financiranja in drugi odhodki vključujejo postavke 13, 14 in 16 iz izkaza poslovnega izida.

➤ Prihodki

V letu 2018 smo v družbi ustvarili 43.577.166 EUR celotnih prihodkov, kar v primerjavi z letom 2017 predstavlja 3,6 % več, v primerjavi z načrtom za leto 2018 pa 3,3 % manj. Glavni 99,5-odstotni delež celotnih prihodkov predstavljajo prihodki iz poslovanja, 0,2-odstotni delež se nanaša na prihodke od financiranja ter 0,3-odstotni delež na druge prihodke.

Prihodki iz poslovanja

V letu 2018 smo realizirali 43.358.596 EUR prihodkov iz poslovanja, od tega glavni 98,5-odstotni delež predstavljajo čisti prihodki od prodaje storitev in blaga.

v EUR

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Prihodki iz poslovanja	43.358.596	44.812.600	41.642.827	96,8	104,1
Čisti prihodki od prodaje	42.724.531	42.346.172	38.889.609	100,9	109,9
- zbiranje odpadkov*	14.705.403	14.601.812	14.755.987	100,7	99,7
- obdelava odpadkov*	17.387.533	18.175.718	14.710.023	95,7	118,2
- odlaganje komunalnih odpadkov*	2.069.321	2.313.493	1.703.138	89,4	121,5
- urejanje in čiščenje javnih občinskih cest	2.569.228	2.088.887	2.291.730	123,0	112,1
- urejanje in čiščenje javnih zelenih površin	4.488.284	3.916.810	3.684.576	114,6	121,8
- urejanje javnih sanitarij	425.943	390.679	443.035	109,0	96,1
- odlaganje nekomunalnih odpadkov*	547.199	513.519	488.641	106,6	112,0
- proizvodnja električne energije*	475.257	293.105	761.481	162,1	62,4
- plakatiranje	56.363	52.149	50.998	108,1	110,5
Drugi poslovni prihodki	634.065	2.466.428	2.753.218	25,7	23,0
- odprava rezervacij	213.380	2.211.346	2.467.749	9,6	8,6
- prevrednotovalni poslovni prihodki	94.283	165.180	182.603	57,1	51,6
- drugi poslovni prihodki	326.402	89.902	102.866	363,1	317,3

*brez internih prihodkov

Čisti prihodki od prodaje so v letu 2018 znašali 42.724.531 EUR in so za 3.834.922 EUR višji od čistih prihodkov od prodaje v letu 2017 predvsem zaradi večjega obsega storitev ravnanja z odpadki zaradi širitve izvajanja dejavnosti obdelave odpadkov na nova območja občin pristopnic v RCERO. Tudi glede na načrtovane prihodke od prodaje so bili le-ti višji za 0,9 % predvsem zaradi višjih prihodkov iz naslova opravljenih storitev urejanja in čiščenja javnih površin ter iz naslova prodaje električne energije iz bioplinke elektrarne.

Med prihodki iz poslovanja izkazujemo tudi 363.693 EUR prihodkov iz naslova 5-odstotnega dodatka na ceno storitev obdelave in odlaganja odpadkov, ki ga skladno s Pogodbami o pristopu k skupnem ravnanju z odpadki v Regijskem centru Ljubljana plačujejo uporabniki teh storitev iz občin pristopnic v RCERO, ki niso zagotovile enakovrednega dela sredstev za financiranje objektov RCERO.

Drugi poslovni prihodki so v letu 2018 znašali 634.065 EUR in so nižji tako v primerjavi z načrtovanimi kot tudi z realiziranimi v letu 2017 zaradi prihodkov iz naslova odprave rezervacij, ki smo jih načrtovali za leto 2018, dejansko pa smo jih nato realizirali že v letu 2017. Snaga je namreč v letu 2017 prejela sklep Ministrstva za okolje in prostor, s katerim so potrdili spremembo predvidenega zamika zaprtja odlagališča nenevarnih odpadkov Barje iz leta 2022 na 2044. Skladno s Slovenskimi računovodskimi standardi smo ponovno preverili ustreznost višine oblikovanih dolgoročnih rezervacij za zaprtje in vzdrževanje odlagališča Barje po zaprtju. Ugotovljena diskontirana vrednost stroškov zapiranja in vzdrževanja odlagališča po zaprtju je bila manjša od že oblikovanih dolgoročnih rezervacij, zato se je del teh rezervacij v višini 2.254.733 EUR odpravil v letu 2017.

Prihodki od financiranja in drugi prihodki

Prihodki od financiranja in drugi prihodki so znašali 218.570 EUR in so nižji tako v primerjavi z načrtom za obravnavano leto kot tudi z letom 2017.

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Prihodki od financiranja in drugi prihodki	218.570	230.923	415.977	94,7	52,5
Prihodki od financiranja	77.619	63.954	87.007	121,4	89,2
Drugi prihodki	140.951	166.969	328.970	84,4	42,8

Prihodki od financiranja so znašali 77.619 EUR, od tega največji 99,9-odstotni delež predstavljajo obračunane zamudne obresti.

Drugi prihodki so v letu 2018 znašali 140.951 EUR in so nižji od načrtovanih za leto 2018 in realiziranih v letu 2017 predvsem zaradi nižjih prihodkov iz naslova izterjanih stroškov iz preteklih let in nižjih ostalih prihodkov.

➤ Odhodki

V letu 2018 smo z izvajanjem dejavnosti ustvarili 49.550.100 EUR celotnih odhodkov, kar je za 10,0 % več (+4.510.845 EUR) kot smo načrtovali. V primerjavi z letom 2017 so celotni odhodki višji za 7,3 % (+3.367.160 EUR), ključni dejavnik povišanja stroškov pa je povezan z izvajanjem storitev obdelave odpadkov v RCERO oziroma oddajo produktov obdelave.

Glavni 98,7-odstotni delež celotnih odhodkov predstavljajo odhodki iz poslovanja, 1,2-odstotni delež se nanaša na odhodke od financiranja, preostali 0,1-odstotni delež pa na druge odhodke.

Odhodki iz poslovanja

Odhodki iz poslovanja so v letu 2018 znašali 48.896.685 EUR in so v primerjavi z načrtovanimi višji za 8,7 %, glede na leto 2017 pa za 6,0 %.

Največji 61,3-odstotni delež v strukturi odhodkov iz poslovanja predstavljajo stroški storitev, sledijo stroški dela (23,6 %), stroški materiala (7,2 %), odpisi vrednosti (7,3 %), preostali 0,6-odstotni delež pa predstavljajo drugi poslovni odhodki.

V letu 2018 so **stroški porabljenega blaga in materiala** znašali 3.539.166 EUR in so višji tako od načrtovanih kot tudi realiziranih v letu 2017 predvsem zaradi višjih stroškov:

- materiala in pomožnega materiala, predvsem nabave dendrološkega materiala za krajinski park ter porabe materiala za vzdrževanje vozil na dejavnosti zbiranja odpadkov,
- pogonskega goriva zaradi višjih cen dizelskega goriva in večje porabe plina,
- električne energije zaradi večje porabe le-te na mehansko biološki obdelavi odpadkov.

v EUR

	LETO 2018	NACRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Stroški porabljenega blaga, materiala	3.539.166	2.394.401	2.976.259	147,8	118,9
Stroški materiala	347.034	96.448	170.673	359,8	203,3
Stroški pomožnega materiala	615.981	296.860	391.135	207,5	157,5
Stroški energije	1.270.385	711.136	1.134.834	178,6	111,9
- pogonsko gorivo	1.037.329	594.701	919.537	174,4	112,8
- električna energija	228.903	116.435	214.822	196,6	106,6
- energija za ogrevanje	4.153	0	475	-	-
Stroški nadomestnih delov	637.209	555.064	613.587	114,8	103,8
Odpis drobnega inventarja	621.646	687.316	632.278	90,4	98,3
- poraba zabojnikov za odpadke	333.137	270.720	378.403	123,1	88,0
- poraba osebne varovalne opreme	218.560	370.100	190.284	59,1	114,9
- drugo	69.949	46.496	63.591	150,4	110,0
Str. pisarniškega mat. in strokovne literature	38.818	41.531	28.055	93,5	138,4
Drugi stroški materiala	8.093	6.046	5.697	133,9	142,1

V letu 2018 je bilo realiziranih 29.949.076 EUR **stroškov storitev**, kar je glede na načrtovane za 4,2 % več in za 1,2 % več v primerjavi z letom 2017.

v EUR

	LETO 2018	NACRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Stroški storitev	29.949.076	28.734.201	29.584.704	104,2	101,2
Stroški storitev pri opravljanju dejavnosti	17.668.804	15.332.512	15.339.960	115,2	115,2
- stroški podizvajalcev	2.191.818	3.164.101	3.393.942	69,3	64,6
- str. oddaje lahke frakcije in drugih odp.	12.456.016	9.660.944	9.775.714	128,9	127,4
- najem delovne sile	2.999.634	2.398.533	2.041.486	125,1	146,9
- strojne storitve, storitve po naročilu kupca	21.336	108.934	128.818	19,6	16,6
Stroški transportnih storitev	1.207.336	694.715	693.417	173,8	174,1
Stroški vzdrževanja	1.568.974	845.202	1.283.927	185,6	122,2
Najemnine in licence	4.633.927	8.084.451	8.071.085	57,3	57,4
- najemnina za infrastrukturo	4.459.024	7.900.717	7.900.710	56,4	56,4
- ostale najemnine in licence	174.903	183.734	170.375	95,2	102,7
Povračila str. zaposlencem v zvezi z delom	13.788	12.245	12.459	112,6	110,7
Stroški plačilnega prometa, bančnih storitev in zavarovalne premije	781.542	559.263	567.101	139,7	137,8
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	1.701.394	1.507.135	1.488.837	112,9	114,3
- stroški strokovnih služb Javnega holdinga	1.501.264	1.335.084	1.357.302	112,4	110,6
- ostali str. intelektualnih in osebnih storitev	200.130	172.051	131.535	116,3	152,1
Stroški reklame in reprezentance	175.846	72.265	121.615	243,3	144,6
Stroški po pogodbah o avtorskem delu, študentski servis	77.744	2.916	117.385	-	66,2
Stroški drugih storitev	2.119.721	1.623.497	1.888.918	130,6	112,2
- sanitarna voda in kanalščina	294.040	405.397	298.238	72,5	98,6
- varovanje premoženja	418.837	405.055	404.854	103,4	103,5
- storitve izterjave neplačnikov in nadomestilo za vodenje obračuna	566.550	80.203	440.775	706,4	128,5
- telefon in mobilna telefonija ter internet	131.537	106.676	146.951	123,3	89,5
- čiščenje prostorov	173.103	129.606	132.007	133,6	131,1
- stroški ostalih storitev	535.654	496.560	466.093	107,9	114,9

Pomembnejši odmiki stroškov storitev v primerjavi z načrtovanimi so nastali pri stroških:

- oddaje lahke frakcije in drugih odpadkov, ki so višji za 2.795.072 EUR zaradi večjih količin odpadkov, pripeljanih v MBO in s tem večjih količin oddaje ločenih frakcij in digestata,
- vzdrževanja, ki so višji za 723.772 EUR predvsem zaradi večjega obsega vzdrževalnih del na dejavnosti ravnanja z odpadki,
- najema delovne sile, ki so višji za 601.101 EUR, večinoma na dejavnosti zbiranja odpadkov predvsem zaradi zmanjševanja števila zaposlenih zaradi odhodov in upokojitev ter nadomeščanja teh delavcev z najetimi,
- transportnih storitev, ki so višji za 512.621 EUR in predstavljajo predvsem stroške prevoza odpadkov za potrebe MBO,
- izterjave in nadomestil za storitve obračuna, ki so višji za 486.347 EUR,
- plačilnega prometa, bančnih storitev in zavarovalnih premij, ki so višji za 222.279 EUR predvsem zaradi višjih zavarovalnih premij za vozila in stroje,
- najemnine za infrastrukturo, ki je nižja za 3.441.693 EUR. Le-ta je bila v letu 2017 in načrtu za leto 2018 določena v višini načrtovanih stroškov amortizacije za infrastrukturo na podlagi elaborata o cenah in ob upoštevanju Uredbe MEDO. Zaradi prevzema objekta RCERO in uskladitve dokončne vrednosti objekta ter na osnovi pregleda ter ugotovitev tehničnih strokovnjakov Snage je bila v letu 2018 opredeljena delitev objekta RCERO na gradbene objekte in opremo, na podlagi česar se je določila dejanska amortizacija. Poleg tega je bil v letu 2018 izveden poračun najemnine za infrastrukturo za leti 2016 in 2017 za dejavnosti zbiranja in odlaganja odpadkov,
- podizvajalcev, ki so nižji za 972.283 EUR predvsem zaradi neodplačnega pravnega prenosa zaposlenih iz MBO UK Ljubljana Usposabljanje Kadrov d.o.o. (v nadaljevanju: MBO UK) v mesecu marcu 2018 na Snago, zaradi česar so se zmanjšali stroški storitev, hkrati pa so se povečali stroški dela.

Stroške dela Snaga izplačuje v skladu s panožno in podjetniško kolektivno pogodbo. V letu 2018 beležimo zvišanje stroškov dela v primerjavi z letom 2017 (+17,7 %) predvsem zaradi večjega števila zaposlenih iz naslova prevzema delavcev v začetku marca 2018, ko se je zaključilo poskusno obratovanje v RCERO, in zaradi zvišanja izhodiščne plače za 2,5 % s 1. 5. 2018 na osnovi dogovora s sindikati.

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Stroški dela	11.552.607	10.778.654	9.811.750	107,2	117,7
Stroški plač	8.210.856	7.659.690	7.016.164	107,2	117,0
Stroški pokojninskih zavarovanj	977.706	946.955	856.104	103,2	114,2
Drugi stroški socialnih zavarovanj	597.616	566.169	510.827	105,6	117,0
Drugi stroški dela	1.766.429	1.605.840	1.428.655	110,0	123,6

Povprečno število zaposlenih iz ur je v letu 2018 znašalo 400,16, kar je 10,7 % več kot v letu 2017. Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega iz ur je v letu 2018 znašala 1.709,91 EUR, v letu 2017 pa 1.617,64 EUR.

Stroški pokojninskih zavarovanj vključujejo poleg prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje še premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki ga za zaposlene vplačuje družba in ki jih zaposleni prispevajo sami iz svoje bruto plače.

Drugi stroški dela se nanašajo na povračila za prevoz na delo in z njega, povračila za prehrano, letni regres, nezgodno kolektivno zavarovanje delavcev, izplačilo socialne in solidarnostne pomoči, stroške neizkoriščenih dopustov ter stroške oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi. V letu 2018 je Snaga dodatno oblikovala

rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi tudi za novo prevzete delavce iz MKO UK.

Povračila za prevoz na delo in z njega ter povračila za prehrano se izplačujejo na podlagi Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov. Letni regres je bil izplačan v višini 70 % povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji.

Odpisi vrednosti so v letu 2018 znašali 3.583.809 EUR. Glavni 71,0-odstotni delež predstavljajo stroški amortizacije, ostalo pa se nanaša na prevrednotovalne poslovne odhodke.

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Odpisi vrednosti	3.583.809	2.895.726	3.516.998	123,8	101,9
Amortizacija	2.544.689	2.678.306	2.653.375	95,0	95,9
Prevred. poslovni odhodki pri neopred. sredstvih in opredm. osnovnih sredstvih	193.815	8.107	8.083	-	-
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	845.305	209.313	855.540	403,8	98,8

V letu 2018 so stroški amortizacije znašali 2.544.689 EUR in so nižji od načrtovanih predvsem zaradi nižjih investicijskih vlaganj od načrtovanih.

Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih so v letu 2018 znašali 193.815 EUR, od katerih 146.604 EUR predstavlja odpis investicije v teku za drugo fazo kompleksa Snaga, ker se omenjena investicija ne bo izvedla.

Prevrednotovalni odhodki pri obratnih sredstvih so v letu 2018 znašali 845.305 EUR in so višji od načrtovanih za leto 2018 in nekoliko nižji kot v letu 2017, večji del se nanaša na oblikovanje popravkov vrednosti terjatev do dveh občin.

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Drugi poslovni odhodki	272.027	197.168	231.401	138,0	117,6
Okoljska dajatev zaradi odlaganja odpadkov	124.659	42.359	62.508	294,3	199,4
Ostali drugi poslovni odhodki	147.368	154.809	168.893	95,2	87,3

Med **drugimi poslovnimi odhodki** 45,8-odstotni delež predstavlja okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov, ki je bila višja v primerjavi z letom 2017 in višja od načrtovane, kar je rezultat več odloženih odpadkov na odlagališče Barje.

Ostali drugi poslovni odhodki vključujejo odhodke nadomestil za stavbno zemljišče, okoljsko dajatev za odvajanje odpadne vode, stroške za potrebe preventive zaposlenih, druge stroške za neposlovni namen, članarine, vodna povračila, takso za plakiranje ter nagrade dijakom oziroma študentom na delovni praksi.

Odhodki od financiranja in drugi odhodki

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Odhodki od financiranja in drugi odhodki	653.415	39.105	61.828	-	-
Odhodki od financiranja	619.573	24.531	28.290	-	-
Drugi odhodki	33.842	14.574	33.538	232,2	100,9

Odhodki od financiranja in drugi odhodki znašajo skupaj 653.415 EUR in so višji tako v primerjavi z letom 2017 kot tudi z načrtovanimi za leto 2018.

Med odhodki od financiranja največjo postavko predstavljajo obresti od diskontiranja dolgoročne rezervacije za stroške zaprtja in obratovanja odlagališča Barje po zaprtju (590.076 EUR).

Drugi odhodki se nanašajo na denarne kazni, odškodnine in podobno.

➤ **Zadolžitev**

Za uravnavanje finančne likvidnosti v letu 2018 je družba na osnovi zbiranja ponudb najela dva kratkoročna - revolving kredita v skupni višini 5.000.000 EUR. Za predmetni kratkoročni zadolžitvi je pridobila vsa ustrezna soglasja pristojnih organov.

Po stanju konec leta 2018 je bila Snaga dejansko zadolžena v višini 1.500.105 EUR.

Skladno s sklepom skupščine družbe Javni holding z dne 18. 5. 2011 Snaga za pokrivanje obratovalnih stroškov in za investicijska vlaganja začasno porablja tudi sredstva zbranih finančnih jamstev. Začasno porabljena zbrana sredstva finančnih jamstev po stanju konec leta 2018 znašajo 23.566.947 EUR, ki jih bo Snaga morala zagotoviti do začetka izvajanja zapiralnih del.

2.4.2 Pomembnejši kazalniki poslovanja in finančnega stanja

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017
Temeljni kazalniki stanja financiranja			
Stopnja lastniškosti financiranja	0,15	0,28	0,27
Stopnja dolgoročnosti financiranja	0,83	0,89	0,89
Temeljni kazalniki stanja investiranja			
Stopnja osnovnosti investiranja	0,63	0,71	0,62
Stopnja dolgoročnosti investiranja	0,71	0,79	0,70
Temeljni kazalniki vodoravnega finančnega ustroja			
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	0,24	0,39	0,44
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)	0,07	0,16	0,47
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient)	1,54	1,69	2,94
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)	1,68	1,86	3,15
Temeljni kazalniki gospodarnosti			
Koeficient gospodarnosti poslovanja	0,89	0,99	0,90
Temeljni kazalniki dobičkonosnosti			
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala	-0,42	0,00	-0,24

Kazalniki, prikazani v tem poglavju, so izračunani na podlagi podatkov iz računovodskih izkazov. Ko ocenjujemo kazalnike poslovanja, je potrebno upoštevati, da družba Snaga opravlja pretežno lokalne gospodarske javne službe, katerih cilj je predvsem kakovostno in učinkovito zagotavljanje storitev prebivalcem na območjih našega delovanja.

Kazalnika stanja financiranja omogočata presojo ugodnosti sestave obveznosti do virov sredstev. Stopnja lastniškega financiranja se je v primerjavi s preteklim letom znižala, tako da lastniški viri Snage po stanju konec leta 2018 predstavljajo le 15 % virov financiranja. Nekoliko se je znižala tudi stopnja dolgoročnosti financiranja glede na leto 2017 in kaže, da dolgoročni viri družbe predstavljajo 83 % vseh virov financiranja.

Kazalnika stanja investiranja omogočata presojo ugodnosti sestave sredstev družbe, na njuno vrednost pa vpliva predvsem obseg investiranja. Delež osnovnih sredstev v sredstvih družbe znaša 63 %, vsa dolgoročna sredstva družbe pa predstavljajo 71 % vseh sredstev družbe.

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev je razmerje med kapitalom in vrednostjo osnovnih sredstev po neodpisani vrednosti in kaže delež lastniškega financiranja osnovnih sredstev. V letu 2018 se je v primerjavi s predhodnim letom kapitalska pokritost osnovnih sredstev znižala, kar je predvsem posledica nižje vrednosti kapitala zaradi izkazane izgube.

Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja so povezani s plačilno sposobnostjo družbe. Dosežene vrednosti kazalnikov v letu 2018 kažejo, da je likvidnostna sposobnost družbe na zadnji dan leta nekoliko slabša glede na predhodno leto. Znižanje teh kazalnikov je predvsem posledica povečanja kratkoročnih obveznosti.

Prav tako izkazujeta slabše stanje tudi vrednosti kazalnikov gospodarnosti poslovanja in dobičkonosnosti kapitala, saj je družba v letu 2018 ustvarila negativen poslovni izid.

2.4.3 Upravljanje s tveganji

V družbi Snaga sledimo pravilom skrbnega finančnega poslovanja in izvajamo ukrepe upravljanja tveganj skladno z zakonom, ki ureja finančno poslovanje podjetij. V ta namen izvajamo aktivnosti za ugotavljanje, ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj ter poročanje o tveganjih, ki jim je oziroma bi jim družba lahko bila izpostavljena pri svojem poslovanju.

Družba ima vzpostavljen register tveganj na podlagi Metodologije za vzpostavitev in vodenje registra tveganj v JAVNEM HOLDINGU Ljubljana, d.o.o. in povezanih javnih podjetij, v kateri so podrobneje opisani postopki za upravljanje tveganj. Glavni namen vzpostavitve registra tveganj je:

- pripraviti seznam pomembnih (ključnih) tveganj, ki so podlaga za prednostno preučevanje pri vzpostavitvi učinkovitega sistema notranjih kontrol oziroma procesa obvladovanja tveganj in
- opredelitev stopnje njihove pomembnosti z vidika vpliva na doseganje ciljev.

Register tveganj je sestavljen iz zbira tabel, v katerih so opisana identificirana tveganja družbe po vrstah (poslovna, operativna in finančna) in po področjih oziroma procesih. Vsakemu tveganju je pripisana ocena, skrbnik, ukrep, s katerim bo tveganje obvladovano, odločitev vodstva o sprejemu ukrepa ter rok za izvedbo ukrepa.

Register tveganj je dokument, ki se ga stalno spremlja in dopolnjuje, saj se dejavniki in okoliščine poslovanja nenehno spreminjajo. Glede na pridobljene izkušnje iz spremljanja tveganj se lahko, ob prepoznanih potrebah po izboljšavi, dopolnjuje tudi omenjena Metodologija za vzpostavitev in vodenje registra tveganj.

Glavni cilj upravljanja s tveganji je ohranjanje dolgoročne stabilnosti družbe in podpora poslovodstvu pri upravljanju družbe ter doseganju njenih ciljev. Obvladovanje tveganj je stalen, enoten in kontinuiran proces.

➤ Poslovna in operativna tveganja

V okviru poslovnih tveganj zajemamo nevarnosti, da bo prišlo do negativnih odstopanj v poslovanju družbe bodisi zaradi nepravilnih poslovnih odločitev, neustreznega izvajanja odločitev, premajhne odzivnosti družbe na spremembe poslovnega okolja, nedoseganje strateških ciljev, upad ugleda, nevarnost negativnih vplivov na okolje in podobno.

Pri operativnih tveganjih pa obravnavamo nevarnost, da bo prišlo do negativnih odstopanj zaradi neprimerne in neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi, delovanja informacijske tehnologije ter izvajanja podizvajalcev in podpornih služb.

Poslovna in operativna tveganja		
Področja tveganja	Opis tveganj	Ukrepanje
Regulatorna tveganja	Tveganja nejasnosti v zakonskih ali podzakonskih določbah, spremembe zakonodaje ali podrejenih predpisov v korist nejavnih služb, nedosledna obravnava cen storitev javnih služb	Sodelovanje s pristojnimi organi v procesu priprave aktov, sistematično spremljanje in pravočasno odzivanje na spremembe
Ekološka tveganja	Prekomerne emisije, požar, eksplozija, poplava, višja sila	Izvajanje vseh tehničnih in organizacijskih postopkov in pregledov v skladu z dokumentacijo, vzdrževanje navodil za postopke v izrednih razmerah, redno preverjanje praktične uporabe predvidenih postopkov, uporaba ustrezne opreme, izobraževanje in kontrola na vseh ravneh
Obratovalna tveganja	Delovanje tehnično-tehnološke opreme, vprašanje zmogljivosti opreme in ustrezne sestave odpadkov, okvare, zastoji, nezapolnjenost kapacitet MBO, oddaja produktov MBO	Načrtovanje in upoštevanje tehničnih kriterijev za zagotavljanje zanesljivosti obratovanja, redno vzdrževanje, postopki zmanjševanja vplivov izpadov, pravočasno sklepanje pogodb, širitev dejavnosti in konkurenčnost
Razvojno investicijska tveganja	Tveganja povezana z doseganjem načrtovane ekonomike naložb, zagotavljanjem finančnih sredstev, zamude pri izgradnji infrastrukture, posodabljanju delovnih sredstev, prevzemu dejavnosti, prepočasno prilagajanje novim razmeram na trgu	Sodelovanje pri usklajevanju proračunskih postavk občin, vplivanje na odločitve, črpanje evropskih sredstev, sodelovanje z izvajalci, inženirji, spremljanje potreb uporabnikov, razvoja novih politik in dognanj v okolju
Kadrovska tveganja	Tveganja povezana s strukturo, številom in usposobljenostjo ter motiviranostjo zaposlenih, kršitve pravil varnosti pri delu, ekologije in varstva podatkov	Stalno izobraževanje, razvoj kadrov, zdravo delovno okolje, zagotovitev in uporaba osebne varovalne opreme, kontrola upoštevanja navodil, pravočasno nadomeščanje ustrezne delovne sile, ustrezen sistem nagrajevanja
Informacijska tveganja	Zastoji pri delovanju IT opreme, nepooblaščen dostop, neposodabljanje IT opreme, neažurna IT podpora, neustrezen razvoj IS, neustrezno testiranje popravkov programov, stroškovna neučinkovitost razvoja IS, razpoložljivost IS	Sistemi za varnostno kopiranje in arhiviranje, nadomestna lokacija sistema, upravljanje pooblastil za dostop, sprotne nadomeščanje zastarele opreme, skrbništva za posamezne informacijske rešitve, nadzorovani projekti razvoja in sprememb, vrednotenje informacijskih rešitev
Tveganje razkritja osebnih podatkov	Zloraba osebnih in zaupnih podatkov zaposlenih ali poslovnih partnerjev s strani nepooblaščenih oseb	Avtorizacije za dostopa do osebnih podatkov pooblaščenih oseb in omejitev dostopa nepooblaščenim osebam ter vzdrževanje zaščite pred vdorom v baze podatkov redno preverjanje varnosti, uporaba/menjava gesel, dosledna skrb za nadzor nad spremembami pravic, izobraževanje zaposlenih
Nabavna in prodajna tveganja	Ustrezna kakovost in pravočasnost dobavljenega blaga in storitev, neustrezen obseg naročil, zamude pri izvajanju javnih naročil, neustrezni pogoji in merila naročila, revizijski zahtevki, rast cen blaga in storitev, prodajne cene, ki ne pokrivajo stroškov, odpovedi pogodb	Dolgoročni odnosi z dobavitelji in odjemalci/koncesije, skupna javna naročila, sprotne reklamacije in korekcije razpisnih dokumentacij, pravočasno posredovanje dokumentacije, dosledno pregledovanje ponudb, sprotne prilagajanje prodajnih cen, obvladovanje stroškov
Druga poslovna in operativna tveganja	Nepravočasno prevzemanje embalaže in odpadnih materialov, kvaliteta podpornih storitev, nezadostna ali nepravočasna zagotovitev delovnih sredstev, nepravočasno sklepanje pogodb z občino, oteženo izvajanje nalog zaradi zunanjih vplivov, nepravočasna implementacija predpisov, postopanje v skladu z navodili, nezadovoljstvo uporabnikov, napačne tržne odločitve	Sodelovanje s pristojnim ministrstvom, občino, dobavitelji, zagotavljanje skladiščnega prostora, zagotavljanje ustrezne podpore širitvi dejavnosti, sodelovanje z drugimi pristojnimi službami in izvajalci nalog, ažurno spremljanje predpisov, upravljanje postopkov dela, informiranje, sodelovanje, načrtovanje, svetovanje

Regulatorna tveganja

Poslovanje Snage je tesno povezano z državnimi in lokalnimi predpisi ter s sprejetimi strategijami na področju ravnanja z odpadki in čiščenja javnih površin. Okvir delovanja družbe določata tako republiška zakonodaja kot občinski odloki. Snaga sama in preko Gospodarske zbornice Slovenije tvorno sodeluje pri pripravi novih predpisov, ki določajo nove standarde izvajanja javnih služb ali pa spreminjajo že uvedene standarde in s tem skuša poskrbeti za pravočasno, učinkovito in prijazno vpeljavo vedno višjih standardov.

Ekološka tveganja

Le-ta obsegajo tveganja, povezana z delovanjem celotne družbe, še posebej so izpostavljena na dejavnosti odlaganja odpadkov, kot je npr. možnost izliva izcedne vode v okolje, tveganje zaradi prekomernih emisij metana in uhajanje freona v ozračje in tveganje zaradi poplavne, požarne ter eksplozijske ogroženosti. K temu je potrebno dodati še tveganja v zvezi z objekti MBO, kjer se pojavljajo dodatna tveganja, zlasti nevarnost požara, izpusta emisij v zrak, katerih obvladovanje je predvideno predvsem s tehnološko-tehničnimi ukrepi in dodatno z zunanjimi izvajalci. Vsa tveganja se obvladujejo z izvajanjem vseh tehničnih in organizacijskih postopkov v skladu z dokumentacijo, vzdrževanjem navodil za postopke v izrednih razmerah, rednim preverjanjem praktične uporabe predvidenih postopkov ter stalnim izobraževanjem.

Obratovalna tveganja

Postopno upadanje količin zbranih/proizvedenih komunalnih odpadkov je tveganje, ki bi lahko povzročilo nezapolnjenost kapacitet v RCERO Ljubljana. To tveganje smo obvladovali s pristopom dodatnih občin v RCERO Ljubljana in zapolnjevanju zmogljivosti.

Kot izredno veliko tveganje pa se je pokazalo oddajanje produktov v obliki goriva in digestata v energetsko izrabo, saj so se cene v južnem delu Evrope močno povišale. Kapacitete za termično obdelavo (sežigalnice, primerni energetski objekti, cementarne) so omejene, skladno z zakonodajnimi zahtevami EU pa je začelo obratovati veliko novih obratov za obdelavo odpadkov. Tveganja skušamo zmanjšati z iskanjem poti za direktno oddajo končnim, tudi tujim uporabnikom goriva iz odpadkov. Snaga tudi ne razpolaga z rezervno rešitvijo za obdelavo odpadkov v primeru večje okvare oziroma daljšega zastoja. Možna rešitev bi lahko bil dogovor o sodelovanju z ostalimi centri za obdelavo odpadkov v Sloveniji.

Razvojno investicijska tveganja

Navedena tveganja se nanašajo na nezagotovitev ustrezne infrastrukture za izvajanje dejavnosti. Prav tako je izziv zagotavljanje zadostne količine odpadkov zaradi zmanjševanja odpadkov na prebivalca in pravočasno urejanje formalnih postopkov na področju podeljevanja koncesij. Tveganja obvladujemo s stalnim spremljanjem razvoja novih politik in novih dognanj v okolju, spremljanjem potreb uporabnikov in odzivanjem nanje.

Kadrovska tveganja

Kadrovska tveganja obsegajo morebitne odhode zaposlenih zaradi sporazumnega prenehanja pogodb o zaposlitvi, povečanja števila sodelavcev s krajšim delovnim časom od polnega zaradi nastanka invalidnosti ter povečanja števila delavcev z omejitvami pri delu. Morebitne nastale situacije se sproti presoja in se odloča o nadomestitvah in možnostih razporeditve dela na druge sodelavce, predvsem v primeru odhoda ključnih kadrov. Z namenom hitrega prilagajanja dela na terenu je Snaga nadaljevala s sodelovanjem z napotenimi komunalnimi delavci.

Izvajamo načrtovanje kadrov ter spremljanje gibanja zaposlenih, s čimer tudi zagotavljamo ustrezno strukturo in število zaposlenih. Z namenom zmanjšanja kadrovskega tveganja se

ažurno odzivamo na vprašanja zaposlenih in razrešujemo morebitne nejasnosti, s čimer zagotavljamo pravočasno informiranost zaposlenih. V skrbi za zagotavljanje ustrezne strokovnosti kadrov nadaljujemo s politiko strokovnega izobraževanja in izobraževanja s področja varnosti in zdravja pri delu. V izogib kadrovskim tveganjem, kot so povečan absentizem, nadaljujemo tudi z ozaveščanjem zaposlenih o zdravem načinu življenja.

Informacijska tveganja

Na nivoju matične družbe Javni holding je sprejeta enotna informacijska varnostna politika, ki je zasnovana na podlagi stalnih ocen tveganj, predstavlja enotno izhodišče za ukrepe, s katerimi se ščiti informacijsko premoženje ter se z dodatnimi pravili in navodili izboljšuje učinkovita in varna uporaba informacijske telekomunikacijske opreme. Informacijsko varnost se razume kot varovanje zaupnosti, celovitosti in razpoložljivosti. Tveganja se obvladuje z različnimi tehnološko tehničnimi prijemi in uporabo dobrih praks, ki upoštevajo skladnost z varnostnimi standardi. Osnovni izzivi so zagotavljanje razpoložljivosti in odzivnosti informacijskih sistemov, varovanje informacijskih virov, zagotavljanje kontinuitete delovanja ter upravljanje pooblastil za dostop in uporabo informacijskih storitev.

Tveganje razkritja osebnih podatkov

Tveganje razkritja osebnih podatkov predstavlja veliko odgovornost pri obvladovanju pretoka informacij z osebnimi podatki uporabnikov in zaposlenih, kakor tudi pri njihovi hrambi in informacijski obdelavi. Z raznimi tehničnimi in organizacijskimi prijemi preprečujemo nepooblaščen dostopanje do podatkov znotraj družbe in v odnosu do naših pogodbenih partnerjev, kot tudi tretjih oseb. V družbi redno posodabljam in nadgrajujemo sistem avtorizacij dostopa do osebnih podatkov pooblaščenih oseb in omejitev dostopa nepooblaščenim osebam ter vzdrževanje zaščite pred vdorom v baze podatkov, s čimer sledimo načelu ničelne tolerance do nepooblaščenih dostopov. V letu 2018 smo skladno s sprejeto Splošno uredbo o varstvu podatkov (GDPR - General Data Protection Regulation), ki predpisuje dodatne zahteve na tem področju, izvedli še dodatne ukrepe na tem področju, med drugim tudi imenovali pooblaščen osebo za varstvo osebnih podatkov (DPO), kot tudi pričeli z izvajanjem izobraževanja zaposlenih.

Nabavna in prodajna tveganja

S začetkom obratovanja RCERO Ljubljana je Snaga oblikovala cene ravnanja s komunalnimi odpadki za vse tri gospodarske javne službe: za zbiranje, obdelavo in odlaganje odpadkov za dveletno obračunsko obdobje. Pred iztekom leta 2017 je regulator podaljšal obračunsko obdobje na tri leta; prodajne cene so tako neusklajene glede na dejanske stroške izvajanja dejavnosti.

V izogib tveganjem na nabavnem področju je potrebna tudi skrbna priprava javnih naročil in dosleden pregled ponudbene dokumentacije ter takojšnja reklamacija neustreznih nabav in v bodoče korekcija pogojev v razpisnih dokumentacijah.

➤ Finančna tveganja

Finančna tveganja obravnavajo nevarnost, da bo prišlo do izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju družbe. Tu obravnavamo predvsem likvidnostno, kreditno, obrestno in valutno tveganje.

Finančna tveganja		
Področja tveganja	Opis tveganj	Ukrepanje
Likvidnostno tveganje	Nevarnost pomanjkanja likvidnih sredstev za poravnavo obveznosti iz poslovanja ali financiranja, kapitalska neustreznost, zagotavljanje sredstev za finančna jamstva	Načrtovanje in uravnavanje potreb po likvidnih sredstvih, izvajanje ukrepov za izboljšanje poslovanja družbe
Kreditno tveganje	Tveganje neizpolnitve druge strani (kupci), neplačane terjatve	Preverjanje bonitete, sklepanje dolgoročnih pogodb, sprotne izterjava in opominjanje, izvajanje pobotov, tožbe
Obrestno tveganje	Spremembe pogojev financiranja in najemanja kreditov	Spremljanje denarnih trgov in analiziranje obrestnih mer
Valutno tveganje	Nevarnost izgube zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev	Ni posebnih mehanizmov

Likvidnostno tveganje

Gre za nevarnost neusklajenosti med dospelimi sredstvi in obveznostmi do virov sredstev oziroma likvidnostno tveganje predstavlja možnost pomanjkanja denarnih sredstev za poplačilo zapadlih obveznosti. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju podjetij definira likvidnostno tveganje kot tveganje nastanka izgube zaradi kratkoročne plačilne nesposobnosti.

Ključen dejavnik za uspešno upravljanje z likvidnostnim tveganjem je nadzor nad denarnim tokom. Tako je pomemben del letnega načrta družbe tudi projekcija denarnega toka, ki se sproti spremlja, spreminja in dopolnjuje glede na dejanske okoliščine in nova predvidevanja, zato se posledično prilivi in odlivi spremljajo dnevno, mesečno ter letno. Družba poravnava svoje obveznosti do dobaviteljev ter izvajalcev praviloma pravočasno v 30 dneh oziroma v pogodbenih rokih. Snaga je tekočo likvidnost nekaj časa uspela zagotavljati predvsem s porabo sredstev, ki jih je zbrala za potrebe zapiranja odlagališča po prenehanju obratovanja in s kratkoročno zadolžitvijo. Po stanju konec leta 2018 je znašala poraba zbranih finančnih jamstev 23.566.947 EUR. V letu 2018 je tekočo likvidnost uspela zagotavljati z najetjem kratkoročnega (revolving) kredita.

V primeru večjih prilivov pa se presežki denarnih sredstev plasirajo v obliki kratkoročnih depozitov oziroma depozitov na odpoklic.

Kreditna tveganja

Kreditnim tveganjem je družba izpostavljena predvsem pri prodaji svojih storitev, saj ne prejema takojšnjega plačila. Družba dnevno, mesečno ter letno spremlja gibanje terjatev tako do fizičnih kot pravnih oseb.

Izterljivost terjatev se rešuje sproti z dogovori, s sprotnim opominjanjem dolžnikov, z vlaganjem izvršb in s tožbami. Tveganje neporavnave terjatev se izravna z dogovori z upravniki večstanovanjskih stavb o popolni poravnavi terjatev in s sprotnim oblikovanjem popravkov vrednosti terjatev.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje pomeni možnost izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Neugodno gibanje je lahko tako dvig kot tudi znižanje obrestne mere. Obrestne mere se na denarnih trgih nenehno spreminjajo, in sicer kot posledica ponudbe in povpraševanja po denarju ter zaradi drugih makroekonomskih dejavnikov. Družba redno spremlja gibanje obrestnih mer in napovedi na bančnih trgih. Obrestne mere kreditov so bile v letu 2018 nizke, kar se je odražalo tudi pri obrestni meri kratkoročnih (revolving) kreditov, ki jih je družba najela v letu 2018 za zagotavljanje likvidnosti. V kolikor družba razpolaga s prostimi

denarnimi sredstvi, se pri vezavi sredstev upoštevajo kriteriji razpršenosti, konservativnosti in varnosti naložb.

Valutno tveganje

V okviru poslovanja s tujimi plačilnimi sredstvi so bila valutna tveganja neizrazita, zato družba nima vzpostavljenih posebnih mehanizmov za obvladovanje teh tveganj.

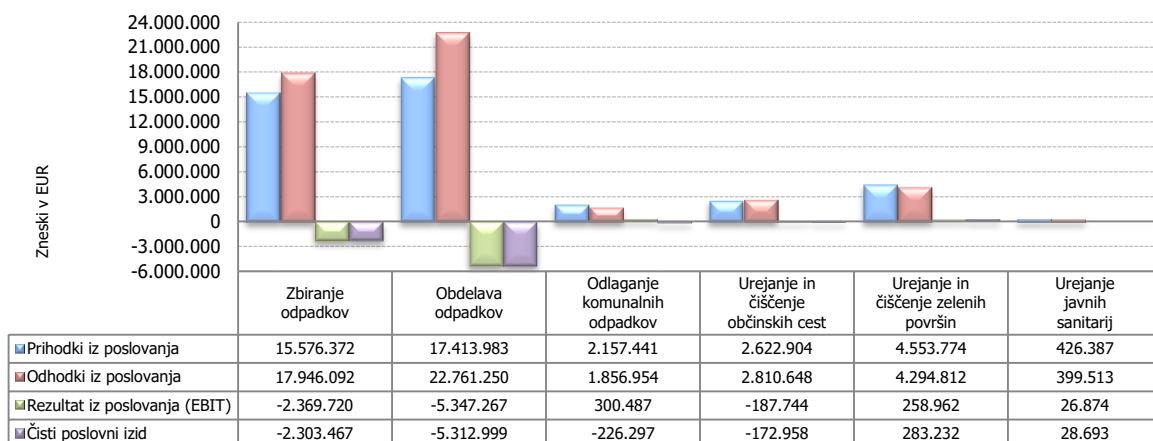
2.5 Poročilo o izvajanju dejavnosti

Snaga izkazuje ločene računovodske izkaze za:

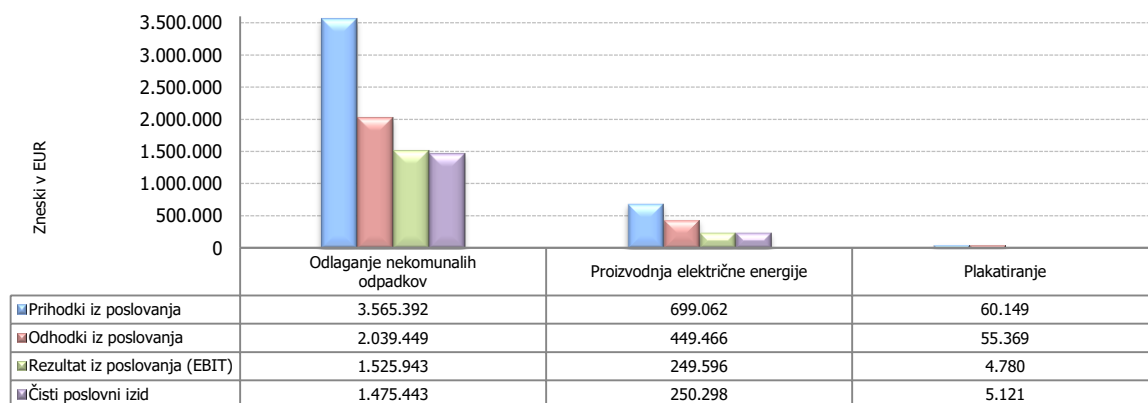
- gospodarske javne službe: zbiranje odpadkov, obdelava odpadkov, odlaganje komunalnih odpadkov, urejanje in čiščenje občinskih cest, urejanje in čiščenje javnih zelenih površin in urejanje javnih sanitarij ter
- druge dejavnosti: odlaganje nekomunalnih odpadkov, proizvodnja električne energije in plakatiranje.

Računovodski izkazi (bilanca stanja na dan 31. 12. 2018 in izkaz poslovnega izida za leto 2018) po dejavnostih ter sodila, ki so podlaga za ločeno izkazovanje poslovanja posameznih dejavnosti družbe, so navedeni v točki 3.3.6.4. Dodatna razkritja na podlagi Energetskega zakona in SRS 32.

Pregled poslovanja gospodarskih javnih služb v letu 2018

Pregled poslovanja drugih dejavnosti v letu 2018

Snaga je v letu 2018 z izvajanjem vseh gospodarskih javnih služb ustvarila 7.703.796 EUR izgube, z izvajanjem drugih dejavnosti pa 1.730.862 EUR dobička.

V izkazih poslovnega izida po dejavnostih so zaradi storitev, ki jih posamezne dejavnosti izvajajo za druge dejavnosti v okviru družbe, izkazani med poslovnimi prihodki in odhodki tudi interni prihodki ter interni odhodki.

Stroški izvajanja obveznih občinskih gospodarskih javnih služb urejanja in čiščenja javnih površin in javnih sanitarij se pokrivajo pretežno s proračunskimi sredstvi Mestne občine Ljubljana, skladno z izvedbenim programom, potrjenim s strani Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet. Stroški izvajanja obveznih občinskih gospodarskih javnih služb zbiranja in obdelave odpadkov ter odlaganja komunalnih odpadkov se pokrivajo s ceno storitve.

2.5.1 Gospodarske javne službe

2.5.1.1 Zbiranje odpadkov

➤ Izvajanje dejavnosti

Snaga v okviru dejavnosti zbiranja odpadkov izvaja gospodarsko javno službo zbiranje komunalnih odpadkov, odvoz odpadkov iz proizvodnje, obrti in storitvenih dejavnosti (v nadaljevanju: POSD) in storitev prodaje izdelkov v trgovini brez embalaže, ki se je pričela izvajati v letu 2018.

V letu 2018 smo zagotavljali izvajanje gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov skladno z odloki, upošteva organizacijsko in prostorsko zasnovo, vrsto in obseg javnih dobrin, pogoje za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin, vrsto in obseg objektov in naprav, pravice in obveznosti uporabnikov ter vire financiranja javne službe v 11 občinah, to so: Mestna občina Ljubljana, šest občin družbenic Javnega holdinga (Brezovica, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Horjul, Medvode, Škofljica) ter občine: Ig, Velike Lašče, Vodice in Cerklje na Gorenjskem.

Masa zbranih in odpeljanih odpadkov:

v tonah						
		LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
1.	Mešani komunalni odpadki iz gospodinjstev	43.414	42.600	42.651	101,9	101,8
2.	Ločeno zbrane frakcije v zabojnikih	37.054	33.700	34.767	110,0	106,6
3.	Biološki odpadki	27.291	25.500	24.789	107,0	110,1
4.	Kosovni odpadki	3.686	3.345	3.326	110,2	110,8
5.	Komunalni odpadki iz zbirnih centrov	16.952	14.504	14.992	116,9	113,1
6.	Nevarni gospodinjski odpadki	184	159	151	115,7	121,9
7.	Ostali komunalni odpadki	5.622	5.486	6.013	102,5	93,5
I.	Komunalni odpadki (Σ 1.-7.)	134.203	125.294	126.689	107,1	105,9
1.	Nekomunalni odpadki iz zbirnega centra Barje	11.000	8.096	8.651	135,9	127,2
2.	Gradbeni odpadki in ruševine	371	1.000	1.213	37,1	30,6
3.	Drugi nenevarni odpadki	15	10	12	150,0	125,0
4.	Pepel, mulji iz čistilnih naprav in peskolovov	279	100	159	279,0	175,5
II.	Nekomunalni odpadki (Σ 1.-4.)	11.665	9.206	10.035	126,7	116,2
III.	Skupaj komunalni in nekomunalni odp. (I.+II.)	145.868	134.500	136.724	108,5	106,7

Zbrane količine komunalnih odpadkov v letu 2018 so višje tako od načrtovanih kot tudi zbranih v letu 2017. V letu 2018 je bilo skupaj zbranih in odpeljanih 145.868 ton odpadkov, od tega 92,0 % komunalnih odpadkov in 8,0 % nekomunalnih odpadkov.

Glavni 32,3-odstotni delež med zbranimi komunalnimi odpadki predstavljajo mešani komunalni odpadki iz gospodinjstev, ki se pred odlaganjem še mehansko obdelajo. Masa le-teh je bila v letu 2018 nekoliko višja v primerjavi z načrtovano maso obravnavanega obdobja (+1,9 %) in višja tudi od realizacije preteklega leta (+1,8 %).

Na področju ločenega zbiranja frakcij v zabojnikih (odpadni papir, steklo in mešana embalaža) na zbiralnicah in zbirnih mestih se je nadaljeval trend naraščanja mase zbranih tovrstnih odpadkov. Zbranih je bilo več tovrstnih odpadkov tako v primerjavi z načrtovano maso za leto 2018 (+10,0 %) kot tudi realizirano maso leta 2017 (+6,6 %). Največji delež v strukturi zbranih ločenih frakcij zavzema s 46,7 % embalaža, sledi ji papir s 34,9 %, preostalih 18,4 % pa predstavlja steklo.

Masa zbranih biološko razgradljivih odpadkov je v letu 2018 višja od načrtovane za 7,0 % in za 10,1 % višja od realizirane v letu 2017. V strukturi teh odpadkov glavnino (99,9 %) predstavljajo odpadki, zbrani v zabojnikih za biološke odpadke, preostali delež pa se nanaša na ostale biološko razgradljive odpadke (zeleni odrez, vejevje, listje, trava).

V okviru rednega zbiranja smo zbrali tudi več kosovnih odpadkov, kot smo načrtovali (+10,2 %) in več kot v letu 2017 (+10,8 %).

Nevarne gospodinjske odpadke zbiramo na zbirnih centrih (87,0 %) in s premičnim vozilom (13,0 %). Skupno je bilo zbranih 208 ton nevarnih odpadkov (komunalni in del nekomunalnih odpadkov iz zbirnega centra). Največji delež v strukturi vseh nevarnih gospodinjstevskih odpadkov s 34,6-odstotnim deležem zavzemajo premazi, črnila, lepila in smole, sledijo jim motorna olja s 15,4 %, svinčene baterije s 14,6 % ter jedilna olja in maščobe s 11,0 %, preostali 24,4-odstotni delež pa predstavljajo ostali nevarni gospodinjstevski odpadki (čistila, fluorescentne cevi, topila, kisline,...).

V letu 2018 smo zbrali tudi več ostalih komunalnih odpadkov kot je bilo načrtovano in manj kot v letu 2017. V masi zbranih ostalih komunalnih odpadkov največji 81,1-odstotni delež predstavljajo mešani komunalni odpadki iz POSD, ostalo pa so še drugi odpadki iz POSD: biorazgradljivi odpadki (6,8 %), kosovni odpadki (6,3 %), odpadki odpeljani na začasno skladišče Curnovec (3,5 %), odpadki odpeljani k zunanjim prevzemnikom (1,7 %) in odpadki iz vrtov, parkov in pokopališč (0,6 %).

V letu 2018 smo poleg 145.868 ton zbranih odpadkov v okviru dejavnosti zbiranja odpadkov zbrali še 6.226 ton odpadkov v okviru izvajanja dejavnosti urejanja in čiščenja občinskih cest ter javnih zelenih površin, kar pomeni skupno 152.094 ton zbranih odpadkov.

Od skupno zbranih odpadkov v letu 2018 je 11.665 ton nekomunalnih odpadkov. Največji 94,3-odstotni delež predstavljajo mešani gradbeni odpadki in ruševine ter azbest in izolirni material, ki so zbrani na zbirnem centru Barje, masa le-teh je višja od načrtovane mase za 35,9 % in zbrane mase v letu 2017 za 27,2 %.

Snaga skladno z uredbo o cenah uporabnikom na območju, kjer je Snaga tudi izvajalka zbiranja komunalnih odpadkov, zaračuna ravnanje s komunalnimi odpadki glede na prostornino zabojnika in pogostost odvoza. Obračunska prostornina zabojnikov za mešane komunalne odpadke iz gospodinjstev in biološke odpadke je bila v letu 2018 višja od načrtovane, kar je rezultat prilagajanja obstoječih zabojnikov potrebam uporabnikov.

Obračunska prostornina:

		LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
		v m ³				
1.	Mešani komunalni odpadki iz gospodinjstev	486.019	469.900	482.634	103,4	100,7
2.	Biološko razgradljivi odpadki	189.971	185.400	184.786	102,5	102,8

➤ Poslovni izid

Z izvajanjem dejavnosti zbiranja odpadkov smo v letu 2018 ustvarili 2.303.467 EUR izgube, kar je slabše kot smo načrtovali predvsem zaradi rasti količine zbranih nekomunalnih odpadkov na zbirnem centru Barje.

Sprejem nekomunalnih odpadkov na zbirnem centru Barje se na podlagi sklepa Sveta ustanoviteljev z dne 31. 3. 2013 ne zaračunava. V letu 2018 se je iz zbirnega centra Barje na odlagališču Barje odložilo skupno 10.247 ton (52,9 % več kot načrtovano) gradbenih in azbestnih odpadkov vrednosti 2.902.034 EUR (interni stroški brezplačno prevzetih nekomunalnih odpadkov na dejavnosti zbiranja predstavljajo na drugi strani interne prihodke dejavnosti odlaganja nekomunalnih odpadkov). Stroški ravnanja z nekomunalnimi odpadki v zbirnih centrih niso priznani stroški javne službe in niso bili upoštevani v kalkulaciji cene zbiranja komunalnih odpadkov.

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Prihodki iz poslovanja	15.576.372	15.301.419	15.409.377	101,8	101,1
Odhodki iz poslovanja	17.946.092	14.487.782	14.001.500	123,9	128,2
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	-2.369.720	813.637	1.407.877	-	-
Prihodki od financiranja in drugi prihodki	105.595	153.206	138.754	68,9	76,1
Odhodki od financiranja in drugi odhodki	39.342	19.231	37.115	204,6	106,0
Poslovni izid pred davkom iz dobička	-2.303.467	947.612	1.509.516	-	-
Davek iz dobička	0	0	0	-	-
Čisti poslovni izid	-2.303.467	947.612	1.509.516	-	-

V okviru dejavnosti zbiranja odpadkov smo poleg obvezne gospodarske javne službe izvajali tudi posebne storitve - pogodbene odvoze odpadkov iz proizvodnje, obrti in storitvenih dejavnosti in prodajo izdelkov v trgovini brez embalaže, s katerimi je bil ustvarjen dobiček v višini 364.766 EUR. Z izvajanjem gospodarske javne službe zbiranja odpadkov pa je bilo ustvarjeno 2.668.233 EUR izgube.

2.5.1.2 Obdelava odpadkov

➤ Izvajanje dejavnosti

V letu 2018 so se v RCERO Ljubljana pričeli na novo dovažati komunalni odpadki iz območja 12 občin, tako, da so se ob koncu leta 2018 v RCERO Ljubljana dovažali komunalni odpadki iz skupno 58 občin.

Konec leta 2017 so se v RCERO Ljubljana dovažali odpadki iz območja 46 občin, in sicer iz Ljubljane in še 6-ih občin družbenic Javnega holdinga (Brezovica, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Horjul, Medvode in Škofljica), treh primestnih občin nedružbenic (Ig, Velike Lašče, Vodice) ter 36 občin pristopnic (Domžale, Kamnik, Mengeš, Trzin, Lukovica, Moravče, Cerklje na Gorenjskem, Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje, Ribnica, Loški Potok, Sodražica, Bloke, Gorenja vas – Poljane, Žiri, Šmartno pri Litiji, Vrhnika, Borovnica, Log – Dragomer, Idrija, Cerklje, Trebnje, Mokronog – Trebelno, Mirna, Šentrupert, Kranj, Preddvor, Naklo, Šenčur, Jezersko, Komenda, Koper, Ankaran, Piran in Izola).

V maju 2018 so se v RCERO Ljubljana pričeli dovažati odpadki iz območja 12 občin, in sicer iz Novega mesta in devetih primestnih novomeških občin (Semič, Škocjan, Dolenjske Toplice, Črnomelj, Mirna Peč, Žužemberk, Straža, Šmarješke Toplice in Metlika) ter iz Ajdovščine in Vipave.

Masa sprejetih odpadkov v obdelavo:

v tonah

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
1. Sprejem komunalnih odpadkov v MBO	140.826	147.710	116.851	95,3	120,5
1.1. Mešani komunalni odpadki - MKOG	116.711	128.114	96.803	91,1	120,6
1.2. Mešani komunalni odpadki - POSD	5.730	6.147	6.157	93,2	93,1
1.3. Kosovni odpadki	12.461	8.243	8.392	151,2	148,5
1.4. Obdelan les	5.924	5.206	5.499	113,8	107,7
2. Sprejem bioloških odpadkov v MBO	32.851	29.819	29.451	110,2	111,5
2.1. Biološki odpadki v zabojnikih	27.783	25.817	25.172	107,6	110,4
2.2. Biološki odpadki - les, vejevje, trava	5.068	4.002	4.279	126,6	118,4
3. Skupaj sprejeti odpadki v obdelavo (1.+ 2.)	173.677	177.529	146.302	97,8	118,7

Snaga je v poslovnem načrtu za leto 2018 predvidela polno zasedenost kapacitet obrata za mehansko obdelavo odpadkov. Količina sprejetih odpadkov v obdelavo se je v letu 2018 zaradi postopnega pristopanja občin v RCERO v primerjavi s količino sprejetih odpadkov v letu 2017 povečala za 18,7 %.

Glede na obseg, predviden s poslovnim načrtom za leto 2018, je količina sprejetih odpadkov nižja predvsem zaradi tega, ker so se odpadki iz občin Novo mesto, devetih primestnih novomeških občin ter občine Ajdovščina ter Vipava pričeli dovažati šele v mesecu maju 2018 in ne v začetku leta, kot je bilo predvideno s poslovnim načrtom za leto 2018.

V letu 2018 je bilo sprejetih za 4,7 % manj komunalnih odpadkov in za 10,2 % več bioloških odpadkov kot je bilo načrtovano. Zaradi zasedenosti kapacitet za predelavo ločeno zbranih bioloških odpadkov v letu 2018 je bilo 4.340 ton teh odpadkov oddanih v predelavo podizvajalcu.

➤ Poslovni izid

v EUR

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Prihodki iz poslovanja	17.413.983	18.202.353	14.748.229	95,7	118,1
Odhodki iz poslovanja	22.761.250	23.394.617	21.229.408	97,3	107,2
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	-5.347.267	-5.192.264	-6.481.179	103,0	82,5
Prihodki od financiranja in drugi prihodki	42.028	14.247	40.996	295,0	102,5
Odhodki od financiranja in drugi odhodki	7.760	6.798	8.192	114,2	94,7
Poslovni izid pred davkom iz dobička	-5.312.999	-5.184.815	-6.448.375	102,5	82,4
Davek iz dobička	0	0	0	-	-
Čisti poslovni izid	-5.312.999	-5.184.815	-6.448.375	102,5	82,4

Z izvajanjem dejavnosti obdelave komunalnih in bioloških odpadkov smo v letu 2018 ustvarili 5.312.999 EUR izgube, od tega je bilo z izvajanjem obdelave določenih vrst mešanih komunalnih odpadkov ustvarjeno 4.676.092 EUR izgube, z izvajanjem obdelave bioloških odpadkov pa 636.907 EUR izgube.

Na rezultat poslovanja dejavnosti obdelave odpadkov sta v letu 2018 najbolj vplivala dva dejavnika, in sicer znižanje stroška najemnine za gospodarsko javno infrastrukturo (-2.905.601 EUR glede na načrt) in nadaljnja rast stroškov oddaje produktov obdelave (+2.451.442 EUR glede na načrt). Stroški oddaje produktov obdelave, ki v letu 2018 znašajo 11.954.418 EUR, predstavljajo kar 52,5 % odhodkov iz poslovanja te dejavnosti. Zaradi nižjih realiziranih količin sprejetih odpadkov v obdelavo od načrtovanih za leto 2018 pa so nekoliko nižji tudi prihodki iz poslovanja.

S prodajo izločenih frakcij iz mešanih komunalnih odpadkov zunanjim kupcem smo v letu 2018 ustvarili 352.786 EUR prihodkov, od tega je bilo s prodajo reciklatov ustvarjeno 336.577 EUR prihodkov, s prodajo komposta pa 16.209 EUR prihodkov.

2.5.1.3 Odlaganje komunalnih odpadkov

➤ Izvajanje dejavnosti

V letu 2018 smo skladno z odloki in s pogodbami zagotavljali izvajanje javne službe odlaganja ostankov komunalnih odpadkov na odlagališče Barje za 41 občin, in sicer 7 občin družbenic Javnega holdinga in 34 občin pristopnic v RCERO. Za 17 občin pristopnic v RCERO (Grosuplje, Ivančna gorica, Dobropolje, Trebnje, Mokronog-Trebelno, Mirna, Šentrupert ter od maja 2018 dalje še občine Semič, Škocjan, Dolenjske Toplice, Črnomelj, Mirna Peč, Žužemberk, Straža, Šmarješke Toplice, Metlika in Mestna občina Novo mesto) storitve odlaganja ostankov odpadkov po obdelavi ni zagotavljala Snaga, temveč občine same.

Masa odloženih komunalnih odpadkov:

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
1. Komunalni odpadki, odloženi na odlagališče Barje	7.114	2.110	3.152	337,2	225,7
1.1. Po obdelavi odloženi komunalni odpadki	5.563	391	2.275	-	244,5
1.2. Ostali odloženi komunalni odpadki	1.551	1.719	877	90,2	176,9
- Odpadki iz čiščenja cest (pometnine)	1.506	1.719	517	87,6	291,3
- Zemlja in kamenje	25	0	256	-	9,8
- Drugi komunalni odp. (kosovni, iz pokopališč)	20	0	104	-	19,2
2. Komunalni odpadki, odloženi na ostala odlagališča	1.745	3.980	1.844	43,8	94,6
2.1. Po obdelavi odloženi komunalni odpadki	1.696	3.770	1.844	45,0	92,0
2.2. Ostali odloženi komunalni odpadki	49	210	0	23,3	-
- Odpadki iz čiščenja cest (pometnine)	49	3	0	-	-
- Zemlja in kamenje	0	207	0	0,0	-
3. Skupaj odloženi kom. odp. (1.+2.)	8.859	6.090	4.996	145,5	177,3
3.1. Po obdelavi odloženi komunalni odpadki	7.259	4.161	4.119	174,5	176,2
3.2. Ostali odloženi komunalni odpadki	1.600	1.929	877	82,9	182,4

V okviru izvajanja obvezne gospodarske javne službe odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov smo v letu 2018 na odlagališče Barje in druga odlagališča odložili skupaj 8.859 ton komunalnih odpadkov, od tega 81,9 % ostankov odpadkov po obdelavi in 18,1% ostalih komunalnih odpadkov, ki se odložijo neposredno in jih predhodno ni potrebno oddati v obdelavo.

V letu 2018 je bilo odloženih za 45,5 % več komunalnih odpadkov, kot je bilo načrtovano, kar je predvsem posledica nastanka obdelanih mešanih komunalnih odpadkov v procesu obdelave le-teh.

V letu 2018 je po obdelavi določenih komunalnih odpadkov v MBO ostalo 8.028 ton ostankov odpadkov za odlaganje, od tega je Snaga odložila 5.563 ton na odlagališču Barje in 1.696 ton na odlagališču CeROD Novo mesto. Odlaganje 769 ton ostankov odpadkov po obdelavi iz občin: Trebnje, Mokronog-Trebelno, Šentrupert, Mirna, Dobropolje, Grosuplje, Ivančna Gorica, Semič, Škocjan, Dolenjske Toplice, Črnomelj, Mirna Peč, Žužemberk, Straža, Šmarješke Toplice, Metlika in Mestna občina Novo mesto so te občine zagotovile same.

Skladno z Uredbo o odlagališčih odpadkov in Okoljevarstvenim dovoljenjem se je v letu 2018:

- uspešno izvajal notranji in zunanji obratovalni monitoring voda, parametri onesnaženja voda niso presegali predpisanih vrednosti, izjema so podzemne vode, kjer pričakujemo potrditev predloga programa monitoringa podzemnih in površinskih voda,
- redno so se izvajale meritve posedanj deponijskega dna in objektov za vode, meritve so bile skladne s predpisi in niso presegale pričakovanih vrednosti,
- redno se je izvajal monitoring sestave deponijskega plina, kjer je sestava plina v mejah pričakovanega,
- v letu 2018 so bile skladno z okoljevarstvenim dovoljenjem izvedene meritve izpuhov na štirih plinskih motorjih za deponijski plin, na treh plinskih motorjih za bio plin in na izpustu iz biofiltra.
- spremljali so se meteorološki parametri in imisijske koncentracije metana, dušikovih oksidov, vodikovega sulfida in prašnih delcev.

➤ Poslovni izid

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Prihodki iz poslovanja	2.157.441	3.274.134	3.954.993	65,9	54,5
Odhodki iz poslovanja	1.856.954	1.690.414	2.831.576	109,9	65,6
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	300.487	1.583.720	1.123.417	19,0	26,7
Prihodki od financiranja in drugi prihodki	9.326	18.148	130.411	51,4	7,2
Odhodki od financiranja in drugi odhodki	536.110	3.830	3.966	-	-
Poslovni izid pred davkom iz dobička	-226.297	1.598.038	1.249.862	-	-
Davek iz dobička	0	0	0	-	-
Čisti poslovni izid	-226.297	1.598.038	1.249.862	-	-

v EUR

Z izvajanjem dejavnosti odlaganja komunalnih odpadkov smo v letu 2018 ustvarili 226.297 EUR izgube. Slabši izkazani rezultat glede na načrt in preteklo leto je predvsem posledica prihodkov iz naslova odprave rezervacij, ki smo jih načrtovali za leto 2018, dejansko pa smo jih nato realizirali že v letu 2017. Snaga je namreč v letu 2017 prejela sklep Ministrstva za okolje in prostor, s katerim so potrdili spremembo predvidenega zamika zaprtja odlagališča nenevarnih odpadkov Barje iz leta 2022 na 2044. Skladno s Slovenskimi računovodskimi standardi smo ponovno preverili ustreznost višine oblikovanih dolgoročnih rezervacij za zaprtje in vzdrževanje odlagališča Barje po zaprtju. Ugotovljena diskontirana vrednost stroškov zapiranja in vzdrževanja odlagališča po zaprtju je bila manjša od že oblikovanih dolgoročnih rezervacij, zato se je del teh rezervacij v letu 2017 v višini 2.254.733 EUR odpravil, od tega je bilo na dejavnosti odlaganja komunalnih odpadkov izkazano 2.042.722 EUR.

2.5.1.4 Urejanje in čiščenje občinskih cest v Mestni občini Ljubljana

➤ Izvajanje dejavnosti

Z izvajanjem gospodarske javne službe urejanja in čiščenja občinskih cest v Mestni občini Ljubljana čistimo 1.798 cest v skupni površini 4.305.534 m² in 4.622 pločnikov v skupni površini 1.456.803 m², vzdržujemo 37 podhodov, pasaž in arkad v skupni površini 24.995 m² in praznimo ter vzdržujemo 772 košev za odpadke.

V letu 2018 smo sodelovali v spomladanski akciji čiščenja okolja »Za lepšo Ljubljano«, v okviru katere smo razdelili 3.495 vreč in 4.040 rokavic, opravili 207 ur zbiranja in odvoza odpadkov s tovornimi vozili in 101 uro storitev komunalnih delavcev ter zbrali 55 ton odpadkov. V septembru 2018 je potekala akcija »Očistimo Slovenijo«, kjer smo sodelovali pri čiščenju in odvozu odpadkov. Razdelili smo 4.100 vreč in 23.000 rokavic. Opravili smo 32

ur odvoza odpadkov s tovornimi vozili z dvigalom, 72 ur odvoza odpadkov s tovornimi vozili, 32 ur odvoza odpadkov s smetarskimi vozili, 108 ur dela komunalnih delavcev pri nakladanju in odvozu odpadkov in 18 ur odvoza s traktorjem in dvigalom.

Na podlagi odločb Inšpektorata Mestne uprave Mestne občine Ljubljana smo na 107 lokacijah javnih in drugih površin Mestne občine Ljubljana izvedli odstranitev 550 ton nezakonito odloženih odpadkov. Z izvajanjem dejavnosti urejanja in čiščenja občinskih cest smo skupaj zbrali 4.791 ton odpadkov.

Snaga je v letih od 2015 do 2018 nadgradila Geografski informacijski sistem Snage (GIS), ki omogoča obračun storitev DE čiščenje na podlagi dejanskih prostorskih količin (m²). Posodobljeni so bili vsi podatkovni sloji, ki so osnova za vnos del in izračun končnih izvedbenih količin. Testiranje modela podatkov je bilo opravljeno v celoti, podatki obračuna po površinah so preverjeni z vsemi sezonskimi deli, cene storitev odražajo dejansko letno povprečje. Na osnovi testiranj podatkov so oblikovane cene v ceniku storitev urejanja in čiščenja občinskih cest in javnih sanitarij.

S preходом navedenih storitev na obračun po površini se obseg in kvaliteta storitev ter poraba sredstev ne spreminjajo. Omogočeno je nadaljnje optimiranje stroškov procesa čiščenja občinskih cest in vzdrževanja javnih sanitarij, ki že leta beleži negativen poslovni izid zaradi nespremenjenih urnih postavk delavcev.

Po površini se obračunavajo storitve ročnega čiščenja, strojnega pometanja z 2, 4 in 6 m³ strojem, čiščenje s štirikolesnim in tovornim vozilom, strojno pometanje z mokrim čiščenjem, delo delavca v sanitarijah, storitve čistilnega stroja za sanitarije ter mokrega čiščenja tal.

Prehod na obračun po površini je bil izveden v začetku leta 2018, skladno z dogovorom med Oddelkom za gospodarske javne službe in promet Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju: MOL OGD) in Snago. Zaradi primerljivosti realiziranih podatkov v letu 2018 z načrtovanimi količinami in realiziranimi količinami predhodnega leta so storitve, obračunane po prostorskih količinah, s pretvornikom preračunane v ure.

Obseg storitev v okviru izvajanja gospodarske javne službe urejanja in čiščenja občinskih cest:

					v urah	
	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17	
1.	Čiščenje javnih površin	76.802	75.618	82.024	101,6	93,6
	- Ročno pometanje	36.538	40.177	42.782	90,9	85,4
	- Strojno pometanje	14.292	11.212	13.773	127,5	103,8
	- Spiranje	136	236	133	57,6	102,3
	- Redno čiščenje s tovornimi vozili	25.836	23.993	25.336	107,7	102,0
2.	Čiščenje podhodov, arkad in pasaž	2.228	2.249	2.113	99,1	105,4
3.	Skupaj (1+2.)	79.030	77.867	84.137	101,5	93,9

Snaga je v letu 2018 izvajala storitve gospodarske javne službe urejanje in čiščenje občinskih cest skladno z mesečnimi izvedbenimi programi, ki jih je potrdil MOL OGD, in v okviru predvidenih proračunskih sredstev Mestne občine Ljubljana.

Z Mestno občino Ljubljana je bila za leto 2018 podpisana pogodba o izvajanju obvezne gospodarske javne službe urejanja in čiščenja občinskih cest ter izbirne gospodarske javne službe urejanja javnih sanitarij na območju Mestne občine Ljubljana ter aneksa št. 1 in 2 v skupni višini 3.401.969 EUR brez DDV oziroma 3.750.000 EUR z DDV, od tega 593.607 EUR brez DDV (650.000 EUR z DDV) predstavlja sredstva za plačilo povečanega obsega storitev javne službe urejanja in čiščenja občinskih cest in izbirne službe urejanja javnih sanitarij.

Poleg tega so se izvajale še ostale storitve na podlagi podpisanih pogodb, in sicer:

- pogodba o izvedbi odvoza odpadkov v čistilni akciji »Za lepšo Ljubljano 2018« v višini 16.000 EUR z DDV,
- pogodba in aneks št. 1 o odstranjevanju nelegalno odloženih odpadkov iz javnih površin in drugih površin v lasti Mestne občine Ljubljana v višini 164.292 EUR brez DDV oziroma 180.000 EUR z DDV.

Pregled prihodkov iz proračunskih sredstev Mestne občine Ljubljana za izvajanje gospodarske javne službe urejanja in čiščenja občinskih cest in urejanja javnih sanitarij:

v EUR

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
1. Prihodki za storitve GJS čiščenje cest	2.348.525	1.842.896	2.111.021	127,4	111,3
2. Prihodki za ostale storitve:	1.040.379	922.328	732.858	112,8	142,0
- Urejanje javnih sanitarij	420.396	387.376	436.356	108,5	96,3
- Zbiranje komunalnih odpadkov	3.683	989	6.106	372,4	60,3
- Odlaganje komunalnih odpadkov	469.434	366.805	137.688	128,0	340,9
- Obdelava komunalnih odpadkov	83.280	102.073	97.998	81,6	85,0
- Obdelava bioloških odpadkov	63.586	65.085	54.710	97,7	116,2
I. Skupaj prihodki Snage (1.+2.)	3.388.904	2.765.224	2.843.879	122,6	119,2
II. Nabava koškov	16.780	39.935	6.300	42,0	266,3
III. DDV	341.629	294.841	298.798	115,9	114,3
IV. Skupaj proračunska sredstva MOL (I.+II.+III.)	3.747.313	3.100.000	3.148.977	120,9	119,0

Na področju urejanja in čiščenja občinskih cest so bile pogodbene obveznosti v letu 2018 izvedene v večjem obsegu kot v letu 2017 in tudi v primerjavi z obsegom storitev, predvidenim s poslovnim načrtom, zaradi zagotavljanja ustrezne čistoče skladno z zahtevami naročnika.

➤ Poslovni izid

v EUR

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Prihodki iz poslovanja	2.622.904	2.122.617	2.332.159	123,6	112,5
Odhodki iz poslovanja	2.810.648	2.057.348	2.782.676	136,6	101,0
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	-187.744	65.269	-450.517	-	41,7
Prihodki od financiranja in drugi prihodki	21.060	13.599	15.960	154,9	132,0
Odhodki od financiranja in drugi odhodki	6.274	3.807	5.469	164,8	114,7
Poslovni izid pred davkom iz dobička	-172.958	75.061	-440.026	-	39,3
Davek iz dobička	0	0	0	-	-
Čisti poslovni izid	-172.958	75.061	-440.026	-	39,3

V letu 2018 je dejavnost urejanja in čiščenja občinskih cest ustvarila izgubo v višini 172.958 EUR, kar je boljši rezultat od doseženega v letu 2017.

Poleg rednih storitev obvezne gospodarske javne službe urejanja in čiščenja občinskih cest smo v okviru te dejavnosti izvajali tudi posebne storitve in s tem ustvarili 153.355 EUR dodatnih prihodkov od prodaje storitev, in sicer iz naslova opravljanja storitev za zunanje naročnike (90.042 EUR), storitev odstranjevanja nelegalno odloženih odpadkov iz javnih površin v lasti Mestne občine Ljubljana (52.984 EUR) in storitev čistilne akcije »Za lepšo Ljubljano« (10.329 EUR).

2.5.1.5 Urejanje in čiščenje javnih zelenih površin v Mestni občini Ljubljana

V okviru dejavnosti urejanja in čiščenja javnih zelenih površin v letu 2018 izkazujemo tudi izvajanje dejavnosti upravljanja krajinskega parka Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib (v nadaljevanju: TRŠh).

➤ Izvajanje dejavnosti

V okviru izvajanja gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih zelenih površin izvajamo košnjo 2.280.000 m² travnih površin, vzdržujemo 68 mestnih parkov, vzdržujemo 215 otroških igrišč, urejamo 1.380 m² cvetličnih gred s sezonskim cvetjem in 6.500 m² gred s trajnicami.

V spomladanskem in jesenskem času smo na cvetlične grede s sezonskim cvetjem posadili 65.000 sadik cvetic in dosadili 5.000 sadik trajnic. Trenutno oskrbujemo 57.650 dreves, med njimi 150 različnih drevesnih vrst. V letu 2018 smo posadili 489 novih sadik dreves. V vzdrževanje smo prejeli nov pasji park, tako da skupno vzdržujemo 5 pasjih parkov. Pri izvajanju dejavnosti urejanja in čiščenja javnih zelenih površin smo v letu 2018 zbrali 1.435 ton odpadkov.

Snaga je v letu 2018 izvajala storitve gospodarske javne službe urejanje in čiščenje javnih zelenih površin skladno z izvedbenim programom in v okviru predvidenih proračunskih sredstev Mestne občine Ljubljana.

Z Mestno občino Ljubljana je bila za leto 2018 podpisaana pogodba o izvajanju obvezne gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih zelenih površin na območju Mestne občine Ljubljana in aneks št. 1 v skupni višini 3.480.048 EUR brez DDV oziroma 4.073.841 EUR z DDV, in sicer za:

- vzdrževanje javnih zelenih površin v višini 2.492.322 EUR brez DDV oziroma 2.931.112 EUR z DDV,
- obnovo in vzdrževanje otroških igrišč v višini 581.353 EUR brez DDV oziroma 682.795 EUR z DDV,
- urejanje javnih površin, namenjenih turistom v višini 228.248 EUR brez DDV oziroma 259.934 EUR z DDV, ki se financirajo iz dodatnih namenskih sredstev, odvisnih od prilivov turistične takse,
- urejanje turistične infrastrukture v krajinskem parku TRŠh v višini 86.801 EUR brez DDV oziroma 100.000 EUR z DDV,
- spodbujanje razvoja turistične infrastrukture v višini 91.324 EUR brez DDV oziroma 100.000 EUR z DDV, ki se financirajo iz koncesijskih dajatev od posebnih iger na srečo.

Poleg tega je bil sklenjen še aneks št. 2 za plačilo povečanega obsega del storitev javne službe urejanje in čiščenja javnih zelenih površin v višini 444.985 EUR brez DDV oziroma 499.998 EUR z DDV.

Skupna vrednost sredstev za opravljanje storitev te javne službe po osnovni pogodbi, aneksu št. 1 in 2 znaša 3.925.033 EUR brez DDV oziroma 4.573.839 EUR z DDV.

Podpisana je bila tudi Pogodba o sanaciji po vetrolomu december 2017 v višini 98.250 EUR brez DDV (119.865 EUR z DDV), s katero so bila zagotovljena sredstva iz proračunskih rezerv za financiranje izdatkov za odpravo posledic naravnih nesreč ter pogodba o izvedbi malih komunalnih del četrtnih skupnosti za leto 2018 v višini 16.761 EUR brez DDV (20.449 EUR z DDV).

Pregled prihodkov iz proračunskih sredstev Mestne občine Ljubljana, namenjenih za urejanje in čiščenje javnih zelenih površin:

v EUR

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
1. Program vzdrževanja javnih zelenih površin	3.226.086	2.794.499	2.917.873	115,4	110,6
1.1. Mestni parki	915.639	823.395	824.285	111,2	111,1
1.2. Mestne zelene površine in zelene površine na otroških igriščih	694.253	729.982	777.497	95,1	89,3
1.3. Oprema na otroških igriščih in v parkih	290.099	266.177	175.710	109,0	165,1
1.4. Cvetlične grede	134.164	166.283	178.598	80,7	75,1
1.5. Mestno drevje	492.098	400.207	509.068	123,0	96,7
1.6. Parkovni gozd	103.565	219.070	290.580	47,3	35,6
1.7. Nepredvidena dela	596.268	189.385	162.135	314,8	367,8
2. Program obnove in vzdrževanja otroških igrišč	583.891	535.843	463.080	109,0	126,1
3. Urejanje javnih površin, namenjenih turistom	0	131.651	121.091	0,0	0,0
I. Skupaj (Σ 1.-3.)	3.809.977	3.461.993	3.502.044	110,1	108,8
II. Prihodki za storitve obdelave odpadkov	124.928	80.653	73.832	154,9	169,2
III. Prihodki za storitve odlaganja odpadkov	1.045	4.928	4.658	21,2	22,4
IV. Skupaj prihodki Snaga (Σ I.-III.)	3.935.950	3.547.574	3.580.534	110,9	109,9
V. Nabava koškov	6.345	8.000	17.511	79,3	36,2
VI. DDV	635.077	502.025	596.435	126,5	106,5
VII. Skupaj proračunska sredstva MOL (Σ IV.- VI.)	4.577.372	4.057.599	4.194.480	112,8	109,1

➤ **Poslovni izid**

v EUR

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Prihodki iz poslovanja	4.553.774	3.934.745	3.704.516	115,7	122,9
Odhodki iz poslovanja	4.294.812	3.609.266	3.695.544	119,0	116,2
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	258.962	325.479	8.972	79,6	-
Prihodki od financiranja in drugi prihodki	29.533	15.355	15.342	192,3	192,5
Odhodki od financiranja in drugi odhodki	5.263	2.878	4.529	182,9	116,2
Poslovni izid pred davkom iz dobička	283.232	337.956	19.785	83,8	-
Davek iz dobička	0	0	0	-	-
Čisti poslovni izid	283.232	337.956	19.785	83,8	-

Dejavnost urejanja in čiščenja javnih zelenih površin je v letu 2018 poslovala z dobičkom, ki je višji v primerjavi z letom 2017. Na boljši rezultat so vplivali predvsem višji doseženi prihodki zaradi povečanega obsega izvajanja storitev javne službe. Poleg rednih storitev obvezne gospodarske javne službe urejanje in čiščenje javnih zelenih površin smo v okviru te dejavnosti izvajali tudi tržne storitve in s tem ustvarili dodatne prihodke od prodaje storitev v skupni višini 227.976 EUR.

2.5.1.6 Urejanje javnih sanitarij v Mestni občini Ljubljana

➤ Izvajanje dejavnosti

V letu 2018 smo urejali javne sanitarije na lokacijah: Tromostovje, Plečnikov podhod, Zmajski most, Plava laguna, Kongresni trg (Plečnikov podhod, Zvezda, Bukvarna), Mesarski most, Prulski most, Breg pod Kellerjevim balkonom in na Gruberjevem nabrežju pri Špici. Poleg navedenih lokacij smo urejali in vzdrževali tudi dve kemični sanitarni enoti na lokacijah Park Tivoli ob ribniku, ki smo ju dne 11. 9. 2018 skladno z zahtevo MOL OGDPO odstranili in na parkirišču pri pokopališču v Polju.

Obratovalni čas javnih sanitarij na lokacijah Plečnikov podhod, Kongresni trg - Zvezda, Tromostovje, Zmajski most, Prulski most in Grubarjevo nabrežje - Špica je daljši ob vikendih od maja do avgusta in v decembru 2018.

V dogovoru z Mestno občino Ljubljana je uporaba javnih sanitarij že od avgusta 2011 dalje brezplačna, spremenil se je tudi način njihovega urejanja in vzdrževanja. Zaposleni krožijo med posameznimi lokacijami in izvajajo čiščenje, vzdrževanje, oskrbo z materialom, kontrolo prostorov in delovanje naprav. Snaga si prizadeva povečati kvaliteto izvajanja storitev urejanja javnih sanitarij s pozornostjo do zahtev strank.

V akciji ocenjevanja urejenosti javnih stranišč »Naj javno stranišče«, ki poteka že deseto leto zapored, je Ljubljana v letu 2018 dosegla visoko oceno 4,83 (od skupno 5) in se s tem uvrstila na drugo mesto med 39 ocenjevanimi občinami.

Pregled proračunskih sredstev Mestne občine Ljubljana, namenjenih za urejanje javnih sanitarij:

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Proračunska sredstva MOL brez DDV	420.396	387.376	436.356	108,5	96,3
Proračunska sredstva MOL z DDV	539.956	444.911	486.474	121,4	111,0

v EUR

➤ Poslovni izid

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Prihodki iz poslovanja	426.387	391.998	445.226	108,8	95,8
Odhodki iz poslovanja	399.513	318.902	432.835	125,3	92,3
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	26.874	73.096	12.391	36,8	216,9
Prihodki od financiranja in drugi prihodki	2.415	856	2.215	282,1	109,0
Odhodki od financiranja in drugi odhodki	596	529	850	112,7	70,1
Poslovni izid pred davkom iz dobička	28.693	73.423	13.756	39,1	208,6
Davek iz dobička	0	0	0	-	-
Čisti poslovni izid	28.693	73.423	13.756	39,1	208,6

v EUR

V letu 2018 smo z izvajanjem dejavnosti urejanja javnih sanitarij v Mestni občini Ljubljana ustvarili 28.693 EUR dobička, kar je boljši rezultat od doseženega v letu 2017.

2.5.2 Druge dejavnosti

2.5.2.1 Odlaganje nekomunalnih odpadkov

➤ Izvajanje dejavnosti

V okviru izvajanja dejavnosti odlaganja odpadkov Snaga poleg izvajanja gospodarske javne službe odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov izvaja tudi posebne storitve odlaganja nekomunalnih odpadkov.

Masa sprejetih in odloženih nekomunalnih odpadkov na odlagališču Barje:

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
v tonah					
1. Nekomunalni odpadki, odloženi na odlagališče Barje	11.056	7.048	2.641	156,9	418,6
1.1. Mešani gradbeni odpadki in ruševine	10.231	6.700	1.898	152,7	539,0
1.2. Pepel, mulji iz čistilnih naprav in peskolovov	795	348	710	228,4	112,0
1.3. Drugi nenevarni odpadki	30	0	33	-	90,9
2. Nekomunalni odpadki, odloženi na ostala odlagališča	780	1.814	0	43,0	-
2.1. Mešani gradbeni odpadki in ruševine	780	1.397	0	55,8	-
2.2. Pepel, mulji iz čistilnih naprav in peskolovov	0	385	0	0,0	-
2.3. Drugi nenevarni odpadki	0	32	0	0,0	-
3. Skupaj odloženi nekomunalni odpadki (1.+2.)	11.836	8.862	2.641	133,6	448,2
3.1. Mešani gradbeni odpadki in ruševine	11.011	8.097	1.898	136,0	580,1
3.2. Pepel, mulji iz čistilnih naprav in peskolovov	795	733	710	108,5	112,0
3.3. Drugi nenevarni odpadki	30	32	33	93,8	90,9

V letu 2018 je bilo na odlagališče Barje odloženo več nekomunalnih odpadkov kot je bilo načrtovano in bistveno več v primerjavi z letom 2017 zaradi večje količine odloženih mešanih gradbenih odpadkov in ruševin.

Na ostala odlagališča pa je bilo odloženih manj nekomunalnih odpadkov od načrtovanih, saj se je z odlaganjem mešanih gradbenih odpadkov v Novo mesto pričelo šele z majem 2018 in ne z januarjem 2018, kot je bilo prvotno načrtovano.

➤ Poslovni izid

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
v EUR					
Prihodki iz poslovanja	3.565.392	3.701.376	923.828	96,3	385,9
Odhodki iz poslovanja	2.039.449	1.826.430	1.265.613	111,7	161,1
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	1.525.943	1.874.946	-341.785	81,4	-
Prihodki od financiranja in drugi prihodki	7.142	13.586	70.829	52,6	10,1
Odhodki od financiranja in drugi odhodki	57.642	1.819	1.354	-	-
Poslovni izid pred davkom iz dobička	1.475.443	1.886.713	-272.310	78,2	-
Davek iz dobička	0	0	0	-	-
Čisti poslovni izid	1.475.443	1.886.713	-272.310	78,2	-

Dejavnost odlaganja nekomunalnih odpadkov v letu 2018 izkazuje 1.475.443 EUR dobička. Velik del prihodkov te dejavnosti predstavljajo interni prihodki iz naslova odlaganja nekomunalnih odpadkov iz zbirnega centra Barje za 10.247 ton gradbenih in azbestnih odpadkov, kot že pojasnjeno v točki 2.5.1.1 Zbiranje odpadkov.

2.5.2.2 Proizvodnja električne energije

➤ Izvajanje dejavnosti

Proizvedeno električno energijo odvajamo v električno omrežje, v manjši meri pa jo uporabljamo tudi za lastne potrebe.

Količina proizvedene in prodane električne energije:

v kWh

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
1. Proizvedena električna energija	17.918.435	18.531.360	17.891.200	96,7	100,2
1.1. Plinska elektrarna	4.647.985	5.250.720	5.731.313	88,5	81,1
1.2. Bioplinska elektrarna	13.042.614	13.015.440	11.896.062	100,2	109,6
1.3. Sončna elektrarna	227.836	265.200	263.825	85,9	86,4
2. Prodana električna energija	11.423.750	5.787.550	16.050.628	197,4	71,2
2.1. Plinska elektrarna	2.856.538	3.258.120	3.997.538	87,7	71,5
2.2. Bioplinska elektrarna	8.433.612	2.371.680	11.896.062	355,6	70,9
2.3. Sončna elektrarna	133.600	157.750	157.028	84,7	85,1
3. Električna energija za lastno porabo	6.494.685	12.743.810	1.840.572	51,0	352,9
3.1. Plinska elektrarna	1.791.447	1.992.600	1.733.775	89,9	103,3
3.2. Bioplinska elektrarna	4.609.002	10.643.760	0	43,3	-
3.3. Sončna elektrarna	94.236	107.450	106.797	87,7	88,2

V letu 2018 je bila skupna proizvodnja električne energije malenkost višja od proizvodnje v letu 2017. Višja proizvodnja od leta 2017 je bila dosežena v bioplinski elektrarni, precej nižja pa v plinski in sončni elektrarni.

Načrtovanih količin iz plinske elektrarne nismo uspeli realizirati, ker se je z obratovanjem objektov za mehansko biološko obdelavo odpadkov prenehalo odlaganje mešanih komunalnih odpadkov na odlagališče. Manjši delež odloženih biorazgradljivih odpadkov ima za posledico slabšo kvaliteto metana v deponijskem plinu ter manjše količine nastalega deponijskega plina, ki neposredno vpliva na obratovalno moč plinskih agregatov na deponijski plin.

Ker je količina proizvedene električne energije v sončni elektrarni odvisna od vremenskih razmer, je bila proizvodnja te elektrike v primerjavi z realizirano v letu 2017 nižja zaradi manjšega števila sončnih dni v letu 2018.

➤ Poslovni izid

v EUR

	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Prihodki iz poslovanja	699.062	763.225	832.093	91,6	84,0
Odhodki iz poslovanja	449.466	502.042	597.941	89,5	75,2
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	249.596	261.183	234.152	95,6	106,6
Prihodki od financiranja in drugi prihodki	1.002	357	1.152	280,8	87,0
Odhodki od financiranja in drugi odhodki	300	132	253	227,3	118,6
Poslovni izid pred davkom iz dobička	250.298	261.408	235.051	95,7	106,5
Davek iz dobička	0	0	0	-	-
Čisti poslovni izid	250.298	261.408	235.051	95,7	106,5

Z izvajanjem dejavnosti proizvodnje električne energije smo v letu 2018 ustvarili 250.298 EUR dobička, od tega v bioplinski elektrarni 204.554 EUR, plinski elektrarni 22.964 EUR in sončni elektrarni 22.780 EUR.

2.5.2.3 Plakatiranje

➤ Izvajanje dejavnosti

Storitve plakatiranja smo izvajali v ožjem središču mesta Ljubljana na 52 lokacijah, ki obsegajo 494 plakatnih mest v skupni površini 427,56 m².

število plakatov					
	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Nalepljeni plakati	8.273	7.015	7.842	117,9	105,5

V letu 2018 je število nalepljenih plakatov višje od načrtovanih in višje tudi v primerjavi z letom 2017, kar je rezultat povečanih aktivnosti na trgu.

➤ Poslovni izid

v EUR					
	LETO 2018	NAČRT 2018	LETO 2017	Indeks L18/N18	Indeks L18/L17
Prihodki iz poslovanja	60.149	54.418	52.318	110,5	115,0
Odhodki iz poslovanja	55.369	47.034	43.931	117,7	126,0
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	4.780	7.384	8.387	64,7	57,0
Prihodki od financiranja in drugi prihodki	469	1.569	318	29,9	147,5
Odhodki od financiranja in drugi odhodki	128	81	100	158,0	128,0
Poslovni izid pred davkom iz dobička	5.121	8.872	8.605	57,7	59,5
Davek iz dobička	0	0	0	-	-
Čisti poslovni izid	5.121	8.872	8.605	57,7	59,5

Z izvajanjem dejavnosti plakatiranja smo v letu 2018 ustvarili 5.121 EUR dobička.

2.6 Poročilo o naložbeni dejavnosti

V poročilu je podan celovit pregled investicijskih vlaganj v letu 2018, ki vključujejo investicije v lasti Snage in investicije v lasti občin, za katere družba opravlja javno službo zbiranja, obdelave in odlaganja komunalnih odpadkov, torej investicije, ki jih Snaga izvaja po pooblastilih občin in za njihov račun ter so financirane iz občinskih proračunov.

Investicijske aktivnosti so se odvijale na projektih in investicijah, predvidenih s poslovnim načrtom Snage za leto 2018. Vrednost realizacije načrtovanih investicijskih naložb je prikazana ločeno za investicije v lasti Snage in investicije v lasti občin ter v skupnem znesku.

V letu 2018 je Snaga izvedla skupaj za 1.330.937 EUR investicij. Za vlaganja v osnovna sredstva Snage je bilo porabljenih 1.015.555 EUR, za gradnjo infrastrukture v lasti občin pa 315.382 EUR. Nizka realizacija načrtovanih investicij Snage v letu 2018 je v veliki meri posledica ukrepov za zagotavljanje finančne stabilnosti in likvidnosti poslovanja družbe.

Zbirni pregled investicij v lasti družbe in v lasti občin:

	NAČRT 2018		LETO 2018		Indeks L18/N18
	Vrednost v EUR	Struktura v %	Vrednost v EUR	Struktura v %	
Investicije v lasti družbe	6.731.713	66,5	1.015.555	76,3	15,1
Investicije v lasti občin	3.392.500	33,5	315.382	23,7	9,3
Investicije skupaj	10.124.213	100,0	1.330.937	100,0	13,1

Naložbene aktivnosti so se odvijale v večji meri na investicijah v razvoj, v manjši meri pa so bile realizirane investicije v obnove in nadomestitve.

➤ Investicije v lasti Snage

Zbirni pregled investicij v lasti Snage v letu 2018 po dejavnostih oziroma sektorjih:

v EUR

Zap. št.	Dejavnost oziroma sektor	Obnove in nadomestitve	Investicije v razvoj	Skupaj
1.	Zbiranje odpadkov	88.340	186.544	274.884
2.	Obdelava odpadkov	0	910	910
3.	Odlaganje odpadkov	1.962	8.995	10957
4.	Urejanje in čiščenje občinskih cest	166.730	0	166730
5.	Urejanje in čiščenje javnih zelenih površin	90.794	157.054	247848
6.	Urejanje javnih sanitarij	0	0	0
7.	Podporne dejavnosti	103.763	210.463	314.226
7.1.	- od tega Informatika	71.093	162.685	233.778
7.2.	- od tega Remont	11.589	10.323	21.912
7.3.	- od tega Ostale investicije	21.081	37.455	58.536
Skupaj (Σ 1.-7.)		451.589	563.966	1.015.555

Snaga je v letu 2018 za investicije v obnove in nadomestitve porabila 451.589 EUR, in sicer za potrebe izvajanja dejavnosti:

- zbiranja odpadkov v višini 88.340 EUR (nakup samonakladalnega vozila),
- odlaganja odpadkov v višini 1.962 EUR (nabava spektrofotometra),
- urejanja in čiščenja občinskih cest v višini 166.730 EUR (nabava pometalnega stroja in koškov za odpadke),
- urejanja in čiščenja javnih zelenih površin v višini 90.794 EUR (nabava treh samohodnih kosilnic in dveh tovornih vozil),
- za podporne dejavnosti 103.763 EUR, od tega 71.093 EUR za potrebe informatike, 11.589 EUR za nabavo opreme in orodja za potrebe izvajanja avtoservisnih storitev ter 21.081 EUR za nabavo pisarniškega pohištva in ostale opreme.

Za investicije v razvoj je Snaga skupno porabila 563.966 EUR. Za dejavnost zbiranja odpadkov je bilo v letu 2018 porabljeno 186.544 EUR, od tega se 121.502 EUR nanaša na izgradnjo podzemnih zbiralnic v Mestni občini Ljubljana. Poleg investicijskih vlaganj v podzemne zbiralnice je bilo v letu 2018 za zbiranje odpadkov namenjenih še 36.468 EUR za izdelavo investicijske dokumentacije za postavitev industrijskega šotora ter postavljena cestna zapornica s kontrolo pristopa na lokaciji Curnovec, 20.807 EUR za nabavo opreme za trgovino brez embalaže ter 7.767 EUR za nabavo opreme za zbirne centre.

Za potrebe vzdrževanja odlagališča je bila nabavljena kosilnica v višini 910 EUR. Za dejavnost obdelave odpadkov pa je bilo nabavljeno razno orodje in oprema v skupni višini 8.995 EUR.

Dejavnost urejanja in čiščenja javnih zelenih površin je realizirala 157.054 EUR investicij. Nabavljeno je bilo ročno vrtnarsko orodje in orodje za vzdrževanje parkov in igral v skupni višini 48.948 EUR, dve samohodni kosilnici v višini 101.761 EUR ter koški za odpadke v višini 6.345 EUR.

Na področju podpornih dejavnosti je bilo porabljenih 210.463 EUR, od tega 162.685 EUR za potrebe informatike predvsem na področju geografskega informacijskega sistema ter 10.323 EUR za nabavo drobnega orodja in opreme delavnic remonta. V okviru ostalih investicij je bilo porabljenih 37.455 EUR za izdelavo idejne zasnove za drugo fazo gradnje Komplexa Snaga.

➤ **Investicije v lasti občin**

Za investicije v obnove in nadomestitve infrastrukture odlaganja odpadkov je bilo v letu 2018 porabljeno 49.969 EUR, in sicer za:

- izdelavo projektne dokumentacije za vgradnjo elementov plinske mreže na IV. in V. odlagalnem polju v višini 2.200 EUR,
- izgradnjo obodne servisne ceste na IV. in V. polju v višini 37.654 EUR ter
- sanacijo posedanja bazena v čistilni napravi v višini 10.115 EUR.

Skupna vrednost gradnje nove infrastrukture, ki jo je Snaga izvajala po pooblastilu občin, je v letu 2018 znašala 265.413 EUR, in sicer je bilo porabljeno:

- 180.808 EUR za dogradnjo zbirnega centra Barje,
- 54.865 EUR za izdelavo dokumentacije za izgradnjo objektov za predelavo odpadkov,
- 16.350 EUR za izdelavo idejne zasnove z oceno vrednosti objektov za nadstrešnice za kovine in reciklate ter za skladišče rezervnih in obrabnih delov MBO. Obstoječe skladišče MBO RCERO je za predvideno količino rezervnih in obrabnih delov, potrošnega materiala, osebne zaščitne opreme in kemikalij premajhno, prav tako se nahaja na več lokacijah znotraj objekta mehanske obdelave v RCERO. V sami fazi poskusnega obratovanja se je pokazalo, da so potrebne dodatne površine, saj je vgrajene več dodatne opreme, kot je bilo prvotno predvideno. Potrebujemo tudi več kemikalij. Obstoječe skladišče bi namenili skladiščenju osebne varovalne opreme, drobnega potrošnega materiala (vijaki,...), za ostale rezervne dele pa nujno potrebujemo dodatno skladišče, saj skladišče znotraj obrata ne ustreza. Za skladiščenje izsortiranih frakcij iz MBO RCERO kot so železo, neželezne kovine, papir, polietilen, PET in drugo, potrebujemo začasno skladišče v skladu z zakonodajo.
- 13.390 EUR za nabavo opreme (tehtnica in laboratorijski mlin za mletje lahke frakcije in goriv tehtnic) za laboratorij MBO.

2.7 Raziskave in razvoj

Glavne razvojne aktivnosti se odvijajo na področju obdelave odpadkov. Na dejavnosti obdelave komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana sta poglavitna cilja zagotavljanje optimalnega obratovanja glede na zmogljivosti ob upoštevanju omejitev vplivov na okolje (emisij) v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem. Dolgoročni cilj projekta RCERO Ljubljana je vzpostavitev integriranega in dolgoročnega trajnostnega sistema ravnanja z odpadki za Mestno občino Ljubljana in prvotno 16 osrednjeslovenskih občin (približno 414.000 prebivalcev), kar se je do leta 2018 nato povečalo na 58 sodelujočih občin (približno 770.000 prebivalcev) s ključnim pomenom za krožno gospodarstvo.

V objektih MBO poteka izvajanje gospodarske javne službe obdelave komunalnih in biorazgradljivih odpadkov. Poskusno upravljanje obrata MBO-M se je zaključilo v avgustu 2018 in od takrat naprej uspešno vodimo delovanje in vzdrževanje obrata. Skrbimo za učinkovito izvajanje tehnološkega procesa in ga nadgrajujemo ter še izboljšujemo upravljanje s produkti obdelave odpadkov, upoštevajoč razvoj in nove tehnološke rešitve MBO. Pogoji za to bo spremljanje razmerja med deleži posameznih produktov, zlasti lahkih frakcij – reciklatov, trdih goriv, digestata, komposta in ostanka po obdelavi, ki nastajajo pri obdelavi odpadkov v RCERO Ljubljana, upoštevajoč tudi usmeritve koncepta Zero Waste. Še posebej smo osredotočeni na zagotavljanje zadostnih vhodnih količin odpadkov v RCERO Ljubljana, saj to ključno vpliva na višino cene.

Usmeritev pri obdelavi mešanih komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana je zmanjšanje

energetske izrabe in povečevanje recikliranja ter snovne izrabe produktov, nastalih v RCERO Ljubljana. Družba išče rešitve za oddajo produktov, ki nastajajo v procesu obdelave mešanih komunalnih odpadkov, na način uvedbe čim krajših zaprtih predelovalnih zank. Čim več materialov, ki so sestavni del trdnih goriv kot produktov v MBO, poskušamo oddati predelovalcem kot surovino, iz katere bodo nastali končni izdelki. Če ne bomo našli rešitve v že obstoječih proizvodnih zmogljivostih, bomo skušali te materiale približati in jih za predelovalce narediti zanimive v okviru novih razvojnih projektov.

V Snagi intenzivno iščemo možnosti dodatne predelave digestata v produkt za katerega ne velja zakonodaja s področja odpadkov in sicer z namenom dodatnega zmanjševanja stroškov izhodnih frakcij iz RCERO. Zaradi istih razlogov v družbi podpiramo tudi vse iniciative države za izgradnjo infrastrukture oziroma objekta za termično obdelavo izhodnih frakcij, ki jih ni možno uporabiti kot sekundarne surovine za nadaljnjo uporabo.

Na dejavnosti odlaganja odpadkov skrbimo za razpoložljivost odlagalnih površin. Na 3. fazi IV. in V. odlagalnega polja na odlagališču Barje, to je na zadnjem delu odlagališča, ki je v uporabi, zaradi majhnih količin odloženih odpadkov in na podlagi izvedenih snemanj površin odlagalnih polj v letu 2018 ostaja življenjska doba odlagališča enaka, to je do konca leta 2044.

Junija 2018 smo uspešno zagovarjali izpolnjevanje zahtev sistema ISO 9001:2015 in OHSAS 18001, ki jo je izvedla skupina zunanjih presojevalcev Bureau Veritas in po presoji podaljšala veljavnost obeh certifikatov za naslednje leto, brez ugotovljenih neskladnosti. Enega glavnih ciljev, ki smo si jih na področju standardov zastavili za leto 2018, smo dosegli z nadgradnjo ISO14001:2004 na zahteve ISO14001:2015. Izpolnjevanje zahtev smo zagovarjali v juniju 2018 skupaj z ostalima standardoma.

Od meseca septembra 2018 je v podjetju Snaga potekala in še poteka integracija vseh treh sistemov v novi tovarni RCERO Ljubljana s ciljem, da se vsi trije sistemi ISO9001:2015, ISO14001:2015 in ISO18001:2007 prvič certificirajo in integrirajo z obstoječimi sistemi v Snagi. Začetna presoja vseh treh standardov za celoten proces T2 – Ravnanje s odpadki v RCERO je predvidena 24. 4. 2019.

2.8 Javna naročila

Postopke oddaje javnih naročil za potrebe izvajanja dejavnosti ter izvajanja načrtovanih investicijskih projektov smo vodili po veljavnih določbah Zakona o javnem naročanju (ZJN-3) in v skladu s svojimi internimi akti. Postopke javnih naročil smo izvajali tudi v sodelovanju s Sektorjem za javna naročila Javnega holdinga, ki izvaja skupna javna naročila in javna naročila, ki presegajo mejne vrednosti za postopek oddaje naročila male vrednosti, skladno z organizacijskim navodilom med Javnim holdingom in povezanimi družbami o izvajanju javnih naročil.

V letu 2018 je bilo za Snago izvedenih in zaključenih 123 postopkov oddaje javnih naročil, od tega 41 postopkov za oddajo naročila blaga, 8 postopkov za oddajo naročila gradenj in 74 postopkov za oddajo naročila storitev. V 17 postopkih smo sodelovali v skupnih javnih naročilih, ki jih je za povezane družbe izvedel Sektor za javna naročila Javnega holdinga.

Vrednost podpisanih pogodb, okvirnih sporazumov in aneksov je znašala 30.381.459 EUR brez DDV. Vsa javna naročila smo izvedli transparentno in v okviru zakonskih predpisov.

Podatki o oddanih javnih naročilih veljajo za vse zaključene postopke oddaje javnih naročil, ki smo jih izvedli v Snagi (podatki o oddanih naročilih z naročilnico niso upoštevani) in za vse zaključene postopke, ki jih je na podlagi pooblastil izvedel Javni holding ter so bili zaključeni v letu 2018.

2.9 Upravljanje s kadri

Konec leta 2018 je bilo v družbi zaposlenih 429 delavcev, kar je v primerjavi z 31. 12. 2017 za 54 delavcev oziroma 14,4 % več. Glavnina povečanja števila zaposlenih (47 zaposlenih) izhaja iz prenosa zaposlenih, ki so se usposobili za delo v RCERO in ki jih je družba Snaga v mesecu marcu 2018 prevzela od družbe MBO UK. Na praktičnem usposabljanju z delom so bili v letu 2018 tudi štirje dijaki.

Poleg zaposlenih delavcev Snaga delovno silo tudi najema. Tako je na dan 31. 12. 2018 znašalo skupno število izvajalcev (zaposleni in najeti) 582, kar je za 91 oseb oziroma 18,5 % več kot ob koncu leta 2017 in za 9 oseb oziroma 1,6 % več glede na načrtovano stanje na dan 31. 12. 2018. Poleg prevzema zaposlenih delavcev je Snaga v marcu 2018 prevzela tudi 28 najetih delavcev za izvajanje del v RCERO Ljubljana.

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2018 je 400,16, leto poprej pa 361,44.

➤ Struktura zaposlenih

V družbi je bilo na dan 31. 12. 2018 zaposlenih 44 žensk, kar predstavlja 10,3 % vseh zaposlenih v družbi in 385 moških, kar predstavlja 89,7 % vseh zaposlenih v družbi.

Povprečna starost zaposlenih na dan 31. 12. 2018 je 46 let, status starejšega delavca je imelo 82 zaposlenih, kar predstavlja 19,1 % od vseh zaposlenih.

Število zaposlenih po starosti:

Starostna struktura	Število zaposlenih na dan 31.12.2018	Delež v %	Število zaposlenih na dan 31.12.2017	Delež v %	Indeks L18/L17
do 30 let	31	7,2	23	6,1	134,8
31-40 let	90	21,0	77	20,6	116,9
41-50 let	152	35,4	135	36,0	112,6
51-60 let	144	33,6	128	34,1	112,5
nad 60 let	12	2,8	12	3,2	100,0
Skupaj	429	100,0	375	100,0	114,4

Povprečna skupna delovna doba je 23 let, 6 mesecev in 20 dni, povprečna delovna doba v družbi pa 13 let, 3 mesece in 15 dni.

Dejansko število zaposlenih po stopnji izobrazbe:

Stopnja izobrazbe	Število zaposlenih na dan 31.12.2018	Delež v %	Število zaposlenih na dan 31.12.2017	Delež v %	Indeks L18/L17
I.	17	4,0	18	4,8	94,4
II.	89	20,6	89	23,7	100,0
III.	35	8,2	33	8,8	106,1
IV.	115	26,8	106	28,3	108,5
V.	81	18,9	64	17,1	126,6
VI.	25	5,8	20	5,3	125,0
VII.	56	13,1	39	10,4	143,6
VIII.	11	2,6	6	1,6	183,3
IX.	0	0,0	0	0,0	-
Skupaj	429	100,0	375	100,0	114,4

Povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih na dan 31. 12. 2018 je znašala 4,2, kar pomeni, da imajo zaposleni v Snagi v povprečju dokončano triletno poklicno šolo.

➤ **Invalidi**

Konec decembra 2018 je bilo v družbi zaposlenih 30 invalidov (7,0 % vseh zaposlenih) z različnimi omejitvami, kar je en invalid več kot v preteklem letu. S skrajšanim delovnim časom dela 7 invalidov. Na dan 31. 12. 2018 so bili v invalidskem postopku še 4 delavci.

V letu 2018 je družba presegala zakonsko določeno kvoto invalidov, in sicer konec leta 2018 za 3 invalide.

➤ **Varnost in zdravje zaposlenih**

Z namenom dolgoročnega povečanja socialne varnosti oziroma boljšega življenjskega standarda po upokojitvi družba zaposlenim sofinancira dodatno pokojninsko zavarovanje v višini 45,98 EUR/mesec. Poleg tega je zaposlenim omogočena vključitev v nezgodno zavarovanje.

Zdravstveni pregledi so potekali v skladu z napotnico za zdravstveni pregled posameznika, zdravstvenimi ocenami posameznih delovnih mest in oceno tveganja posameznega mesta po predvidenem terminskem planu. V letu 2018 smo na predhodne zdravstvene preglede napotili 108 zaposlenih (pretežno zaradi prevzema zaposlenih MBO UK - po zaključku poskusnega obratovanja RCERO), obdobje (periodične) zdravstvene preglede 119 zaposlenih in kontrolne (ciljane) zdravstvene preglede 68 zaposlenih, skupaj 295 zaposlenih.

Pri zdravstvenih pregledih v letu 2018 je bilo ugotovljeno: 80 zaposlenih je brez zdravstvenih omejitev, 215 zaposlenih je zmožnih opravljati delo z omejitvami oziroma predhodno kontrolo, nekaj delavcev je bilo potrebno prerazporediti tudi na ustrezna lažja dela.

Na področju cepljenja zaposlenih smo v letu 2018 sodelovali z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje Ljubljana. Organizirano je bilo prostovoljno cepljenje proti navadni gripi, katerega se je udeležilo le še 28 zaposlenih. Že nekaj let upada število prostovoljno cepljenih delavcev. V skladu z oceno tveganja delovnih mest, je bilo izvedeno tudi cepljenje 37 zaposlenih proti klopnemu meningoencefalitisu in 8 zaposlenih proti hepatitisu A in B. Stroški cepljenj v letu 2018 so znašali 2.639 EUR.

V letu 2018 smo evidentirali 20 nezgod pri delu, v katerih se je poškodovalo 20 oseb, od tega 13 zaposlenih v Snagi in 7 najetih najetih delavcev, s čimer za las ni dosežen zastavljeni cilj, da število poškodb ne preseže 19. V primerjavi s predhodnim letom je število nezgod pri delu malenkost višje (v predhodnem letu 19), vendar je potrebno pri tem upoštevati, da se je število zaposlenih znatno povečalo (prevzem zaposlenih MBO UK).

Pri certifikatni hiši Bureau Veritas vzdržujemo standard OHSAS 180001, standard poklicne varnosti in zdravja pri delu.

V Snagi si bomo tudi v bodoče prizadevali k stalnemu izboljševanju pogojev dela, vlaganju v ukrepe varnosti in zdravja pri delu ter povečanemu nadzoru nad izvajanjem predpisanih varnostnih ukrepov.

➤ **Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih**

Družba si nenehno prizadeva, da zaposlenim zagotavlja udeležbo na usposabljanjih in izobraževanjih in jim na ta način omogoči pridobivanje aktualnih znanj ter strokovne usposobljenosti za varno delo, spremljanje trendov v stroki in opravljanje vseh potrebnih strokovnih izpitov.

Delavci se vključujejo v različne oblike zunanjega in notranjega strokovno tehničnega in splošnega usposabljanja, zakonsko predpisanih usposabljanj ter se udeležujejo seminarjev, konferenc, letnih srečanj, sejmov doma in v tujini.

V letu 2018, je bilo tako v različne vrste strokovnih usposabljanj, kjer so prevladovala

predvsem vsebine za povečanje kompetenc za delovnem mestu, vključenih 400 zaposlenih, kar je 30 % več kot v preteklem letu.

Vzrok za višji odstotek udeležencev je iskati zlasti v tem, da je bilo potrebno do 31. 10. 2018 na podlagi pristopa k partnerskemu sporazumu o sodelovanju pri izvedbi projekta KOC KROG zaključiti z usposabljanji. Družbi je bilo iz tega naslova odobreno sofinanciranje za izvedbo usposabljanj v višini 50 % vloženih sredstev oziroma 29.700 EUR, dana je bila tudi zaveza, da se bo 261 zaposlenih vključilo v usposabljanja za pridobitev in nadgradnjo svojih kompetenc. O vsem tem je bila družba dolžna poročati projektni pisarni.

Zastavljeni cilji projekta KOC KROG, h kateremu je družba pristopila marca 2017, so bili tako v celoti realizirani in doseženi.

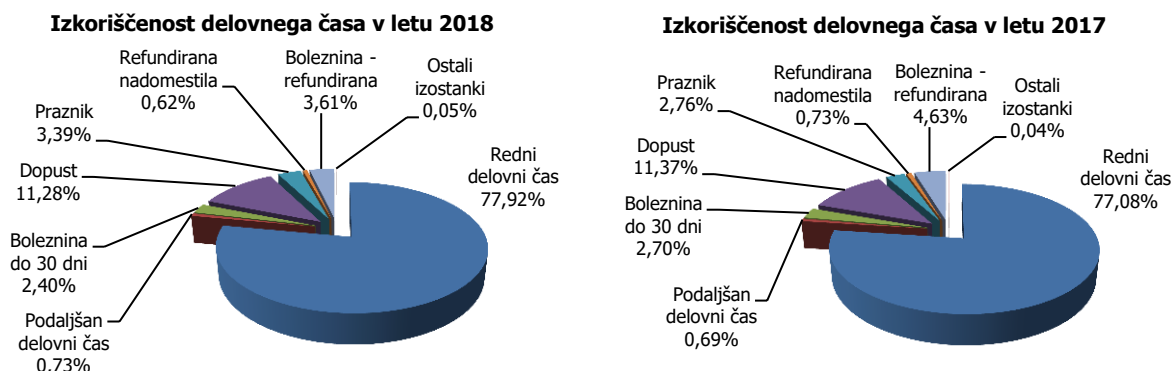
Pri projektu KOC KROG je bil tako poudarek zlasti na vsebinah, kot so, hitro branje strokovne literature, big data analitika, obvladovanje tveganj, osnove analize podatkov, poslovne kalkulacije in izračuni, poslovno napovedovanje, praktična analiza trendov in časovnih vrst, statistična obdelava odpadkov, stohastično modeliranje poslovnih procesov, vizualizacija poslovnih podatkov, sistem ravnanja z okoljem – zahteve ISO 14001:2015, usposabljanje notranjih presojevalcev po sistemu ISO 14001:2015, usposabljanje vodilnih in zaposlenih za dokumentiranje procesov. S področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom, v okviru KOC KROG, pa je bil poudarek na vsebinah, kot so usposabljanje voznikov za ravnanje s tahografom in pravilno naložen tovor ter varno delo na soncu.

Vzrok za povišanje števila udeležencev pa gre iskati predvsem v povečanju števila zaposlenih (prevzem zaposlenih MBO UK po zaključku poskusnega obratovanja RCERO Ljubljana), kot tudi zaradi periodike obnavljanja zakonsko določenih usposabljanj, in sicer predvsem s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom.

Za namene usposabljanja je bilo tako realiziranih 6.435 ur, kar pomeni v povprečju 15 ur usposabljanja na zaposlenega in predstavlja 100 % povišanje ur usposabljanja glede na leto 2017, in sicer zaradi zgoraj navedenega.

Ob koncu leta 2018 je na študij ob delu vpisanih 6 delavcev. Za pridobitev V. stopnje izobrazbe se izobražuje en delavec, trije delavci za pridobitev VI. stopnje izobrazbe, dva delavca pa se izobražujeta na visokem strokovnem ali magistrskem programu.

Za usposabljanje in študij ob delu je družba v letu 2018 porabila 64.816 EUR (od tega 64.404 EUR za usposabljanje, 412 EUR pa za študij ob delu), kar je 18,8 % manj, kot je bilo načrtovano in 76,3 % več v primerjavi s preteklim letom.

V letu 2018 smo opravili več ur rednega dela kot letu 2017 predvsem zaradi večjega števila zaposlenih. Skupni izostanki zaradi bolezni v letu 2018 predstavljajo 6,0 % skupnega delovnega časa. Delež bolezni v breme družbe se je v letu 2018 glede na preteklo leto zmanjšal za 0,3-odstotne točke, prav tako pa je manjši tudi delež refundiranih bolezni za 1,02-odstotni točki.

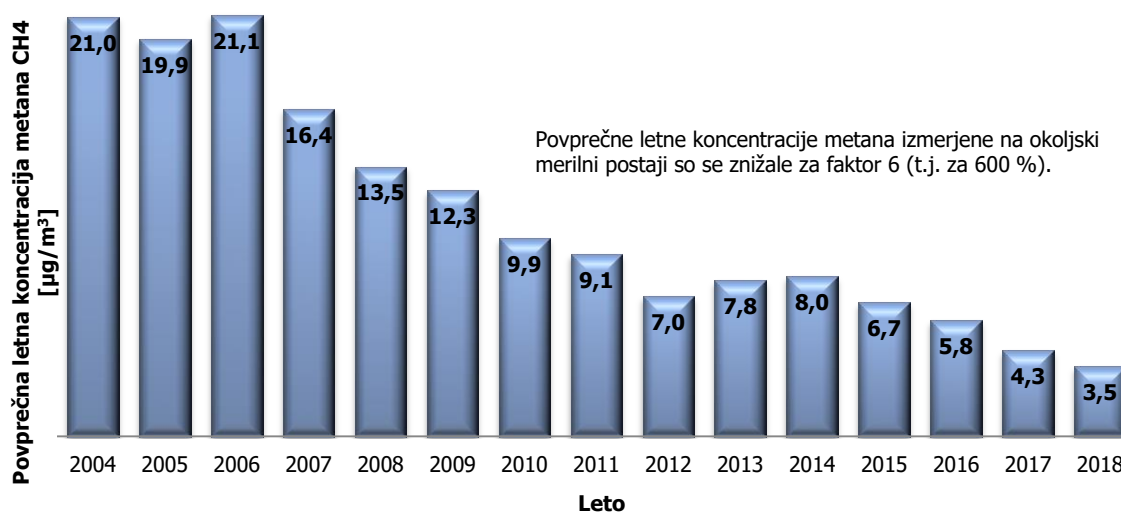
2.10 Varstvo okolja

Obratovanje objektov za mehansko biološko obdelavo odpadkov (v nadaljevanju: MBO) je dolgoročno najpomembnejši korak v prizadevanjih za zmanjšanje vplivov odlagališča na okolje. Objekti MBO izpolnjujejo zahteve, ki so na podlagi veljavnih predpisov določene v okoljevarstvenem dovoljenju. Procesi, ki so se vršili znotraj odlagalnih polj in kjer je bilo težko kontrolirati emisije, se v objektih MBO odvijajo v zaprtih prostorih. Zlasti gre pri tem za procese biološke razgradnje, ki potekajo v zaprtih digestorjih. Na področju odpadnega zraka je vzpostavljen sistem gospodarjenja z zrakom, ki manj onesnažen odpadni zrak uporablja v bolj obremenjenih objektih. Na koncu sledi postopek čiščenja s pralniki in biofiltrom ter kontroliran izpust v atmosfero. V letu 2018 so bile izvedene redne meritve izpuhov iz biofiltra, izpuhov iz plinskih motorjev na bio plin in izpuhov iz plinskih motorjev na deponijski plin. Vrednosti so skladne z zakonodajo in ne presegajo mejnih vrednosti za vsa izmerjena onesnaževala.

V objektu se obdelujejo mešani komunalni odpadki iz gospodinjstev, mešani komunalni odpadki iz industrije, obrti in storitvenih dejavnosti, kosovni odpadki, ločeno zbrani biorazgradljivi kuhinjski odpadki in ostali biorazgradljivi odpadki iz vrtov in parkov.

V letu 2018 je bilo na IV. in V. odlagalno polje odloženih 18.170 ton odpadkov, od tega inertnega preostanka odpadkov po obdelavi iz MBO 5.563 ton, ostalo pa so bili inertni gradbeni odpadki, pometnine in podobno. Količina odloženih odpadkov klasifikacije 20 03 01 se je občutno zmanjšala, za primerjavo v letu 2004 je bilo odloženih 99,5 % zbranih odpadkov, v letu 2018 pa 5,7 %. Zaradi tega so se zmanjšale tudi imisijske koncentracije metana.

**Vpliv odlagališča nenevarnih odpadkov Barje na kakovost zunanjega zraka
v letih med 2004 in 2018**

Struktura odloženih odpadkov je po obdelavi povsem drugačna, odlagajo se preostanki mešanih komunalnih odpadkov po obdelavi v MBO in ostali inertni odpadki. Zaradi obdelave odpadkov, kot jo določa zakonodaja, je v odpadkih manj organskih snovi, zato bo posledično skozi leta nastalo v deponijskem telesu manj deponijskega plina, plinasta in vodna emisija iz odlagalnih polj bo manjša.

Ker je na aktivnem delu odlagališča 10.000 m² površine prekrte s folijo, smo tudi v letu 2018 lažje obvladovali velike količine padavin, ki padejo v močnejših nalivih. S folijo zajeta padavinska voda se preko lagunskega sistema neonesnažena steka v bližnja potoka in se ne izceja iz deponijskega polja kot izcedna voda. S tem se zmanjša obremenitev čistilne naprave

Barje. Po potrebi se ta voda uporabi tudi za polivanje cestišč in je shranjena kot protipožarna voda. Na prekrite delu se še dodatno zmanjša uhajanje dela deponijskega plina, kar doprinese še k zmanjševanju plinastih emisij.

Zaradi spremljanja prašnih emisij na odlagališču Barje se je v letu 2018 nadaljevalo z meritvami z inštrumenti za merjenje imisijskih vrednosti prašnih delcev. V okoljski merilni postaji so se spremljale imisijske vrednosti prašnih delcev zaradi obratovanja MBO in zaradi odlaganja ostalih odpadkov. Ob poznanih vrednostih se bodo po potrebi izvajali dodatni ukrepi za zmanjševanje emisij prašnih delcev.

Na področju zbiranja komunalnih odpadkov bo potrebno zgraditi skladišče za ločene frakcije in produkte iz MBO ter manjkajoče zbirne centre. Posebna vozila za zbiranje odpadkov bomo, skladno z možnostmi, nadomeščali z vozili s pogonom na metan. Tudi v prihodnje bomo stremeli k doseganju ciljev, zastavljenih v Strategiji razvoja dejavnosti na področju ravnanja z odpadki v Mestni občini Ljubljana za obdobje 2014–2035.

V letu 2018 smo sodelovali na delovnih sestankih v zvezi z Načrtom upravljanja s podzemno vodo za funkcionalno mestno območje Ljubljana – Ig v okviru projekta AMIIGA, katerega pridružen partner je tudi Snaga.

2.11 Družbena odgovornost

Družba Snaga si pri svojih vsakodnevni poslovnih dejavnostih prostovoljno in ne zgolj na podlagi predpisov prizadeva upoštevati potrebe družbe in okolja, pri čemer upošteva aktualne družbene razmere in priložnosti, ki omogočajo bolj kakovostno družbeno ter naravno okolje.

Področja družbene odgovornosti v Snagi so kakovost storitev, transparentna komunikacijska in marketinška praksa, spodbude in odnosi z zaposlenimi, urejena razmerja in odnosi z vsemi deležniki, s katerimi družba sodeluje ali je v stiku, skrb za blagostanje družbe, skrb za zdravo, varno in čisto okolje, skrb za trajnostni razvoj in krožno gospodarstvo, preprečevanje kakršne koli diskriminacije ter promocija zdravja.

Motivirati zaposlene, omogočati kakovosten dialog in skrbeti za zdravstveno preventivo zaposlenih je stalna skrb in odgovornost družbe. Zaposlenim je omogočena tudi možnost udeležbe na organiziranih športnih aktivnostih, uporaba počitniških zmogljivosti za letovanje, organizirano sodelovanje udeležbe na letni Komunalijadi, skupno prednovoletno družabno srečanje zaposlenih javnih podjetij in ostalih mestnih zavodov in ustanov, srečanje z Dedkom Mrazom za otroke zaposlenih itd.

Naše zaposlene, uporabnike in družbo nasploh na priljudne načine (delavnice, video vsebine, foto zgodbe) spodbujamo k bolj trajnostnemu ter odgovornemu življenjskemu slogu in v ta namen uporabljamo številna komunikacijska orodja, med katerimi so družabna omrežja, srečanja v četrtinski skupnosti, srečanja s predšolskimi otroki, z dijaki in s študenti, sodelovanje na številnih dogodkih, obiski RCERO Ljubljana, izdaja Snagazina.

2.12 Razvojne usmeritve

Javno podjetje Snaga je največje slovensko podjetje za ravnanje z odpadki.

Družba Snaga z dovršenim sistemom skrbi za celostno ravnanje z odpadki v enajstih občinah, Ljubljana pa še posebej izstopa s podzemnimi zbiralnici odpadkov na 67 lokacijah in 67,7-odstotnim deležem ločeno zbranih odpadkov, s čimer dosega največji delež ločeno zbranih odpadkov med evropskimi prestolnicami. Snaga upravlja tudi krajinski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib, ki ga letno obišče več kot dva milijona ljudi, in najsodobnejši obrat za predelavo odpadkov, RCERO Ljubljana. Delovanje Snage je trdno vpeto v okvir skupne evropske zakonodaje, pa tudi v vedno bolj ambiciozne cilje in pristope, ki jih postavlja Evropska komisija. Družba se ažurno odziva na aktualne trende na področju ravnanja z odpadki in prepoznava priložnosti za nadgradnjo in razvoj dejavnosti ter se strateško povezuje tako z domačimi kot s tujimi poslovnimi subjekti in institucijami.

V 2018 je Snaga soustanovila gospodarsko interesno združenje - Združenje centrov za ravnanje z odpadki Slovenije in aktivno sodelovala z ministrstvom za okolje in prostor pri urejanju problematike ravnanja z odpadno embalažo in energetske izrabe odpadkov.

Družba je bila tudi zelo aktivna na področju doseganja ciljev, začrtanih v Zero Waste strategiji. Med drugim je odprla prvo enoto trgovine brez embalaže - samopostrežni prodajni avtomat Bert. Organizacija Euromonitor International je Berta izbrala za najinovativnejši koncept v maloprodaji leta 2018 v sklopu Euromonitorjeve letne globalne raziskave trga maloprodaje.

Usmeritev pri obdelavi mešanih komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana je zmanjšanje energetske izrabe in povečevanje recikliranja ter snovne izrabe produktov, nastalih v RCERO Ljubljana. Družba išče rešitve za oddajo produktov, ki nastajajo v procesu obdelave mešanih komunalnih odpadkov, na način uvedbe čim krajših zaprtih predelovalnih zank.

Družba bo še naprej sodelovala kot partner pri razvojnih projektih, financiranih iz EU sredstev. Snaga je partnerica v projektu APPLAUSE (Alien Plant Species), s katerim mestna občina naslavlja nerešena vprašanja glede ravnanja z invazivnimi tujerodnimi rastlinami v smislu pristopa »brez odpadkov« in krožnega gospodarstva.

Snaga se je z letom 2018 vključila tudi v projekte strokovne izmenjave znanj in izkušenj med državami članicami Evropske unije, ki jih organizira Evropska komisija. Prenos znanj in izkušenj poteka tudi preko sodelovanja Snaginih strokovnjakov na številnih strokovnih srečanjih na evropski in svetovni ravni, pa tudi preko obiskov Snage in RCERO Ljubljana. V letu 2018 je na študijski obisk RCERO Ljubljana prišlo 47 skupin in delegacij, od tega 27 iz tujine (med drugim s Kitajske, iz Hong Konga, Bolivije, Južne Koreje).

2.13 Pomembnejši poslovni dogodki po koncu poslovnega leta

- Skladno z okoljevarstvenim dovoljenjem za obratovanje odlagališča nenevarnih odpadkov Barje bo v začetku aprila 2019 sklenjena Pogodba o izdaji zavarovalne police za obdobje enega leta za zagotovitev finančnega jamstva v višini 11.473.151 EUR v korist Republike Slovenije, Ministrstva za okolje in prostor, Agencije Republike Slovenije za okolje.
- Svet RCERO LJUBLJANA⁴ (v nadaljevanju: Svet RCERO) je na 6. dopisni seji, ki je potekala od 8. 3. 2018 do 12. 3. 2018, potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov in Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana in s tem predlagane cene storitev navedenih gospodarskih javnih služb, ki se uporabljajo od 1. 3. 2019 dalje.
- Pripojitev družbe Snaga k družbi VO–KA: Dne 14. 2. 2019 je Skupščina družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., dala soglasje k pripojitvi družbe SNAGA Javno podjetje d.o.o., Povšetova ulica 6, Ljubljana kot prevzete družbe, k družbi JAVNO PODJETJE VODOVOD–KANALIZACIJA d.o.o., Vodovodna cesta 90, Ljubljana kot prevzemni družbi, z dnem obračuna pripojitve 31. 12. 2018. Edini družbenik tako prevzete kot prevzemne družbe, to je JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., je sklep o soglasju k pripojitvi podal dne 14. 2. 2019 oziroma v obliki notarskega zapisa dne 19. 3. 2019.

Dne 19. 3. 2019 je bila v obliki notarskega zapisa podpisana Pogodba o pripojitvi družbe SNAGA Javno podjetje, d.o.o. k družbi JAVNO PODJETJE VODOVOD–KANALIZACIJA d.o.o. Pripojitev se izvede tako, da se celotno premoženje prevzete družbe skupaj z vsemi pravicami in obveznostmi prenese na prevzemno družbo, prevzeta družba pa s pripojitvijo preneha obstajati.

Pravne posledice pripojitve bodo nastopile z dnem vpisa pripojitve v sodni register. Prevzemna družba se bo hkrati preimenovala v JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o. (kratka firma: JP VOKA SNAGA d.o.o.), takrat bo tudi začel veljati nov akt o ustanovitvi družbe.

⁴ Svet RCERO je skupni organ občin koncedentk za usklajevanje odločitev v zvezi z zagotavljanjem obveznih gospodarskih javnih služb obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v okviru RCERO Ljubljana, ki so ga ustanovili občinski sveti in v katerem sodelujejo tudi občine, ki so že ustanovile skupni organ ustanoviteljic – Svet ustanoviteljev. Svet ustanoviteljev je za odločanje na skupnem organu Svet RCERO pooblastil župane občin ustanoviteljic. V primeru, če je občina koncedentka izvajalcu Snagi kot upravljavcu objektov in naprav RCERO Ljubljana podelila tudi koncesijo za gospodarsko javno službo zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, je Svet RCERO pristojen tudi za potrditev cene za navedeno gospodarsko javno službo, pri čemer občine koncedentke, ki Snagi niso podelile koncesije za izvajanje obvezne gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, nimajo pristojnosti glasovanja o ceni za navedeno gospodarsko javno službo.

2.14 Poročilo o razmerjih z obvladujočo družbo

Skladno z zahtevami ZGD-1 v 545. členu o razkritju poslov med povezanimi družbami, poslovodstvo družbe Snaga izjavlja:

V poslovnem letu 2018 je družba Snaga poslovala z obvladujočo družbo in z njo povezanimi družbami. Z navedenimi družbami je družba Snaga poslovala v okviru svoje dejavnosti. Družba Snaga v letu 2018 ni bila v nobenem primeru prikrajšana, oškodovana ali da bi ji bil s strani obvladujoče družbe ali druge povezane družbe vsiljen posel, ki bi povzročil družbi Snaga poslovno škodo, niti ni družba nikdar opustila sodelovanja v poslih na pobudo obvladujoče oziroma z njo povezanih družb, za kar bi družba zaradi opustitvenega dejanja ali posla bila prikrajšana. Posledično družba tudi ni prejela od obvladujoče in z njo povezanih družb povračil oziroma nadomestil zaradi tovrstnega oškodovanja.

Ljubljana, 29. marec 2019

Janko Kramžar

Direktor

SNAGA d.o.o.
LJUBLJANA, POVŠETOVA 6

3 RAČUNOVODSKO POROČILO

3.1 Poročilo neodvisnega revizorja

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe SNAGA JAVNO PODJETJE D.O.O.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe SNAGA JAVNO PODJETJE D.O.O. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2018, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2018 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (v nadaljevanju 'SRS').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Poudarjanje zadeve

Kot je pojasnjeno v pojasnilu 3.3.6.3. k računovodskim izkazom je družba 19.3.2019 podpisala pogodbo o pripojitvi k družbi JAVNO PODJETJE VODOVOD-KANALIZACIJA d.o.o. na dan 31.12.2018. Naše mnenje v zvezi s tem ni prilagojeno.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

Ime Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (v izvirniku »UK private company limited by guarantee«), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na <http://www.deloitte.com/si>.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom Deloitte Slovenija), ki sta članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji, ki nudi storitve revizije, davčnega, poslovnega, finančnega in pravnega svetovanja ter svetovanja na področju tveganj, ki jih zagotavlja več kot 100 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 - ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2018. Deloitte Slovenija

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z SRS in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava posloводство družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Poslovodstvo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Aleš Grm
Pooblaščen revizor

Ljubljana, 29. marec 2019

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

3.2 Računovodski izkazi

3.2.1 Bilanca stanja

v EUR

	Pojasnila	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17
SREDSTVA		40.841.416	43.945.812	92,9
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		29.127.312	30.855.313	94,4
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve				
3.3.2.1		447.399	568.198	78,7
1. Dolgoročne premoženjske pravice		446.392	567.543	78,7
5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve		1.007	655	153,7
II. Opredmetena osnovna sredstva		25.098.566	26.705.688	94,0
3.3.2.2				
1. Zemljišča in zgradbe		19.341.523	19.966.727	96,9
a) Zemljišča		4.325.178	4.325.178	100,0
b) Zgradbe		15.016.345	15.641.549	96,0
2. Proizvajalne naprave in stroji		5.370.176	6.100.681	88,0
3. Druge naprave in oprema		207.098	222.618	93,0
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		179.769	415.662	43,2
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi		179.769	415.662	43,2
III. Naložbene nepremičnine		3.580.347	3.580.427	100,0
3.3.2.3				
IV. Dolgoročne finančne naložbe		1.000	1.000	100,0
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		1.000	1.000	100,0
c) Druge delnice in deleži		1.000	1.000	100,0
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		11.303.761	12.357.729	91,5
II. Zaloge		981.863	816.247	120,3
3.3.2.4				
1. Material		978.560	816.247	119,9
3. Proizvodi in trgovsko blago		3.303	0	-
IV. Kratkoročne poslovne terjatve		9.833.245	9.704.160	101,3
3.3.2.5				
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		12.411	417.819	3,0
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		7.960.667	8.674.605	91,8
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		1.860.167	611.736	304,1
V. Denarna sredstva		488.653	1.837.322	26,6
3.3.2.6				
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		410.343	732.770	56,0
3.3.2.7				

v EUR

	Pojasnila	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		40.841.416	43.945.812	92,9
A. KAPITAL	3.3.2.8	6.084.564	12.083.253	50,4
I. Vpoklicani kapital		7.211.099	7.211.099	100,0
1. Osnovni kapital		7.211.099	7.211.099	100,0
II. Kapitalske rezerve		0	5.159.703	0,0
III. Rezerve iz dobička		0	0	-
IV. Revalorizacijske rezerve		0	0	-
V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti		-301.860	-287.549	105,0
VI. Preneseni čisti poslovni izid		0	0	-
VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta		-824.675	0	-
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	3.3.2.9	27.648.210	26.958.233	102,6
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		1.981.165	1.786.049	110,9
2. Druge rezervacije		22.223.111	21.931.360	101,3
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve		3.443.934	3.240.824	106,3
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		3.889	3.828	101,6
II. Dolgoročne poslovne obveznosti		3.889	3.828	101,6
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti		3.889	3.828	101,6
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		6.709.564	3.926.650	170,9
II. Kratkoročne finančne obveznosti	3.3.2.10	1.500.105	0	-
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank		1.500.105	0	-
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	3.3.2.11	5.209.459	3.926.650	132,7
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		355.871	169.882	209,5
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		3.718.661	2.713.917	137,0
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov		44.881	71.255	63,0
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		1.090.046	971.596	112,2
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	3.3.2.12	395.189	973.848	40,6

Računovodske izkaze je potrebno brati skupaj s pojasnili računovodskih izkazov.

3.2.2 Izkaz poslovnega izida

v EUR

	Pojasnila	2018	2017	Indeks 18/17
1. Čisti prihodki od prodaje	3.3.3.1	42.724.531	38.889.609	109,9
a) Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu družbam v skupini doseženi z opravljanjem gospodarske javne službe		31.927	32.091	99,5
b) Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem gospodarske javne službe		38.070.731	34.235.710	111,2
c) Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu družbam v skupini doseženi z opravljanjem druge dejavnosti		276.081	275.478	100,2
č) Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem druge dejavnosti		4.332.822	4.333.332	100,0
d) Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		12.970	12.998	99,8
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi posl.prihodki)	3.3.3.2	634.065	2.753.218	23,0
4.1. Prihodki iz naslova državne/občinske podpore		196.002	213.590	91,8
a) Prihodki iz naslova dotacij za pridobitev osnovnih sredstev od države/občine		172.889	172.399	100,3
b) Drugi prihodki iz naslova državnih / občinskih podpor		23.113	41.191	56,1
4.2. Drugi poslovni prihodki (s prevrednot. poslov. prihodki)		438.063	2.539.628	17,2
5. Stroški blaga, materiala in storitev		33.488.242	32.560.963	102,8
a.1) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala povezani z družbami v skupini	3.3.3.3	173.358	132.339	131,0
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala povezani z drugimi družbami	3.3.3.3	3.365.808	2.843.920	118,4
b.1) Stroški storitev povezani z družbami v skupini	3.3.3.4	2.072.632	1.949.268	106,3
b.2) Stroški storitev povezani z drugimi družbami	3.3.3.4	27.876.444	27.635.436	100,9
6. Stroški dela	3.3.3.5	11.552.607	9.811.750	117,7
a) Stroški plač		8.210.856	7.016.164	117,0
b) Stroški socialnih zavarovanj		1.575.322	1.366.931	115,2
b.1) Stroški pokojninskih zavarovanj		977.706	856.104	114,2
b.2) Drugi stroški socialnih zavarovanj		597.616	510.827	117,0
c) Drugi stroški dela		1.766.429	1.428.655	123,6
7. Odpisi vrednosti		3.583.809	3.516.998	101,9
a) Amortizacija	3.3.3.6	2.544.689	2.653.375	95,9
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	3.3.3.6	193.815	8.083	-
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	3.3.3.7	845.305	855.540	98,8
8. Drugi poslovni odhodki		272.027	231.401	117,6
a) Drugi poslovni odhodki povezani z družbami v skupini		331	329	100,6
b) Drugi poslovni odhodki povezani z drugimi družbami		271.696	231.072	117,6
10. Finančni prihodki iz danih posojil		15	9.465	0,2
b.1) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim, povezani z opravljanjem gospodarske javne službe		15	9.465	0,2
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		77.604	77.542	100,1
a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini		15	0	-
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih		77.589	77.542	100,1
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	3.3.3.8	591.393	2.579	-
b) Finančni odhodki od posojil, prejetih od bank		1.317	2.579	51,1
č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		590.076	0	-
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		28.180	25.711	109,6
b) Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.		13	19	68,4
c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		28.167	25.692	109,6
15. Drugi prihodki		140.951	328.970	42,8
16. Drugi odhodki		33.842	33.538	100,9
19. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (1+4-5-6-7-8+10+11-13-14+15-16)		-5.972.934	-4.124.136	144,8

Računovodske izkaze je potrebno brati skupaj s pojasnili računovodskih izkazov.

3.2.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

	2018	2017	Indeks 18/17
19. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	-5.972.934	-4.124.136	144,8
23. Druge sestavine vseobsegajočega donosa	-25.755	-4.708	547,0
24. Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja (19+23)	-5.998.689	-4.128.844	145,3

Računovodske izkaze je potrebno brati skupaj s pojasnili računovodskih izkazov.

3.2.4 Izkaz denarnih tokov

v EUR

	2018	2017
A. DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a) Postavke izkaza poslovnega izida	-2.360.203	-2.459.782
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	43.309.870	39.506.139
Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	-45.670.073	-41.965.921
b) Sprememba čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja	495.574	-2.527.620
Začetne manj končne poslovne terjatve	-974.392	-829.123
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	376.691	254.373
Začetne manj končne zaloge	-165.616	72.389
Končni manj začetni poslovni dolgovi	1.278.759	-965.750
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	-19.868	-1.059.509
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri poslovanju (a + b)	-1.864.629	-4.987.402
B. DENARNI TOKOVI PRI INVESTIRANJU		
a) Prejemki pri investiranju	19.689	7.953.118
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na investiranje	18	9.468
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	19.671	41.432
Prejemki od odtujitve finančnih naložb	0	7.902.218
b) Izdatki pri investiranju	-1.002.517	-2.203.411
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-184.438	-236.666
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-818.079	-1.966.745
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri investiranju (a + b)	-982.828	5.749.707
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a) Prejemki pri financiranju	1.500.000	0
Prejemki od povečanja finančnih obveznosti	1.500.000	
b) Izdatki pri financiranju	-1.212	-2.579
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-1.212	-2.579
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri financiranju (a + b)	1.498.788	-2.579
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	488.653	1.837.322
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac in Bc)	-1.348.669	759.726
+		
y) Začetno stanje denarnih sredstev	1.837.322	1.077.596

Računovodske izkaze je potrebno brati skupaj s pojasnili računovodskih izkazov.

3.2.5 Izkaz gibanja kapitala

➤ Izkaz gibanja kapitala za leto 2018

v EUR

		Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička		Rezerve, nastale zaradi vredn. po poštenu vrednosti	Preneseni čisti poslovni izid		Čisti poslovni izid poslovnega leta		Skupaj
		Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti dobiček	Prenesena čista izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	Čista izguba poslovnega leta	
A.1.	Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	7.211.099	5.159.703	0	0	-287.549	0	0	0	0	12.083.253
A.2.	Začetno stanje poročevalskega obdobja	7.211.099	5.159.703	0	0	-287.549	0	0	0	0	12.083.253
B.1.	Spremembe lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.2.	Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	-14.311	0	-11.444	0	-5.972.934	-5.998.689
a)	Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	-5.972.934	-5.972.934
č)	Druge sestavne vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	-14.311	0	-11.444	0	0	-25.755
B.3.	Spremembe v kapitalu	0	-5.159.703	0	0	0	0	11.444	0	5.148.259	0
a)	Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
č)	Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala	0	-5.159.703	0	0	0	0	11.444	0	5.148.259	0
C.	Končno stanje poročevalskega obdobja	7.211.099	0	0	0	-301.860	0	0	0	-824.675	6.084.564

➤ Izkaz gibanja kapitala za leto 2017

v EUR

		Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička		Rezerve, nastale zaradi vredn. po poštenu vrednosti	Preneseni čisti poslovni izid		Čisti poslovni izid poslovnega leta		Skupaj
		Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti dobiček	Prenesena čista izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	Čista izguba poslovnega leta	
A.1.	Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	7.211.099	9.636.798	0	0	-308.038	0	-289.965	0	-37.797	16.212.097
A.2.	Začetno stanje poročevalskega obdobja	7.211.099	9.636.798	0	0	-308.038	0	-289.965	0	-37.797	16.212.097
B.1.	Spremembe lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.2.	Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	20.489	0	-25.197	0	-4.124.136	-4.128.844
a)	Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	-4.124.136	-4.124.136
č)	Druge sestavne vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	20.489	0	-25.197	0	0	-4.708
B.3.	Spremembe v kapitalu	0	-4.477.095	0	0	0	0	315.162	0	4.161.933	0
a)	Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	-37.797	0	37.797	0
č)	Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala	0	-4.477.095	0	0	0	0	352.959	0	4.124.136	0
C.	Končno stanje poročevalskega obdobja	7.211.099	5.159.703	0	0	-287.549	0	0	0	0	12.083.253

Računovodske izkaze je potrebno brati skupaj s pojasnili računovodskih izkazov.

3.2.6 Izkaz bilančnega dobička/izgube

v EUR

	2018	2017
a) Čisti poslovni izid poslovnega leta	-5.972.934	-4.124.136
b) + Preneseni čisti dobiček / izguba	-11.444	-352.959
c) - Zmanjšanje kapitalskih rezerv	5.159.703	4.477.095
g) = Bilančna izguba (a+b-c)	-824.675	0

Računovodske izkaze je potrebno brati skupaj s pojasnili računovodskih izkazov.
V izkazu je izraz skupščina spremenjen v družbenika, skladno z akti družbe.

Za leto 2018 je v družbi Snaga ugotovljena bilančna izguba v višini 824.675 EUR.

Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah je družba že ob sestavitvi letnega poročila izgubo (delno) poslovnega leta 2018 v višini 5.148.258,95 EUR in preneseno izgubo, ugotovljeno zaradi razpustitve dela rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, v višini 11.444,47 EUR pokrivala v breme kapitalskih rezerv v skupni višini 5.159.703,42 EUR. Na dan 31. 12. 2018 ostaja nepokrita izguba v višini 824.675,17 EUR.

3.3 Razkritja postavk v računovodskih izkazih

3.3.1 Računovodske usmeritve

➤ Temeljne računovodske predpostavke

Snaga pri pripravi računovodskih izkazov upošteva temeljni računovodski predpostavki, in sicer: upoštevanje nastanka poslovnih dogodkov ter upoštevanje časovne neomejenosti delovanja.

Pri oblikovanju računovodskih usmeritev, pravil in postopkov, ki se uporabljajo pri sestavljanju računovodskih izkazov in s tem celotnega računovodenja, so upoštevane naslednje značilnosti: razumljivost, ustreznost, zanesljivost in primerljivost.

Družba vodi poslovne knjige v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in s Slovenskimi računovodskimi standardi 2016, ki na nekaterih področjih ponujajo več rešitev, o njihovi izbiri pa odloča družba sama. Izbrane računovodske rešitve in razkrivanje informacij je usklajeno z Enotnimi računovodskimi usmeritvami Javnega holdinga in družbe v skupini Javnega holdinga in so povzeta v Pravilniku o računovodstvu Snaga.

Družba razkriva spremembe računovodskih usmeritev ali računovodskih ocen ter zneske (če zneska ni mogoče izračunati, se to dejstvo razkrije), če sprememba presega 1 % vrednosti sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev ali 1 % celotnih prihodkov poslovnega leta ter vrsto in znesek popravka bistvene napake, ki presega 1 % vrednosti sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev oziroma 1 % celotnih prihodkov poslovnega leta. Kot merilo se upošteva nižja vrednost.

Pomembne kategorije računovodskih izkazov, ki jih družba razkriva v letnih poročilih, so v bilanci stanja tiste, katerih vrednost presega 1 % vrednosti sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev in postavke, ki pomenijo vsaj 10 % posamezne kategorije sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev. V izkazu poslovnega izida je pomembna kategorija tista, ki presega 5 % prihodkov oziroma odhodkov poslovnega leta in tiste postavke, ki presegajo 10 % posamezne kategorije prihodkov oziroma odhodkov.

➤ Splošne računovodske usmeritve

Izbrana različica bilance stanja je opisana v SRS 20. Postavke v bilanci stanja so prikazane po neodpisani vrednosti kot razlika med celotno vrednostjo in popravkom vrednosti. Izbrana različica izkaza poslovnega izida je v SRS 21.6. opredeljena kot različica I. Za izkazom poslovnega izida je prikazan izkaz drugega vseobsegajočega donosa kot različica I. Izbran izkaz denarnih tokov je v SRS 22.9. opredeljen kot različica II, sestavljena po posredni metodi in v zaporedni stopenjski obliki. Podatki za izkaz denarnih tokov izhajajo iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida ter dodatnih računovodskih podatkov. Izkaz gibanja kapitala je prikazan v obliki, ki je opredeljen v SRS 23 in je sestavljen v obliki razpredelnice sprememb vseh sestavin kapitala, zajetih v bilanci stanja. Poseben dodatek k izkazu gibanja kapitala je prikaz bilančnega dobička ali bilančne izgube.

Poslovno leto Snage je enako koledarskemu letu.

Terjatve in obveznosti, nominirane v tuji valuti, so preračunane v evre po tečajnici Banke Slovenije – referenčni tečaji ECB, veljavnem na dan bilance stanja. Tečajne razlike so vključene v izkaz poslovnega izida kot finančni prihodek ali odhodek. Pri preračunu stroškov v evre, ki se izvirno glasijo na tujo valuto, se uporablja tečajnica Banke Slovenije - referenčni tečaj ECB.

Konsolidirani računovodski izkazi se izdelujejo na nivoju skupine Javni holding. Konsolidirano letno poročilo je mogoče pridobiti na sedežu družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., Verovškova 70, Ljubljana.

➤ Posamezne računovodske usmeritve

a) *Opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva*

Za merjenje opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev po njihovem pripoznanju družba uporablja model nabavne vrednosti.

V nabavno vrednost se vštevajo obresti in stroški izposojanja od pridobljenih posojil za pridobitev teh sredstev.

Pomembnejša opredmetena osnovna sredstva, to so zgradbe in proizvodna oprema, lahko po oceni odgovorne osebe vključujejo tudi oceno stroškov razgradnje, odstranitve in obnovitve nahajališča.

V nabavno vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev, zgrajenih ali izdelanih v družbi, se vštevajo vsi stroški, ki se nanašajo neposredno na posamezno sredstvo, in tisti splošni stroški gradnje in izdelave, ki se mu lahko pripišejo.

Neopredmetena sredstva s končnimi dobami koristnosti so dolgoročne premoženjske pravice. Za nove vrste neopredmetenih sredstev vrste in čas dobe koristnosti določijo odgovorne osebe v družbi.

Amortizirljiva sredstva se amortizirajo posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in funkcionalni metodi ter pričakovano dobo koristnosti posameznega sredstva, ki jih potrdijo odgovorne osebe v družbi glede na tehnične značilnosti.

Preostale vrednosti pri osnovnih sredstvih družba določa le za vozila in delovne stroje za opravljanje dejavnosti družbe, tako je osnova za amortizacijo enaka nabavni vrednosti osnovnih sredstev oziroma za določen odstotek zmanjšana nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva.

V nadaljevanju je podan pregled dob koristnosti in višina preostale vrednosti pomembnejših skupin amortizirljivih sredstev:

	Preostala vrednost v %	Metoda amortiziranja	Stopnja amortizacije	Doba koristnosti
Računalniška strojna in programska oprema	0	Enakomerna časovna		2 leti 4 mes. – 10 let 9 mes.
Gradbeni objekti	0	Enakomerna časovna		15 – 60 let
Gradbeni objekti - I., II. in III. odlagalno polje	0	Enakomerna časovna		37 let 3 mes. – 39 let 10 mes.
Gradbeni objekti - IV. in V. odlagalno polje - 1. in 2. faza	0	Funkcionalna	0,02-1,66	
Gradbeni objekti - finančna jamstva - gornja plast	0	Enakomerna časovna		34 let 11 mes.
Oprema za opravljanje dejavnosti	0	Enakomerna časovna		4 – 25 let
Tovornjaki, cisterne in druga oprema za opravljanje dejavnosti	1,5	Enakomerna časovna		7 – 10 let

Skladno s SRS 1.25., ki določa, da je pri pomembnejših postavkah potrebno preveriti dobo koristnosti in preračunati amortizacijske stopnje za sedanja in prihodnja obdobja, je družba v preteklih letih preverjala dobe koristnosti in preračunavala stopnje amortizacije za ostale spremljajoče gradbene objekte na I., II. in III. odlagalnem polju na odlagališču Barje (odplinjanje, ograja, avtopralnica, garaža, vrtine). V letu 2018 je Snaga preverila dobo koristnosti in na podlagi Zaključnega poročila izvedbe snemanja površine odlagalnih polj na odlagališču Barje določila, da se za konec polnjena upošteva december 2044, tako kot je bilo določeno že v letih 2016 in 2017.

Za gradbeni objekt gornje plasti je določena doba uporabnosti na podlagi snemanj površin odlagalnih polj, torej tudi glede na zapolnjenost celotnega odlagališča, do predvidoma decembra 2044.

Za 1. in 2. fazo enovitega IV. in V. odlagalnega polja Snaga obračunava amortizacijo po funkcionalni metodi glede na dobo koristnosti in uporabo tega polja. Stopnja amortizacije je odvisna od količine odloženih odpadkov, skupaj z materialom za vgradnjo.

Popravek vrednosti, ki je povezan z amortizacijo, se ne ugotavlja pri zemljiščih, umetniških delih in sredstvih v gradnji ali izdelavi do njihove usposobitve za uporabo.

Amortizacija za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva se obračunava od prvega dne naslednjega meseca, potem ko je opredmeteno osnovno sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Učinki sprememb amortizacije zaradi sprememb dob koristnosti v letu 2018 so razkriti v točki 3.3.4.6.

Pri opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstvih družba ni opravljala prevrednotovanj.

b) Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine, ki so posedovane z namenom, da bi prinašale najemnino in/ali povečale vrednost dolgoročne naložbe. Družba izkazuje med naložbenimi nepremičninami nepremičnine (zemljišča in zgradbe), ki jih oddaja v poslovni najem, in dele zgradb, ki se oddajajo in jih je možno kot ločene funkcionalne dele tudi prodati.

Za merjenje naložbenih nepremičnin po njihovem pripoznanju družba uporablja model nabavne vrednosti. Zanje družba obračunava enakomerno časovno amortiziranje za objekte, z dobo uporabnosti od 25–50 let. Zemljišča, ki so razporejena med naložbene nepremičnine, se ne amortizirajo.

Družba ne ugotavlja pošteno vrednosti naložbenih nepremičnin, saj med naložbene nepremičnine uvršča zemljišča in zgradbe, ki jih na dan bilance stanja ne potrebuje za opravljanje svoje dejavnosti in jih zato daje v najem z namenom pokrivanja stroškov, ki jih ima podjetje s temi nepremičninami. Stroški, povezani s cenitvijo, presegajo uporabno vrednost informacije, saj bi s tem s stroški dodatno obremenili namen, s katerim dajemo naložbene nepremične v najem.

c) Finančne naložbe

Finančne naložbe so finančna sredstva, ki se v bilanci stanja izkazujejo kot dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe. Dolgoročne finančne naložbe so tiste, ki jih namerava imeti družba naložbenica v posesti v obdobju daljšem od leta dni in ne v posesti za trgovanje.

Finančne naložbe družbe so pri začetnem pripoznanju razporejene na:

- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida,
- finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo,
- finančne naložbe v posojila,
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Tiste dolgoročne finančne naložbe, ki zapadejo v plačilo v letu dni po dnevu bilance stanja, se v bilanci stanja prenesejo med kratkoročne finančne naložbe.

Posojila so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu.

Pri obračunavanju običajnega nakupa finančnega sredstva se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja tako finančno sredstvo pripozna z upoštevanjem datuma poravnave. Enako velja za obračunavanje običajne prodaje finančnega sredstva.

Pripoznano finančno sredstvo, ki je finančna naložba, mora družba ob začetnem pripoznanju izmeriti po pošteni vrednosti. Začetni vrednosti je potrebno prišteti stroške posla, ki izhajajo neposredno iz nakupa ali izdaje finančnega sredstva.

Po začetnem pripoznanju je treba izmeriti finančna sredstva in tudi izpeljane finančne instrumente, ki so finančna sredstva po pošteni vrednosti brez odšteta stroškov posla in se utegnejo pojaviti ob prodaji ali drugačni odtujitvi, razen:

- finančnih naložb v posojila, ki se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti oziroma se uporabi pogodbeni obrestni mera, če se ta od efektivne obrestne mere ne razlikuje več kot 10 %;
- finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo, ki se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti oziroma se uporabi pogodbeni obrestni mera, če se ta od efektivne obrestne mere ne razlikuje več kot 10 %;
- finančnih naložb v kapitalske instrumente, za katere ni objavljena cena na delujočem trgu in katerih pošteni vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti ter v izpeljane finančne instrumente, ki so povezani s takimi finančnimi naložbami in jih je treba poravnati z njimi; take finančne naložbe se izmerijo po nabavni vrednosti.

Poštena vrednost je dokazana, če jo je mogoče zanesljivo izmeriti. Pogoji za to je, da je objavljena cena na delujočem trgu vrednostnih papirjev.

Če kakšna finančna naložba izgublja vrednost (na primer zaradi neuspešnega poslovanja podjetja, v kateri je družba kapitalsko udeležena, ali slabše plačilne sposobnosti podjetja, ki ji je družba dala posojila, in podobno), mora družba oceniti, v kakšni velikosti je treba v breme prevrednotovalnih finančnih odhodkov oblikovati popravek njene začetno izkazane vrednosti oziroma izvesti delni ali celotni odpis finančne naložbe neposredno v breme prevrednotovalnih finančnih odhodkov, ko nastanejo razlogi za to.

Družba spremembe iz naslova pošteni vrednosti evidentira pri finančnih naložbah v vrednostne papirje najmanj na koncu poslovnega leta. Finančne naložbe v vrednostne papirje se uskladi na pošteno vrednost z objavljeno ceno na trgu vrednostnih papirjev.

Dokazani dobiček ali dokazana izguba iz spremembe pošteni vrednosti finančnega sredstva, ki ni del razmerja pri varovanju vrednosti, se pripozna tako:

- dokazani dobiček ali dokazana izguba pri finančnem sredstvu, razpoložljivem za prodajo, se pripozna neposredno v kapitalu kot povečanje (dobiček) ali zmanjšanje (izguba) rezerv, nastalih zaradi vrednotenja naložb po pošteni vrednosti; če je poštena vrednost finančnega sredstva, razpoložljivega za prodajo, manjša od njegove pripoznane vrednosti, se pripoznajo negativne rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti,
- prihodke in odhodke za obresti po efektivni obrestni meri družba pripozna, za finančne naložbe v posojila pomembnih vrednosti in finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo pomembnih vrednosti. Kot pomembna vrednost vpliva na prihodke in odhodke za obresti se šteje 1 % vrednosti teh prihodkov in odhodkov za obresti v razmerju do skupnih prihodkov in odhodkov za obresti.

d) Zaloge

Zaloge vključujejo zaloge materiala, surovin in drobnega inventarja z dobo koristnosti do leta dni, če njegova posamična nabavna cena ne presega 500 EUR. Družba ima tudi zalogo trgovskega blaga, nima pa zalogo nedokončane proizvodnje in proizvodov.

Vrednost nabavljenega materiala se izkazuje po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Nakupna cena se zmanjša za dobljene popuste. Med nevračljive nakupne dajatve se vštevata tudi tisti davek na dodano vrednost, ki se ne povrne.

Pri izkazovanju zalog materiala se uporablja metoda drsečih tehtanih povprečnih cen tako, da družba izračuna povprečno ceno za vsak dodaten prejem v zalogo. Zaloge trgovskega blaga za potrebe trgovine brez embalaže pa po metodi FIFO.

Posamezne zaloge se zaradi oslabitve prevrednotujejo, če njihova knjigovodska vrednost presega tržno vrednost; s tržno vrednostjo je mišljena nadomestitvena vrednost, razen če je ta večja od čiste iztržljive vrednosti (v takem primeru se šteje kot tržna vrednost čista iztržljiva vrednost).

e) Terjatve

Terjatve se glede na zapadlost v plačilo razčlenjujejo na dolgoročne in kratkoročne. Kratkoročne terjatve se praviloma udenarijijo v letu dni. Vse druge terjatve se štejejo kot dolgoročne.

V bilanci stanja se dolgoročne terjatve, ki so že zapadle (a še niso poravnane), in dolgoročne terjatve, ki bodo zapadle v plačilo v letu dni po dnevu bilance stanja, izkazujejo kot kratkoročne terjatve.

Terjatve so pripoznane na podlagi ustreznih (verodostojnih) listin, ko se začnejo obvladovati nanjo vezane pogodbene pravice in je verjetno, da bodo pritekale z njo povezane gospodarske koristi, in da je mogoče njeno izvirno vrednost zanesljivo izmeriti. Pripoznanje se odpravi, ko in če se pravice oziroma koristi, določene v pogodbi (dogovoru, naročilu), izrabijo, ugasnejo ali odstopijo.

Družba ločeno izkazuje terjatve do države ali občine, in sicer po njihovih vrstah.

Prevrednotenje terjatev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti.

Stanje terjatev zmanjšuje znesek popravka vrednosti zaradi njihove oslabitve.

Družba oblikuje popravek vrednosti terjatev ob koncu vsakega meseca za vse zapadle terjatve nad 240 dni in za vse prijavljene terjatve v stečajne oziroma prisilne poravnave ter za terjatve, za katere je vložena izvršba na sodišču in za katere obstaja velika verjetnost, da ne bodo poplačane.

f) Denarna sredstva

Denarna sredstva v družbi predstavljajo:

- gotovina (denar v blagajni),
- knjižni denar (denar na računih pri banki, ki se lahko uporablja za plačevanje),
- denar na poti (denar, ki se prenaša iz blagajne na ustrezni račun pri banki in se istega dne še ne vpiše kot dobroimetje na računu).

Denarni ustrezniki so tista sredstva, ki se zanesljivo, zlahka, preprosto in hitro oziroma v bližnji prihodnosti pretvorijo v vnaprej znan znesek denarnih sredstev. Družba kot takšne opredeljuje naslednja sredstva:

- depozite na odpoklic,
- kratkoročne depozite, zapadle v obdobju do treh mesecev,
- vloge na vpogled.

g) Kapital

Kapital družbe sestavljajo vpoklicani osnovni kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let ali prenesena čista izguba iz prejšnjih let in prehodno še nerazdeljeni čisti dobiček ali še nepravilna čista izguba poslovnega leta.

Rezerve iz dobička so sestavljene iz zakonskih rezerv in drugih rezerv.

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, se nanašajo na aktuarski primanjkljaj/presežek za odpravnine ob upokojitvi. Na spremembe rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti iz naslova aktuarskega primanjkljaja/presežka za odpravnine ob upokojitvi, vplivajo spremembe predpostavk aktuarskega izračuna (spremembe zunanjih obrestnih mer, demografskih ter ostalih predpostavk).

Kapitalske in zakonske rezerve se lahko uporabijo zgolj za povečanje osnovnega kapitala ali kritje izgube. Druge rezerve iz dobička so proste rezerve in jih uprava družbe lahko uporabi za katerikoli namen, kot je oblikovanje drugih vrst rezerv, povečanje osnovnega kapitala, razporeditev v bilančni dobiček ali pokrivanje izgube.

h) Rezervacije

Rezervacije se oblikujejo tudi za dolgoročne zasluge, kot so jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi. Osnova za določitev te rezervacije je aktuarski izračun, ki se opravi vsaj vsaka tri leta. Če na dan poročila ni pripravljena aktuarska ocena se uporabi kot podlaga zadnja ocena in se razkrije datum, ko je bila izdelana.

Družba ima tudi oblikovane rezervacije za stroške obratovanja odlagališča po zaprtju, za katere preverja ustreznost višine oblikovanih dolgoročnih rezervacij.

Ker je učinek časovne vrednosti denarja pri diskontiranju rezervacij za zapiralna dela pomemben, Snaga ocenjeno vrednost bodočih izdatkov za zapiralna dela vsako leto na dan bilance stanja diskontira po obrestni meri za netvegane nemške državne obveznice. V izogib vplivu kratkoročnih nihanj obrestne mere na višino rezervacij, se za diskontiranje uporabi spremenjena obrestna mera, če se na datum poročanja obrestna mera za netvegane nemške državne obveznice spremeni za +/- 1 odstotno točko glede na uporabljeno obrestno mero za primerjalno preteklo obdobje.

i) Časovne razmejitve

Časovne razmejitve, ki se bodo uporabljale v letu dni, se opredelijo kot kratkoročne, tiste, ki se bodo uporabljale v daljšem časovnem obdobju, pa se opredelijo kot dolgoročne.

Aktivne časovne razmejitve so terjatve v širšem pomenu, ki zajemajo odložene stroške oziroma odhodke ter nezaračunane prihodke, ki se izkazujejo posebej in razčlenjujejo na pomembnejše vrste.

Pasivne časovne razmejitve so dolgovi v širšem pomenu, ki zajemajo vnaprej vračunane stroške oziroma vnaprej vračunane odhodke in odložene prihodke, ki se izkazujejo posebej in razčlenjujejo na pomembnejše vrste.

Družba izkazuje med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami prejeta namenska sredstva preteklih let za osnovna sredstva in ostala brezplačno prejeta osnovna sredstva, ter razmejene stroške zapiranja odlagališča kot stroške razgradnje, odstranitve in obnovitve nahajališča. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve se črpajo za obračunano amortizacijo teh osnovnih sredstev v dobro drugih poslovnih prihodkov.

j) Dolgovi

Družba ima poslovne dolgoročne in kratkoročne dolgove, ki so lahko finančni ali poslovni.

Finančni dolgovi se pojavljajo, ker posojilodajalci vnašajo v družbo denarna sredstva ali ker z denarjem poplačujejo njene poslovne dolgove. Finančni dolgovi so dobljena posojila na podlagi posojilnih pogodb.

Poslovni dolgovi se pojavljajo, ker dobavitelji v družbo vnašajo prvine, potrebne pri proizvodnji in opravljanju storitev. Dolgoročni poslovni dolgovi so dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve, kratkoročni pa poleg tega vključujejo še kratkoročne obveznosti do zaposlencev za opravljeno delo, kratkoročne obveznosti do financerjev v zvezi z obrestmi in podobnimi postavkami, kratkoročne obveznosti do države iz naslova davkov, tudi obračunanega DDV.

Dolgoročni dolgovi, ki so že zapadli v plačilo (a še niso poravnani), in dolgoročni dolgovi, ki bodo zapadli v plačilo v letu dni po dnevu bilance stanja, se v bilanci stanja izkazujejo kot kratkoročni dolgovi. Dolgoročni dolgovi se prenašajo med kratkoročne dolgove in obratno posamič po knjigovodskih vrednostih.

Povečanje dolgov zaradi tečajnih razlik povečuje finančne odhodke, zmanjšanje dolgov pa finančne prihodke.

k) Odloženi davki

Družba v knjigovodskih razvidih ne pripoznava in ne odpravlja terjatev in obveznosti za odloženi davek, če zneski terjatev in obveznosti za odloženi davek posamič ali skupno ne presegajo 1,2 % celotnih prihodkov poslovnega leta.

Družba odložene terjatve za davek pripoznava le, če je verjetno, da bodo na razpolago obdavčljivi dobički, v breme katerih bo mogoče izrabiti odložene terjatve za davek. Terjatve za odložene davke oblikuje, če na dan bilance stanja izkazuje tekoče obdavčljive dobičke in obstajajo trdni dokazi, da bo tudi v prihodnje izkazovala zaporedne obdavčljive dobičke ter da bo obdavčljivi dobiček naslednje leto in največ naslednja 3 leta po dnevu bilance stanja najmanj takšen, da bo omogočal njihovo pokritje.

Če ni verjetno, da bo na razpolago zadostni obdavčljivi dobiček, se terjatev za odloženi davek ne pripozna.

Družba nima oblikovanih terjatev in obveznosti za odložene davke, ker niso izpolnjeni pogoji za pripoznanje.

l) Prihodki

Družba razčlenjuje prihodke na poslovne, finančne in druge prihodke.

Družba pripozna prihodke, če vodijo do povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju in ko upravičeno pričakujejo, da bodo vodili do prejemkov ter v skladu s pogoji iz SRS 15.11. Omenjena pripoznavalna sodila se uporabljajo za vsak prodajni posel posebej. V primeru, da so prodajni posli povezani tako, da poslovnega učinka med njimi ni mogoče razumeti kot celoto, se pripoznavalna sodila uporabijo pri več poslih skupaj.

Prihodki se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih na računih ali drugih listinah, zmanjšanih za popuste.

Prihodki od opravljenih storitev se merijo po prodajnih cenah storitev glede na stopnjo njihove dokončnosti, kadar je to mogoče izmeriti, sicer pa, ko je storitev opravljena.

Snaga oblikuje cene storitev gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki skladno z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja in njenimi dopolnitvami (Uradni list RS, št. 87/12, 109/12 in 76/17). Izvajanje

por računov cen oziroma razlike med prihodki in upravičenimi stroški za posamezno obračunsko obdobje se izvede skladno s 6. členom te uredbe.

Prihodki od najemnin se pri poslovnih najemih pripoznajo enakomerno med trajanjem najema, tudi če plačila potekajo drugače.

Prihodki od prodaje proizvodov in storitev se pripoznajo iz ustreznih listin hkrati s terjatvami iz naslova prodaje, to pa je takrat, ko se ugotovi prodajna vrednost prodanih količin, torej ob zaračunavanju. Poznejša povečanja terjatev (razen danih predujmov) povečujejo ustrezne poslovne ali finančne prihodke. Poznejša zmanjšanja terjatev (razen danih predujmov) zunaj prejetih plačil ali drugačne poravnave zmanjšujejo ustrezne poslovne ali finančne prihodke.

Finančni prihodki so prihodki od investiranja. Pojavljajo se v zvezi s finančnimi naložbami pa tudi v zvezi s terjatvami. To so obračunane prejete obresti od depozitov in obračunane zamudne obresti od prepozno plačanih terjatev.

m) Odhodki

Družba razčlenjuje odhodke na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke.

Odhodki se merijo na podlagi nakupne cene, ki je navedena na računu ali drugih listinah, zmanjšana za prejete popuste. Popust se vedno pripozna v obdobju, v katerem je nastal poslovni dogodek, na katerega se prejeti popust nanaša.

Odhodki so zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanj sredstev ali povečanj dolgov in prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala. Pripoznajo se hkrati s pripoznavanjem zmanjšanja sredstev oziroma povečanja dolgov.

Finančni odhodki so odhodki za financiranje in odhodki iz investiranja. Prvi predstavljajo predvsem obresti, drugi pa imajo predvsem naravo prevrednotovalnih finančnih odhodkov, ki se pojavljajo v zvezi s finančnimi naložbami zaradi njihove oslabitve. K drugim odhodkom se uvrščajo neobičajne postavke, ki se ne pojavljajo redno.

Finančni odhodki so odhodki za financiranje, predstavljajo predvsem stroške danih obresti.

n) Izkazovanje po SRS 32

Ker družba opravlja več dejavnosti, izkazuje prihodke, stroške in odhodke po posameznih gospodarskih javnih službah in drugih dejavnostih.

Družba oblikuje za vsako posamezno dejavnost poslovnoizidno mesto. Za vsako poslovnoizidno mesto ugotavlja prihodke ter na njem nastale in njemu prisojene stroške. Družba določi za gospodarske javne službe ustrezne stroškovne nosilce. Nanje se na podlagi izračunov razporejajo stroški.

Družba izkazuje poslovni izid, razdeljen na izkaze poslovnega izida za posamezne gospodarske javne službe in za druge dejavnosti.

3.3.2 Pojasnila k bilanci stanja

3.3.2.1 Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17
Dolgoročne premoženjske pravice	446.392	567.543	78,7
Dolgoročne aktivne časovne razmejitve	1.007	655	153,7
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	447.399	568.198	78,7

Glavnino neopredmetenih sredstev predstavlja računalniška programska oprema in licence.

V letu 2018 se je zaradi nakupa novih licenc, ki so podaljšale funkcionalnosti sistema IBM SDS, podaljšala doba koristnosti celotni programski opremi IBM SDS in pripadajočim licencam do 31. 1. 2022. Učinki spremembe amortizacije so razkriti v pojasnilu 3.3.3.6.

Družba je vse nabave neopredmetenih sredstev v letu 2018 financirala iz lastnih finančnih sredstev in iz naslova financiranja nima finančnih obveznosti.

- Prikaz gibanja vrednosti neopredmetenih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev v letu 2018

	Dolgoročne premoženjske pravice	Dolgoročne aktivne časovne razmejitve	Dolgoročne premoženjske pravice v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost				
Stanje 1.1.	3.022.978	655	31.600	3.055.233
Nove pridobitve	0	0	162.460	162.460
Prenos iz investicij v teku	191.383	0	-194.060	-2.677
Povečanja	0	657	0	657
Zmanjšanja	0	-305	0	-305
Stanje 31.12.	3.214.361	1.007	0	3.215.368
Popravek vrednosti				
Stanje 1.1.	2.487.035	0	0	2.487.035
Amortizacija	280.934	0	0	280.934
Stanje 31.12.	2.767.969	0	0	2.767.969
Neodpisana (sedanja) vrednost				
Stanje 1.1.	535.943	655	31.600	568.198
Stanje 31.12.	446.392	1.007	0	447.399

Družba je v letu 2018 obračunala 280.934 EUR amortizacije neopredmetenih osnovnih sredstev in investirala v nakup licenc in nadgradenj programske opreme v višini 162.460 EUR.

3.3.2.2 Opredmetena osnovna sredstva

	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17	Stopnja odp. (%)
Zemljišča	4.325.178	4.325.178	100,0	-
Zgradbe	15.016.345	15.641.549	96,0	67,5
Proizvajalne naprave in stroji	5.370.176	6.100.681	88,0	82,2
Druge naprave in oprema	207.098	222.618	93,0	67,7
OOS v gradnji in izdelavi	179.769	415.662	43,2	-
Opredmetena osnovna sredstva	25.098.566	26.705.688	94,0	69,1

V strukturi osnovnih sredstev so najpomembnejša osnovna sredstva odlagalna polja s spremljajočimi objekti ter vozila in mehanizacija za opravljanje dejavnosti.

Stopnja odpisanosti opredmetenih osnovnih sredstev, ki se amortizirajo, znaša 69,1 %.

V postopku lastninskega preoblikovanja po stanju na dan 1. 1. 1993 se infrastruktura ni ločeno opredeljevala, temveč je celotno premoženje (med njim tudi GJS infrastruktura - že ex lege na podlagi 76. člena ZGJS) prešlo v last Mestne občine Ljubljana, ki ga je le-to »vrnilo« podjetjem kot stvarni vložek s sklepi o preoblikovanju. Finančna naložba Mestne občine Ljubljana v javna podjetja je bila prenesena na Javni holding, občine, pravne naslednice, pa so tako postale solastnice Javnega holdinga v idealnih deležih (in posredno tudi javnih podjetij). Občine družbenice Javnega holdinga so premoženje v celoti in neodvisno od obsega uporabe za posamezno občino razdelile na podlagi ključa: število prebivalcev (47,5 %), višina prihodkov iz naslova dohodnine (47,5 %) in površina občine (5 %) in tako določile danes veljavne poslovne deleže na Javnem holdingu. Mestna občina Ljubljana z infrastrukturo, ki jo je prenesla kot stvarni vložek v javna podjetja, nikoli ni dejansko razpolagala, temveč so s sredstvi infrastrukture tudi v času pred lastninskim preoblikovanjem podjetij dejansko razpolagala in jih upravljala javna podjetja (z njimi izvajala gospodarske javne službe), iz česar izhaja, da je pravica uporabe na teh nepremičninah v resnici vendarle pripadala javnim podjetjem, vendar je bila nanje prenesena s pogodbo ali odločbo občine, ki zemljiškoknjižno ni bila realizirana.

Družba Snaga ima iz naslova lastninskega preoblikovanja oziroma v stvarnem vložku še nekaj zemljišč, ki niso zemljiškoknjižno urejena. Vrednost teh zemljišč znaša 207.008 EUR. Gre za zemljišča na starem odlagališču in gre za premoženje, ki je tehnološka, funkcionalna in ekonomska celota.

V okviru Javnega holdinga je bila zato v začetku leta 2013 imenovana projektna skupina za pripravo podlag za ureditev zemljiškoknjižnega stanja infrastrukture javnih podjetij, ki predstavljajo stvarni vložek, z namenom urediti lastništvo nepremičnin v zemljiški knjigi. Projektna skupina je pripravila predloge uskladih pogodb s podlogami za te nepremičnine in jih meseca septembra 2013 posredovala na Mestno občino Ljubljana in primestnim občinam v usklajevanje. V naslednjih letih so se aktivnosti nadaljevale z dopisovanjem, usklajevanjem in s skupnimi sestanki s pristojnimi na Mestni občini Ljubljana.

➤ Prikaz gibanja vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2018

v EUR						
	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	OOS v gradnji in izdelavi	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 1.1.	4.325.178	46.111.154	29.894.554	610.460	415.662	81.357.008
Nove pridobitve	0	0	0	0	853.095	853.095
Odtujitve	0	0	-448.681	-1.479	-170.081	-620.241
Prenosi iz investicij v teku	0	159.399	727.381	32.127	-918.907	0
Prenos iz nal. nepremičnin	0	0	2.677	0	0	2.677
Stanje 31.12.	4.325.178	46.270.553	30.175.931	641.108	179.769	81.592.539
Popravek vrednosti						
Stanje 1.1.	0	30.469.605	23.793.873	387.842	0	54.651.320
Amortizacija	0	784.603	1.431.925	47.147	0	2.263.675
Odtujitve	0	0	-420.043	-979	0	-421.022
Stanje 31.12.	0	31.254.208	24.805.755	434.010	0	56.493.973
Neodpisana vrednost						
Stanje 1.1.	4.325.178	15.641.549	6.100.681	222.618	415.662	26.705.688
Stanje 31.12.	4.325.178	15.016.345	5.370.176	207.098	179.769	25.098.566

➤ Prikaz gibanja vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2017

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	OOS v gradnji in izdelavi	Skupaj OOS
Nabavna vrednost						
Stanje 1.1.	4.325.178	45.863.854	29.715.646	588.445	599.385	81.092.508
Povečanja	0	247.300	1.529.935	28.627	1.622.139	3.428.001
Zmanjšanja	0	0	1.351.027	6.612	1.805.862	3.163.501
Stanje 31.12.	4.325.178	46.111.154	29.894.554	610.460	415.662	81.357.008
Popravek vrednosti						
Stanje 1.1.	0	29.698.452	23.623.623	347.809	0	53.669.884
Amortizacija	0	771.153	1.494.705	46.276	0	2.312.134
Zmanjšanja	0	0	1.324.455	6.243	0	1.330.698
Stanje 31.12.	0	30.469.605	23.793.873	387.842	0	54.651.320
Neodpisana vrednost						
Stanje 1.1.	4.325.178	16.165.402	6.092.023	240.636	599.385	27.422.624
Stanje 31.12.	4.325.178	15.641.549	6.100.681	222.618	415.662	26.705.688

Družba je v letu 2018 obračunala 2.263.675 EUR amortizacije opredmetenih osnovnih sredstev in investirala v izgradnjo in nakup teh sredstev v višini 853.095 EUR.

V letu 2018 je družba na podlagi preverb dob koristnosti le-te spremenila kosilnicam in nekaj zabojsnikom na odlagališču. Učinki spremembe amortizacije so razkriti v pojasnilu 3.3.3.6.

Družba ni opravljala prevrednotovanj opredmetenih osnovnih sredstev, ker niso bili ugotovljeni znaki slabitve. Opredmetena osnovna sredstva niso zastavljena kot jamstvo za obveznosti družbe.

Družba je vse nabave opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2018 financirala iz lastnih finančnih sredstev in iz naslova financiranja nima finančnih obveznosti.

➤ Največje aktivirane investicije v letu 2018

v EUR

	Vrednost 2018
Tovarna in smetarska vozila - 3 kosi	155.240
Pometalni stroj	149.950
Podzemne zbiralnice - gradbeni del	138.822
Podzemne zbiralnice - oprema	67.821
Programska oprema in računalniki	222.686
Kosilnice - 4 kosi	125.655

3.3.2.3 Naložbene nepremičnine

v EUR

	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17
Naložbene nepremičnine	3.580.347	3.580.427	100,0

Družba izkazuje med naložbenimi nepremičninami tiste nepremičnine, ki jih oddaja v poslovni najem in s tem ustvarja prihodke iz tega naslova, to so predvsem počitniški dom Umag, samski dom in zemljišče za golf na odlagališču Barje. Naložbene nepremičnine niso zastavljene.

Iz tega naslova je bilo doseženih 304.767 EUR čistih prihodkov in 263.329 EUR poslovnih stroškov, od tega je obračunana amortizacija zgradb v višini 80 EUR.

Družba v poslovnem letu 2018 ni izvedla slabitev naložbenih nepremičnin.

➤ Prikaz gibanja vrednosti naložbenih nepremičnin v letu 2018

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1.1.	3.579.062	2.213.738	5.792.800
Stanje 31.12.	3.579.062	2.213.738	5.792.800
Popravek vrednosti			
Stanje 1.1.	0	2.212.373	2.212.373
Amortizacija	0	80	80
Stanje 31.12.	0	2.212.453	2.212.453
Neodpisana (sedanja) vrednost			
Stanje 1.1.	3.579.062	1.365	3.580.427
Stanje 31.12.	3.579.062	1.285	3.580.347

3.3.2.4 Zaloge materiala

v EUR

	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17
Zaloge surovin in materiala	978.560	816.247	119,9
Zaloge surovin in materiala - nadomestni deli in pomožni material ter gorivo	661.094	489.948	134,9
Zaloge drobnega inventarja - zaščitna sredstva	231.376	208.747	110,8
Zaloge drobnega inventarja - zabojniki za odpadke	86.090	117.552	73,2
Zaloge trgovskega blaga	3.303	0	-
Zaloge materiala	981.863	816.247	120,3

Med zalogami surovin in materiala predstavljajo glavnino zaloge nadomestnih delov in pomožnega materiala za vozila in mehanizacijo, potrebno za nemoteno opravljanje dejavnosti družbe, pogonsko gorivo in zaščitna sredstva ter zaloge zabojnikov za odpadke.

Družba izkazuje tudi zalogo trgovskega blaga za Trgovino brez embalaže (TBE), ki je začela poslovati v začetku aprila 2018, v skupni višini 3.303 EUR.

Družba je ob popisu zalog materiala ugotovila inventurni višek v višini 360 EUR in primanjkljaj v višini 71 EUR. Pri popisu zalog trgovskega blaga pa so bili ugotovljeni presežki v višini 53 EUR in primankljaji v višini 63 EUR.

Knjigovodska vrednost zalog ne presega čiste iztržljive vrednosti. Zaloge niso zastavljene kot jamstvo za obveznosti družbe.

3.3.2.5 Kratkoročne poslovne terjatve

v EUR

	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	12.411	417.819	3,0
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	7.960.667	8.674.605	91,8
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	1.860.167	611.736	304,1
Kratkoročne poslovne terjatve	9.833.245	9.704.160	101,3

➤ Razčlenitev kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev

v EUR

	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17
Kratkoročne terjatve do pravnih oseb	8.490.221	8.288.999	102,4
Terjatve do upravnikov	815.589	1.084.574	75,2
Terjatve do fizičnih oseb	1.017.008	1.019.982	99,7
Popravek vrednosti terjatev	-2.362.151	-1.718.950	137,4
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	7.960.667	8.674.605	91,8

Na dan 31. 12. 2018 so terjatve do kupcev v primerjavi z decembrom 2017 nekoliko nižje.

➤ Razčlenitev poslovnih terjatev do kupcev po zapadlosti na dan 31. 12. 2018

v EUR

Vrste terjatev	Nezapadle	Zapadle	Skupaj
Terjatve do pravnih oseb	4.445.410	4.044.811	8.490.221
Terjatve do upravnikov	609.202	206.387	815.589
Terjatve do fizičnih oseb	697.191	319.817	1.017.008
Terjatve do kupcev	5.751.803	4.571.015	10.322.818
Popravek vrednosti terjatev			-2.362.151
Skupaj terjatve do kupcev			7.960.667

➤ Starostna struktura zapadlih poslovnih terjatev do kupcev na dan 31. 12. 2018

v EUR

Vrste terjatev	Vrednost zapadlih terjatev	Struktura zapadlih terjatev (%)
do 30 dni	1.714.770	37,5
31-60 dni	291.917	6,4
61-90 dni	89.950	2,0
nad 91 dni	2.474.378	54,1
Stanje zapadlih terjatev do kupcev	4.571.015	100,0

Pomemben del zapadlih terjatev do 30 dni je bil v začetku leta 2019 poplačan.

➤ Gibanje popravka vrednosti poslovnih terjatev do kupcev v letu 2018

v EUR

	Končno stanje pop. vrednosti	Novo oblikov. popravki vrednosti	Plačila	Odpisi	Začetno stanje pop. vrednosti
Popravek vrednosti terjatev do kupcev	2.362.151	794.285	73.891	77.193	1.718.950

Novo oblikovan popravek vrednosti terjatev pretežno predstavlja oblikovanje med letom zaradi plačilne nesposobnosti kupcev, ki se odraža v večjih zamudah pri plačilih terjatev družbe. Novo stanje je višje kot leto poprej, predvsem zaradi oblikovanja popravka vrednosti terjatev do dveh občin, ki izpodbijata izdane račune družbe. Te terjatve imajo krajšo zapadlost od 240 dni in je zelo velika verjetnost, da ne bodo poplačane, zato je družba oblikovala popravke vrednosti terjatev.

V letu 2018 je bilo obračunanih prevrednotovalnih poslovnih odhodkov v skupni višini 845.785 EUR, od tega je družba odpisala terjatve brez popravka vrednosti terjatev do kupcev v skupni višini 51.500 EUR.

V letu 2018 je bilo poravnanih terjatev, za katere je družba v preteklih letih oblikovala popravek vrednosti terjatev, v skupni višini 73.891 EUR.

Dokončni izbrisi oblikovanih popravkov terjatev so v glavnem posledica sklepov sodišč o zaključenih prisilnih poravnava in stečajih, neuspešnih rubežev na terenu, ker stranke nimajo rubljivih predmetov in prenizkih terjatev za gospodarno vlaganje izvršb ter če družba ugotovi, da ne bodo terjatve nikoli poplačane.

Za večino izdanih računov velja splošni rok zapadlosti 15 dni od izdaje računa, v posameznih primerih pa je le-ta določen z medsebojno pogodbo. Proračunski uporabniki imajo določen 30 dnevni plačilni rok od prejema računov.

Terjatve niso zavarovane, družba sproti izvaja proces izterjave z opominjanjem in kasneje z vlaganjem izvršb in tožb proti neplačnikom.

➤ Razčlenitev kratkoročnih poslovnih terjatev do drugih

	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17
Terjatve do države za vstopni DDV	577.004	496.532	116,2
Terjatve do občin	1.209.190	29.629	-
Terjatve za refundacije bolezni, invalidnin in vojaških vaj	41.979	45.041	93,2
Druge kratkoročne terjatve	31.994	41.797	76,5
Dvomljive in sporne kratkoročne poslovne terjatve do drugih	0	-1.263	0,0
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	1.860.167	611.736	304,1

Kratkoročne terjatve do države predstavljajo vstopni DDV za prejete račune v mesecu januarju 2019 za opravljene storitve in dobavo blaga ter nabavo osnovnih sredstev v decembru 2018. Terjatve do občin predstavljajo terjatve iz naslova prejetih dobropisov za poračune najemnin gospodarske javne infrastrukture za leta 2016–2018 in še neporavnana računa iz naslova zaračunanih investicij za dejavnost odlaganja odpadkov, kar je bilo poravnano v začetku leta 2019.

3.3.2.6 Denarna sredstva

	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17
Gotovina v blagajni	1.203	844	142,5
Denar na poti	43	93	46,2
Denarna sredstva na transakcijskih računih	487.407	436.385	111,7
Depozit na odpoklic	0	1.400.000	0,0
Denarna sredstva	488.653	1.837.322	26,6

Denarna sredstva konec leta 2018 vključujejo stanje denarnih sredstev v blagajni, denar na poti in sredstva na računih pri bankah.

Družba nima odobrenih samodejnih zadolžitev na transakcijskih računih.

3.3.2.7 Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17
Kratkoročno odloženi stroški	132.333	122.247	108,3
Založena sredstva za investicije	233.516	565.939	41,3
Druge aktivne časovne razmejitve	44.494	44.584	99,8
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	410.343	732.770	56,0

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve predstavljajo v pretežni meri založena sredstva za investicije ter kratkoročne odložene stroške za naročnine na strokovno literaturo, članarine in podobno, če se nanaša na obdobja po datumu bilance stanja.

3.3.2.8 Kapital

	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17
Osnovni kapital	7.211.099	7.211.099	100,0
Kapitalske rezerve	0	5.159.703	0,0
Rezerve iz dobička	0	0	-
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	-301.860	-287.549	105,0
Preneseni čisti poslovni izid	0	0	-
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-824.675	0	-
Kapital	6.084.564	12.083.253	50,4

Edini družbenik Snage je JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., družba za upravljanje in gospodarjenje z javnimi podjetji, Ljubljana, Verovškova ulica 70, katerega ustanovitelji so Mestna občina Ljubljana in primestne občine. Vložek Javnega holdinga v osnovni kapital Snage znaša 7.211.099 EUR.

Kapital družbe na dan 31. 12. 2018 znaša 6.084.564 EUR in se je v letu 2018 zmanjšal za 49,6 % oziroma 5.998.689 EUR kot posledica negativnega poslovnega izida v višini 5.972.934 EUR in rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti na podlagi aktuarskega izračuna rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v višini 25.755 EUR.

Na dan 31. 12. 2018 družba nima kapitalskih rezerv zaradi pokrivanja preteklih izgub in izgube leta 2018, ki jo je delno pokrila že ob sestavitvi računovodskih izkazov.

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti, so se povečale iz naslova aktuarskega primanjkljaja za odpravnine ob upokojitvi v višini 25.755 EUR ter zmanjšale zaradi razpustitve dela rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti v višini 11.444 EUR.

V poslovnem letu 2018 je Snaga ustvarila izgubo v višini 5.972.934 EUR. Družba je že ob sestavitvi letnega poročila pokrila to izgubo skupaj z izgubo v višini 11.444 EUR zaradi razpustitve dela rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti, v breme kapitalskih rezerv. Po pokrivanju izgube družba izkazuje konec leta 2018 nepokrito izgubo v višini 824.675 EUR.

Premiki v zvezi s kapitalom v letu 2018 so razvidni iz Izkaza gibanja kapitala v točki 3.2.5.

3.3.2.9 Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17
Rezervacije	24.204.276	23.717.409	102,1
Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	1.981.165	1.786.049	110,9
Rezervacije za zaprta odlagalna polja	299.829	598.154	50,1
Rezervacije za aktivna odlagalna polja	15.923.282	15.333.206	103,8
Rezervacija za pokrov odlagališča	6.000.000	6.000.000	100,0
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	3.443.934	3.240.824	106,3
Prejete donacije	5.571	6.725	82,8
Druge dolgoročne pasivne časovne razmejitve	299.587	341.626	87,7
Ostale DPČR - razgradnja	2.785.344	2.892.473	96,3
Prejete spodbude EU	353.432	0	-
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	27.648.210	26.958.233	102,6

Izpostavljenost tveganjem je opredeljena v poglavju o upravljanju tveganj v točki 2.4.3.

➤ Prikaz gibanja rezervacij za pokojnine in podobne obveznosti v letu 2018

v EUR

	Aktuarski izračun 31.12.2018	Oblikovanje (+)/ Odprava (-)	Črpanje	Aktuarski izračun 31.12.2017
DR za odpravnine ob upokojitvi	1.357.558	203.325	52.288	1.206.521
Prenos zaposlenih (1.3.2018)		108.471	0	
Tekoči stroški storitev (CSC)		50.419	0	
Tekoči stroški obresti (IC)		18.680	0	
Aktuarski presežek (AG) sprem. finan. predp.		-23.379	0	
Aktuarski primanjkljaj (AG) izkustvo		49.134	0	
Izplačila (črpanje v obdobju)		0	52.288	
DR za jubilejne nagrade	623.607	95.889	51.810	579.528
Prenos zaposlenih (1.3.2018)		62.474	0	
Tekoči stroški storitev (CSC)		34.667	0	
Tekoči stroški obresti (IC)		9.415	0	
Aktuarski presežek (AG) sprem. finan. predp.		-17.358	0	
Aktuarski primanjkljaj (AG) izkustvo		6.691	0	
Izplačila (črpanje v obdobju)		0	51.810	
DR za odpravnine ob upokojitvi in jub. nagrade	1.981.165	299.214	104.098	1.786.049

V letu 2018 je družba izplačala v breme rezervacij odpravnine v višini 52.288 EUR in jubilejne nagrade v višini 51.810 EUR.

V letu 2018 so bile dolgoročne rezervacije črpane za dejanske zneske obračunanih jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi, konec leta 2018 pa so bile usklajene na osnovi aktuarskega izračuna po stanju na dan 31. 12. 2018.

Že med letom je družba za prenos 47 zaposlenih iz RCERO MBO na osnovi aktuarskega izračuna evidentirala povečanje rezervacij in jih konec leta uskladila po stanju 31. 12. 2018.

Na osnovi aktuarskih izračunov je družba dodatno oblikovala rezervacije za odpravnine ob upokojitvi v višini 203.325 EUR in rezervacije za jubilejne nagrade v višini 95.889 EUR.

Dodatno oblikovanje pri jubilejnih nagradah v celoti vpliva na stroške družbe v letu, medtem ko dodatno oblikovanje pri odpravninah ob upokojitvi v višini aktuarskega presežka oziroma primanjkljaja vpliva na rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti, ostale spremembe pa na stroške.

Izračun rezervacij je opravil pooblaščen aktuar na podlagi statističnih podatkov o starosti in fluktuaciji zaposlenih ter veljavnih aktov, ki so osnova za izplačilo odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad.

Uporabljene predpostavke pri aktuarskem izračunu so bile:

- skupna rast plač v družbi v višini 2,0 % letno za leto 2019 in naprej,
- rast povprečne plače v Republiki Sloveniji je predpostavljena v višini 2,5 % letno v letu 2019 in v enaki višini tudi v nadaljnjih letih, kar predstavlja ocenjeno dolgoročno rast plač,
- upoštevana je rast zneskov odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad iz Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja v enaki višini, kot je predpostavljeno za rast povprečne plače v Republiki Sloveniji,
- izračun obveznosti za odpravnine je vezan na pokojninsko delovno dobo posameznega zaposlenca,
- izbrana diskontna obrestna mera znaša 1,83 % letno.

➤ Analiza občutljivosti na pomembne aktuarske predpostavke

v EUR

Postavka	Obdobje	Predpostavka	Odmik	Dolgoročne obveznosti	Odpravnine	Jubilejne nagrade
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2018	Centralni scenarij	0,00%	1.981.165	1.357.558	623.607
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2018	Diskontna obr. mera	-0,50%	2.080.247	1.430.142	650.105
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2018	Diskontna obr. mera	0,50%	1.889.785	1.290.809	598.976
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2018	Rast plač	-0,50%	1.889.825	1.290.810	599.015
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2018	Rast plač	0,50%	2.079.196	1.429.403	649.793
Trajanje (DBO)	31.12.2018			9,8	10,5	8,3

Analiza občutljivosti glede na spremembo upoštevanih predpostavk, torej sprememba diskontne obrestne mere in sprememba rasti plač, ima podoben razpon vrednostne razlike na višino dolgoročnih obveznosti za odpravnine in jubilejne nagrade.

➤ Prikaz gibanja drugih rezervacij v letu 2018

v EUR

	31.12.2018	Oblikovanje	Črpanje	31.12.2017
Rezervacije za zaprta odlagalna polja	299.829	0	298.325	598.154
Rezervacije za aktivna odlagalna polja	21.923.282	590.076	0	21.333.206
Druge rezervacije	22.223.111	590.076	298.325	21.931.360

Snaga je v preteklih letih oblikovala dolgoročne rezervacije za bodoče stroške zapiranja in vzdrževanja odlagališča nenevarnih odpadkov Barje za 30 let po prenehanju odlaganja odpadkov. Rezervacije se letno povečujejo za znesek obrestovanja, ki bremeni odhodke od financiranja. Po stanju konec leta 2018 znašajo rezervacije, namenjene za pokrivanje stroškov zaprtja in sanacijo ter vzdrževanja odlagališča Barje še 30 let po zaprtju, 22.223.111 EUR.

Snaga je v letu 2018 evidentirala skupaj 298.325 EUR stroškov, ki se nanašajo na že zaprta odlagalna polja in spremljajoče objekte. Ti stroški so se pokrivali s črpanjem rezervacij za te namene, in sicer za stroške:

- materiala in storitev v višini 165.400 EUR, od tega se 92.434 EUR nanaša na strošek najema infrastrukture odlaganja odpadkov in
- amortizacijo v višini 40.491 EUR.

➤ Prikaz gibanja dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev v letu 2018

v EUR

	31.12.2018	Povečanje/ zmanjšanje	Črpanje	31.12.2017
DPČR - iz naslova dela cene	112.381	-557	28.573	141.511
DPČR - iz naslova proračunskih sredstev	187.206	23.124	36.033	200.115
DPČR - razgradnja	2.785.344	0	107.129	2.892.473
Prejeta spodbuda EU	353.432	445.977	92.545	0
Prejete donacije	5.571	0	1.154	6.725
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	3.443.934	468.544	265.434	3.240.824

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve v skupni višini 3.443.934 EUR sestojijo iz:

- v letih 1990–1995 oblikovanih za osnovna sredstva, financiranih iz dela cene odvoza odpadkov v višini 112.381 EUR,
- v letih 2002–2018 oblikovanih za osnovna sredstva na dejavnosti urejanja in čiščenja javnih površin za koške ter za opremo in nadstrešnico na storitvi ločenega zbiranja

odpadkov, financiranih iz proračunskih sredstev Mestne občine Ljubljana v višini 187.206 EUR,

- ostalih razmejenih prihodkov za stroške zgornje plasti za zapiranje odlagališča v višini 2.785.344 EUR,
- v letu 2018 prejete spodbude EU za projekt APPLAUSE v višini 353.432 EUR,
- prejetih donacij v višini 5.571 EUR.

Dolgoročne pasivne časovne razmejitve, razen prejeta spodbuda EU, so se črpale za obračunano amortizacijo v višini 172.889 EUR, od tega amortizacija zgornje plasti odlagališča v višini 107.129 EUR. Povečale so se za nove nabave koškov, ki so financirani s strani občine, v višini 23.124 EUR, zmanjšale pa zaradi prodaje osnovnega sredstva v skupni višini 557 EUR.

V letu 2018 je družba prejela spodbudo EU za projekt APPLAUSE v višini 445.977 EUR in črpala za stroške plač in ostale stroške v skupni višini 92.545 EUR.

Načrtovano črpanje dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev in donacij je bilo v višini 170.741 EUR.

3.3.2.10 Kratkoročne finančne obveznosti

	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17
Kratkoročne finančne obveznosti	1.500.105	0	-

Družba je imela konec leta 2018 odobren revolving kredit v višini 5.000.000 EUR in od tega črpan v višini 1.500.000 EUR. V stanju na dan 31. 12. 2018 so vključene tudi obračunane obresti v višini 105 EUR, ki so bile plačane v januarju 2019.

- Pregled kratkoročnih finančnih obveznosti po posojilih

Posojilodajalec	Stanje posojila v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti	Zavarovanje posojila
Banka	1.500.105	3 m EURIBOR + 0,97%	20.12.2019	5 bianco menic

Kratkoročne finančne obveznosti niso zavarovane s stvarnim jamstvom.

3.3.2.11 Kratkoročne poslovne obveznosti

	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	355.871	169.882	209,5
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	3.718.661	2.713.917	137,0
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	44.881	71.255	63,0
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	1.090.046	971.596	112,2
Kratkoročne poslovne obveznosti	5.209.459	3.926.650	132,7

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev so v knjigah izkazane z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem blaga, materiala ali opravljene storitve.

Družba poravnava obveznosti v dogovorjenih rokih, razen v primerih, ko se plačilo računa zadrži zaradi preverbe ali morebitnega usklajevanja z dobaviteljem. Konec leta 2018 je v primerjavi s prejšnjim letom izkazanih več odprtih obveznosti predvsem zaradi višjih nezapadlih obveznosti za prevzem ločenih frakcij in podizvajalskih storitev ter najema delovne sile.

Družba je imela konec leta 2018 samo dve zapadli obveznosti v skupni višini 37.305 EUR, ki pa sta bili poplačani v prvih dneh leta 2019.

Tveganja neizpolnitve pogodbenih obveznosti s strani dobaviteljev družba obvladuje predvsem z rednim in s skrbnim preverjanjem bonitete posameznih dobaviteljev. Ob večjih dobavah materiala in opreme ter izvedbah storitev zahteva ustrezne instrumente za resnost ponudbe, za zavarovanje dobre izvedbe del in za odprave napak v garancijski dobi.

Kratkoročne poslovne obveznosti niso zavarovane s stvarnim jamstvom.

➤ Seznam 10 največjih dobaviteljev Snage po prometu v letu 2018

v EUR	
Dobavitelj	Promet 2018
KOSTAK d.d. Krško	6.913.720
GORENJE SUROVINA d.o.o. Maribor	4.984.068
MESTNA OBČINA LJUBLJANA, Ljubljana	4.885.473
KARIERA d.o.o., Ljubljana	3.683.770
JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., Ljubljana	1.885.534
OMV SLOVENIJA, d.o.o., Koper	1.081.125
STADT WIEN, Vienna, Avstrija	859.813
SAUBERMACHER SLOVENIJA d.o.o. Murska Sobota	780.163
EKO PLUS d.o.o., Štore	690.021
TISA d.o.o. Ljubljana	671.673
Skupaj	26.435.360

Dobavitelja Kostak in Gorenje surovina prevzemata lahke frakcije odpadkov, prav tako tudi Stadt Wien in Saubermacher, ki pa prezema tudi druge odpadke (mulj, nevarne gospodinjске odpadke).

Mestna občina Ljubljana zaračunava najemnino za poslovni najem gospodarske javne infrastrukture za dejavnosti zbiranja odpadkov, obdelave in odlaganja komunalnih odpadkov.

Pomemben dobavitelj oziroma izvajalec storitev je matična družba Javni holding, ki za Snago izvaja strokovno-tehnične in organizacijske storitve, ki zajemajo dela s področja financ, računovodstva, kontrolinga, informatike, javnih naročil ter kadrovskega in pravnega področja.

Pri družbi Kariera družba najema delovno silo, OMV Slovenija pa je dobavitelj pogonskega goriva za vozila.

Eko plus opravlja storitve evidentiranja vnosov v podzemnih zbiralnicah in opravlja vzdrževalna dela le-teh. Tisa opravlja podizvajalske storitve na dejavnosti urejanja zelenih površin.

Družba svoje kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev praviloma poravnava redno v rokih zapadlosti, v skladu z dogovori in Zakonom o preprečevanju zamud pri plačilih. Likvidnostno tveganje družba obvladuje z rednim spremljanjem in načrtovanjem denarnega toka.

v EUR			
	31.12.2018	31.12.2017	Indeks 18/17
Kratkoročne obveznosti do zaposlencev	944.197	833.537	113,3
Kratkoročne obveznosti do občin	87.871	87.871	100,0
Ostale kratkoročne poslovne obveznosti	57.978	50.188	115,5
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	1.090.046	971.596	112,2

Glavnino zneska drugih kratkoročnih poslovnih obveznosti predstavljajo obveznosti iz naslova plač za mesec december 2018. Konec leta 2018 je družba prenesla neporabljeno amortizacijo preteklih let, ki je namenjena za pokrivanje »non eligible costs« pri izgradnji RCERO, iz dolgoročnih na kratkoročne obveznosti do občin.

3.3.2.12 Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

	31.12.2018	31.12.2017	v EUR Indeks 18/17
Vnaprej vračunani stroški	384.939	963.598	39,9
Vnaprej odloženi prihodki	10.250	10.250	100,0
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	395.189	973.848	40,6

Družba izkazuje med kratkoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami v pretežni meri evidentirane vnaprej vračunane stroške za neizkoriščene dopuste na bilančni presečni datum, ki jih bodo zaposleni predvidoma izkoristili do 30. 6. prihodnje leto v skupni višini 383.954 EUR.

3.3.3 Pojasnila k izkazu poslovnega izida

3.3.3.1 Čisti prihodki od prodaje

	2018	2017	v EUR Indeks 18/17
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu družbam v skupini doseženi z opravljanjem gospodarske javne službe	31.927	32.091	99,5
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem gospodarske javne službe	38.070.731	34.235.710	111,2
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu družbam v skupini doseženi z opravljanjem druge dejavnosti	276.081	275.478	100,2
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem druge dejavnosti	4.332.822	4.333.332	100,0
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	12.970	12.998	99,8
Čisti prihodki od prodaje	42.724.531	38.889.609	109,9

O doseženih prihodkih od prodaje je več zapisano v poslovnem delu poročila v točki 2.4.1 Analiza poslovanja in 2.5 Poročilo o izvajanju dejavnosti.

	2018	2017	v EUR Indeks 18/17
Prihodki od prodaje storitev	34.534.058	31.707.345	108,9
Prihodki od prodaje storitev - proračunska sredstva Mestne občine Ljubljana	7.716.168	6.424.413	120,1
Prihodki od prodaje proizvodov - električna energija	474.305	757.851	62,6
Čisti prihodki od prodaje	42.724.531	38.889.609	109,9

Prihodke od prodaje storitev v glavnem predstavljajo prihodki dejavnosti zbiranja, obdelave in odlaganja odpadkov. Prihodke od prodaje storitev - proračunska sredstva Mestne občine Ljubljana pa predstavljajo prihodki iz naslova opravljanja storitev gospodarske javne službe čiščenja javnih površin in urejanja javnih sanitarij v Mestni občini Ljubljana.

Prihodki so se v letu 2018 povečali zaradi večjega obsega storitev ravnanja z odpadki zaradi širitve izvajanja dejavnosti obdelave odpadkov na nova območja občin pristopnic v RCERO ter zaradi višjih prihodkov iz naslova opravljenih storitev urejanja in čiščenja javnih površin.

3.3.3.2 Drugi poslovni prihodki

v EUR

	2018	2017	Indeks 18/17
Črpanje dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev	172.889	172.399	100,3
Drugi poslovni prihodki	461.176	2.580.819	17,9
Drugi poslovni prihodki	634.065	2.753.218	23,0

Črpanje dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev v višini 172.889 EUR pretežno predstavlja amortizacijo osnovnih sredstev, financiranih iz sredstev za investicije, vključno z amortizacijo zgornje plasti - pokrova na deponijskem polju, ki je v letu 2018 znašala 107.129 EUR.

Druge poslovne prihodke pa pretežno predstavljajo:

- prihodki od črpanja prejetih spodbud Evropske unije za projekt APPLAUSE (Alien PLAnt SpEcies - od škodljivih do uporabnih tujerodnih rastlin z aktivnim vključevanjem prebivalcev) v skupni višini 91.705 EUR za upravičene stroške plač,
- prihodki od odprave dolgoročnih rezervacij v višini 40.491 EUR so iz naslova neupravičenih stroškov amortizacije za že zapolnjena odlagalna polja,
- prevrednotovalni poslovni prihodki iz naslova izterjanih terjatev, za katere je družba oblikovala popravke vrednosti terjatev v višini 74.612 EUR,
- dobiček od prodaje osnovnih sredstev v višini 19.671 EUR,
- prejeta nadomestila za poškodbe in odškodnine s strani zavarovalnice v skupni višini 211.583 EUR.

3.3.3.3 Stroški porabljenega blaga in materiala

v EUR

	2018	2017	Indeks 18/17
Porabljen material in nadomestni deli za vzdrževanje	1.217.299	982.512	123,9
Porabljeno pogonsko gorivo	1.037.329	919.537	112,8
Odpis zabojnikov za odpadke, danih v uporabo	333.137	378.403	88,0
Drugi razni stroški materiala	951.401	695.807	136,7
Stroški porabljenega blaga in materiala	3.539.166	2.976.259	118,9

Večji del stroškov materiala se porablja preko zalog materiala. V strukturi stroškov porabljenega materiala v letu 2018 predstavlja porabljen material in nadomestni deli za vzdrževanje sredstev za opravljanje dejavnosti 34,4 %, porabljeno pogonsko gorivo 29,3 %, drugi razni stroški materiala 26,9 %, odpis zabojnikov za odpadke, danih v uporabo, pa 9,4 %.

3.3.3.4 Stroški storitev

v EUR

	2018	2017	Indeks 18/17
Stroški oddaje lahke frakcije in drugih odpadkov	12.456.016	9.775.714	127,4
Storitve za sprotno vzdrževanje	1.568.974	1.283.927	122,2
Stroški najemnine za sredstva v poslovnem najemu od občin	4.459.024	7.900.710	56,4
Stroški storitev pri opravljanju dejavnosti - podizvajalci	2.191.818	3.393.942	64,6
Stroški strokovnih podpornih služb Javnega holdinga	1.501.264	1.357.302	110,6
Stroški najema delovne sile	2.999.634	2.041.486	146,9
Drugi razni stroški storitev	4.772.346	3.831.623	124,6
Stroški storitev	29.949.076	29.584.704	101,2

Z izločitvijo opredmetenih osnovnih sredstev iz poslovnih knjig družbe in hkratno predajo letih občinam se je s 1. 1. 2010 vzpostavil nov odnos med Snago in občinami. Občine skladno s podpisanimi Pogodbami o najemu zaračunavajo najemnino za sredstva v poslovnem najemu v višini obračunane amortizacije teh sredstev.

Na podlagi določil SRS 35.38 in skladno s Pogodbami o najemu je družba na dan 1. 1. 2010 sredstva, ki jih je izkazovala do 31. 12. 2009 kot sredstva v upravljanju, izločila iz evidenc rednih sredstev. Sredstva so se prenesla v poslovne knjige občin in Snaga jih je z istim dnem dobila v poslovni najem. Iz tega naslova in v letih 2010–2018 prevzetih osnovnih sredstev od občin ima družba na dan 31. 12. 2018 v najemu neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva v nabavni vrednosti 157.709.773 EUR.

Za leto 2018 družba izkazuje stroške za najemnino sredstev v poslovnem najemu v skupni višini 4.459.024 EUR. V primerjavi z letom 2017 so stroški najemnin v letu 2018 nižji zaradi najemnine za objekt RCERO MBO. V letu 2018 je bil izveden dokončni prevzem objekta RCERO MBO in usklajitev dokončne vrednosti objekta. Na osnovi pregleda ter ugotovitev tehničnih strokovnjakov Snage je bila ugotovljena delitev objekta RCERO MBO na gradbene objekte in opremo, na podlagi česar se je določila dejanska amortizacija in s tem tudi strošek najemnine za Snago.

Stroški oddaje lahke frakcije in drugih odpadkov so v letu 2018 višji zaradi večjih količin odpadkov, pripeljanih v MBO, in s tem večjih količin oddaje ločenih frakcij in digestata.

Stroške storitev pri opravljanju dejavnosti predstavljajo predvsem stroški podizvajalcev pri urejanju in čiščenju javnih zelenih površin ter obdelavi odpadkov in stroški urejanja baze uporabnikov podzemnih zbiralnic.

Kot stroški sprotne vzdrževanja se obravnavajo stroški, ki nastajajo pri popravilih objektov in opreme, če pri tem ne prihaja do pomembnih izboljšav oziroma do podaljšanja dobe koristnosti celotnega objekta oziroma opreme. V letu 2018 so višji stroški vzdrževanja odlagališča.

Analiza stroškov storitev je podrobneje pojasnjena v poslovnem delu poročila v točki 2.4.1 Analiza poslovanja.

V letu 2018 ima družba izkazane stroške revizije v skupni vrednosti 7.610 EUR, od tega v višini 3.975 EUR, ki se nanašajo na revizijo za leto 2017, 2.650 EUR za stroške predrevizije za leto 2018 ter 985 EUR za stroške revizije poročila o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2018.

3.3.3.5 Stroški dela

	2018	2017	v EUR Indeks 18/17
Stroški plač	8.210.856	7.016.164	117,0
Stroški socialnih zavarovanj	1.575.322	1.366.931	115,2
Stroški pokojninskih zavarovanj	977.706	856.104	114,2
Drugi stroški socialnih zavarovanj	597.616	510.827	117,0
Drugi stroški dela	1.766.429	1.428.655	123,6
Stroški dela	11.552.607	9.811.750	117,7

Snaga je v letu 2018 obračunavala plače, druge prejemke iz delovnega razmerja in povračila stroškov delavcem v skladu z veljavnimi kolektivnimi pogodbami, ki veljajo za družbo ter v skladu z zakonodajo s področja plač in drugih prejemkov zaposlenih.

V letu 2018 je družba podpisala anekse h kolektivni pogodbi družbe, s katerimi se je:

- zvišala izhodiščna plača za 2,5 % od 1. 5. 2018 dalje in na novo določila povračila prevoza na delo in z dela,
- podaljšala veljavnost, in sicer do 31. 12. 2019.

Izhodiščna plača je bila do konca aprila 2018 določena v višini 702,03 EUR, od 1. 5. 2018 dalje pa v višini 719,58 EUR.

Vsem zaposlenim po kolektivni pogodbi je bil v mesecu marcu 2018 izplačan regres za letni dopust v višini 70 % povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji oz. 1.206,19 EUR bruto na zaposlenega.

➤ Pomembnejši drugi stroški dela

	2018	2017	v EUR Indeks 18/17
Regres za letni dopust	546.091	479.975	113,8
Prevozi na delo in z dela	513.461	451.531	113,7
Prehrana med delom	389.703	340.562	114,4

➤ Skupni znesek vseh prejemkov skupin oseb, prejetih za opravljanje funkcij oziroma nalog, v letu 2018 - direktor družbe

	Plače	Spremenljivi prejemek	Bonitete*	Povračila stroškov**	Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	Regres za letni dopust	Skupaj
Bruto znesek	66.660	6.500	7.100	900	2.819	8.671	92.651
Neto znesek	37.525	3.416	4.002	900	2.819	4.878	53.539

* bonitete vključujejo: uporabo službenega vozila, zavarovanje, koriščenje športnih objektov

** prehrana med delom

Na dan 31. 12. 2018 je v družbi sklenjena ena individualna pogodba. Direktor družbe je edini član vodstva družbe in prejema plačo na podlagi individualne pogodbe o zaposlitvi. V skladu z Zakonom o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije družba obveznosti, ki zapadejo čez dve leti, izkazuje kot dolgoročno obveznost do vodstva družbe v skupni višini 3.889 EUR, del, ki zapade v letu 2019 v višini 3.828 EUR, pa kot kratkoročno obveznost do vodstva družbe skupaj s pripadajočimi prispevki na plače.

Družba ne izkazuje terjatev do vodstva družbe, prav tako vodstvo družbe nima nobenih posojil pri družbi in obratno.

Nihče od zaposlenih v družbi v letu 2018 ni vložil nobenih zahtev za dodatna izplačila na podlagi zakona, kolektivne pogodbe, splošnega akta oziroma pogodbe o zaposlitvi, s katerimi se družba ne bi strinjala.

Družba izkazuje med stroški storitev tudi stroške najema delovne sile v skupni višini 2.999.634 EUR za 253.764 opravljenih ur dela, kar predstavlja 122 zaposlenih na podlagi opravljenih delovnih ur. Na dan 31. 12. 2018 je imela družba 153 zaposlenih preko agencije za posredovanje dela.

➤ Povprečno število zaposlenih po stopnjah izobrazbe

Stopnja izobrazbe	Povprečno število zaposlenih v letu 2018	Delež v %	Povprečno število zaposlenih v letu 2017	Delež v %	Indeks 18/17
I.	17,3	4,1	20,5	5,3	84,4
II.	89,8	21,4	93,1	24,3	96,5
III.	35,1	8,4	33,3	8,7	105,4
IV.	113,7	27,1	109,1	28,5	104,2
V.	78,6	18,8	64,2	16,8	122,4
VI.	23,8	5,7	19,6	5,1	121,4
VII.	50,8	12,1	37,0	9,7	137,3
VIII.	10,0	2,4	6,0	1,6	166,7
IX.	0,0	0,0	0,0	0,0	-
Skupaj	419,1	100,0	382,8	100,0	109,5

Družba izkazuje med stroški storitev tudi stroške najema delovne sile v skupni višini 2.999.634 EUR za 253.764 opravljenih ur dela, kar predstavlja 122 zaposlenih na podlagi opravljenih delovnih ur. Na dan 31. 12. 2018 je imela družba 153 zaposlenih preko agencije za posredovanje dela.

3.3.3.6 Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki pri NS, OOS in NN

	2018	2017	Indeks 18/17
Neopredmetena sredstva	280.934	341.160	82,3
Zgradbe	784.603	771.153	101,7
Proizvajalna oprema	1.431.925	1.494.705	95,8
Druška oprema	47.147	46.276	101,9
Naložbene nepremičnine	80	81	98,8
Amortizacija	2.544.689	2.653.375	95,9
Prevrednotovalni poslovni odh. pri NS, OOS in NN	193.815	8.083	-
Amortizacija in prevredn. posl. odh. pri NS, OOS in NN	2.738.504	2.661.458	102,9

Okvirne amortizacijske stopnje, uporabljene v letu 2018, so prikazane že v uvodnem delu razkritij pri posameznih računovodskih usmeritvah.

V letu 2018 je družba spremenila dobo koristnosti opremi IBM SDS s pripadajočimi licencami in iz tega naslova je bila obračunana amortizacija neopredmetenih sredstev nižja za 193 EUR in opredmetenega sredstva nižja za 121 EUR. Na podlagi preverb dob koristnosti tudi ostali opremi (14 kosov kosilnic - iz 10 na 5 let), ki jo uporablja družba pri opravljanju svojih dejavnosti, se učinek spremembe odraža v višji amortizaciji v višini 42.489 EUR.

Družba amortizira svoja sredstva v veliki večini po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, razen za:

- gradbene objekte na I.–V. odlagalnem polju na odlagališču Barje (vrtine, merišče), za kar je določena doba koristnosti do decembra 2044, tako kot je bilo določeno tudi že v letu 2016 in 2017. Obračunana amortizacija teh osnovnih sredstev v letu 2018 znaša 1.003 EUR;
- gradbeni objekt - gornja plast odlagališča IV. in V. odlagalnega polja, aktiviran v začetku leta 2010 za investicijske stroške zapiranja odlagališča, ki ima določeno dobo uporabnosti, to je na podlagi izvedenih snemanj površin odlagalnih polj, do predvidoma decembra 2044. Obračunana amortizacija tega osnovnega sredstva v letu 2018 znaša 107.129 EUR;
- 2. fazo enovitega IV. in V. odlagalnega polja obračunava amortizacijo po funkcionalni metodi glede na dobo koristnosti in uporabe tega polja. Stopnja amortizacije je odvisna

od količine odloženih odpadkov skupaj z materialom za vgradnjo. Za leto 2018 znaša stopnja amortizacije za gradbene objekte, ki se nanašajo na 2. in 3. fazo, 0,87 %, in za gradbene objekte, ki se nanašajo samo na 2. fazo, 0,02 %. Obračunana amortizacija za 2. fazo v letu 2018 je v višini 3.489 EUR.

Prevrednotovalni poslovni odhodki v višini 193.815 EUR predstavljajo odpise dotrajane opreme in investicij v teku, ki se ne bodo izvajale.

3.3.3.7 Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih

v EUR			
	2018	2017	Indeks 18/17
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	845.305	855.540	98,8

Prevrednotovalni poslovnih odhodki predstavljajo novo oblikovanje popravkov vrednosti terjatev med letom zaradi plačilne nesposobnosti kupcev, ki se odraža v večjih zamudah pri plačilih terjatev družbe ter oblikovanja popravka vrednosti terjatev do dveh občin, ki izpodbijata izdane račune in je zelo velika verjetnost, da terjatve ne bodo poplačane.

3.3.3.8 Finančni odhodki iz finančnih obveznosti

v EUR			
	2018	2017	Indeks 18/17
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	1.317	2.579	51,1
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	590.076	0	-
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	591.393	2.579	-

Snaga je v preteklih letih oblikovala dolgoročne rezervacije za bodoče stroške zapiranja in vzdrževanja odlagališča nenevarnih odpadkov Barje za 30 let po prenehanju odlaganja odpadkov. Rezervacije se letno povečujejo za znesek obrestovanja, ki bremeni odhodke od financiranja, kar v letu 2018 znaša 590.076 EUR.

3.3.3.9 Razčlenitev stroškov po funkcionalnih skupinah

Podatke za razčlenitev stroškov po funkcionalnih skupinah zagotavlja evidenca stroškov po stroškovnih mestih in kontih. V ta namen so opredeljena stroškovna mesta in konti, ki sodijo v okvir posamezne funkcionalne skupine. Za tista stroškovna mesta, ki se jih ne more v celoti opredeliti za eno od navedenih skupin, so določeni kriteriji delitve na posamezne funkcionalne skupine.

v EUR			
	2018	2017	Indeks 18/17
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov in storitev	41.523.811	39.657.146	104,7
Stroški prodaje	2.130.146	1.839.950	115,8
Stroški splošnih dejavnosti	5.242.728	4.624.016	113,4
Normalni stroški splošnih dejavnosti	4.203.608	3.760.393	111,8
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NS, OOS in NN	193.815	8.083	-
Prevr. poslovni odhodki v zvezi s kratkoročnimi sredstvi	845.305	855.540	98,8
Stroški po funkcionalnih skupinah	48.896.685	46.121.112	106,0

3.3.4 Pojasnila k izkazu drugega vseobsegajočega donosa

V poslovnem letu 2018 je Snaga ustvarila negativni čisti poslovni izid v višini 5.972.934 EUR. Na znižanje celotnega vseobsegajočega donosa obračunskega obdobja je vplivala tudi negativna sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, iz naslova aktuarskega primanjkljaja za odpravnine ob upokojitvi v višini 25.755 EUR in znaša konec leta 5.998.689 EUR.

3.3.5 Pojasnila k izkazu denarnih tokov

Izkaz denarnega toka prikazuje prejemke in izdatke denarnih sredstev, ki jih je Snaga v posameznem obdobju ustvarila pri poslovanju, investiranju in financiranju. Na podlagi denarnih izidov je razvidno, iz katerih virov družba pridobiva denarna sredstva in kako jih porablja.

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi in prikazuje prejemke in izdatke, izračunane na podlagi podatkov iz izkaza poslovnega izida in sprememb kategorij v bilanci stanja ter dodatnih podatkov o nederenarnih zneskih, ki so vplivali na te kategorije. Prejemki in izdatki se približujejo pravim prejemkom in izdatkom denarnih sredstev v obdobju, zato lahko iz izkaza denarnih tokov sklepamo tudi o sposobnosti pridobivanja denarja kot najbolj likvidne oblike sredstev (finančna moč družbe) ter o dolgoročni plačilni sposobnosti družbe.

Iz izkaza denarnih tokov za družbo lahko ugotovimo, da je družba v letu 2018 pri poslovanju ustvarila negativni denarni izid v višini 1.864.629 EUR. Negativni finančni tok pri poslovanju pomeni, da je družba s prodajo poslovnih učinkov in storitev (brez investiranja in zunanjega financiranja) ustvarila primanjkljaj denarnih sredstev.

Iz postavke izdatkov za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev (izdatki pri naložbenju) ugotovimo, da je družba pri investiranju v opredmetena osnovna sredstva porabila 818.079 EUR in 184.438 EUR za neopredmetena osnovna sredstva. Izdatki za pridobitev neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev so bili financirani iz prejemkov pri financiranju. Družba je v letu 2018 imela prejemke za pridobitev kratkoročnih finančnih obveznosti v višini 1.500.000 EUR.

Družba je v letu 2018 pri investiranju ustvarila negativni denarni izid v višini 982.828 EUR.

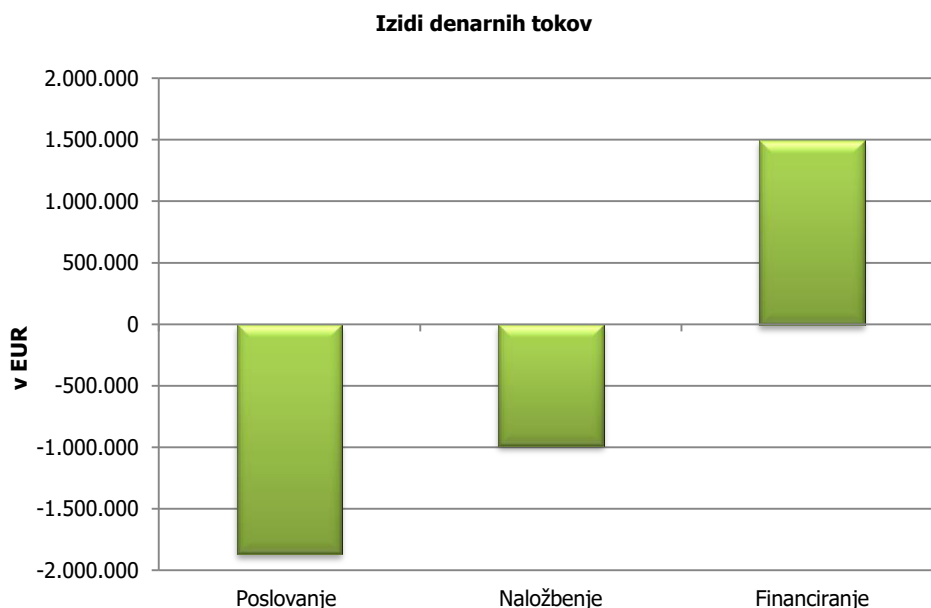
Iz postavke izdatkov pri financiranju ugotovimo, da je družba za financiranje črpala revolving kredit v višini 1.500.000 EUR in plačala obresti v višini 1.212 EUR za ta kredit.

Denarni tokovi iz naslova prejetih in danih obresti so pretežno naslednji:

- med denarne tokove pri poslovanju so med finančne prihodke iz poslovnih terjatev vključene zamudne obresti in druge obresti v skupni višini 77.611 EUR, med finančne odhodke iz poslovnih obveznosti so vključene zamudne obresti v višini 26 EUR,
- med denarne tokove pri investiranju so vključene obresti iz danih posojil v višini 18 EUR.

Denarna sredstva konec leta 2018 vključujejo stanje denarnih sredstev v blagajni, sredstva na računih pri bankah in denarne ustreznike v obliki depozita na odpoklic.

Izkaz denarnih tokov je izkazan po posredni metodi v točki 3.2.4.

3.3.6 Druga razkritja

3.3.6.1 Zabilančna evidenca

	2018	2017	Indeks 18/17
Prejeti inštrumenti za zavarovanje poslov od dobaviteljev	5.281.318	4.574.395	115,5
Dani inštrumenti za zavarovanje poslov	15.221.051	10.926.550	139,3
Odobrena, nečrpana posojila	3.500.000	0	-
Sedanja vrednost sredstev GJI v poslovnem najemu	124.475.450	80.176.262	155,3
Zabilančna evidenca	148.477.819	95.677.207	155,2

Družba v zabilančni evidenci izkazuje 199 prejetih menic in garancij za dobro izvedbo poslov dobaviteljev opreme in storitev v skupni višini 5.281.318 EUR.

V zabilančni evidenci so izkazani dani inštrumenti za zavarovanje poslov:

- za dobro izvedbo poslov iz Koncesijske pogodbe o izvajanju gospodarske javne službe zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov v občini Vodice v višini 30.000 EUR (upravičenec: občina Vodice),
- za zavarovanje dobre izvedbe pogodbenih obveznosti za čezmejno pošiljanje odpadkov v višini 4.204.050 EUR (upravičenec: Ministrstvo za okolje in prostor, Inšpektorat RS za okolje in prostor) in
- za zagotovitev finančnega jamstva za izvedbo ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje odlagališča nenevarnih odpadkov Barje v višini 10.987.001 EUR (upravičenec: Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje).

Družba ima konec leta 2018 v zabilančni evidenci tudi odobrena, nečrpana posojila v višini 3.500.000 EUR.

Družba izkazuje v zabilančni evidenci tudi gospodarsko javno infrastrukturo, ki jo ima v poslovnem najemu od občin v višini 124.475.450 EUR sedanje vrednosti.

3.3.6.2 Posli s povezanimi osebami

Snaga je realizirala prihodke s povezanimi osebami iz naslova prodaje storitev zbiranja, obdelave in odlaganja odpadkov.

Glavne transakcije na strani odhodkov za družbo predstavljajo opravljanje strokovno tehničnih in organizacijskih storitev s strani matične družbe, dobavo pogonskega goriva metan s strani družbe Energetika Ljubljana ter opravljanje gospodarskih javnih služb in drugih storitev s strani ostalih družb v skupini. Za družbo izvajata družbi Energetika Ljubljana in VO-KA (do 28. 2. 2018) tudi storitve blagajne. Transakcije so opravljene pod običajnimi tržnimi pogoji.

	2018	2017	Indeks 18/17
Prihodki	308.008	307.569	100,1
Ostale družbe v skupini	308.008	307.569	100,1
VO-KA	263.054	239.513	109,8
Energetika Ljubljana	24.071	47.016	51,2
LPP	20.883	21.040	99,3
Odhodki	2.246.321	2.081.936	107,9
Matična družba	1.501.263	1.357.302	110,6
Javni holding	1.501.263	1.357.302	110,6
Ostale družbe v skupini	745.058	724.634	102,8
VO-KA	413.833	450.581	91,8
Energetika Ljubljana	282.873	230.794	122,6
LPP	48.352	43.259	111,8
Terjatve na dan 31.12.	12.411	417.819	3,0
Matična družba	0	403.190	0,0
Javni holding	0	403.190	0,0
Ostale družbe v skupini	12.411	14.629	84,8
VO-KA	8.602	7.402	116,2
Energetika Ljubljana	1.993	5.586	35,7
LPP	1.816	1.641	110,7
Obveznosti na dan 31.12.	355.871	169.882	209,5
Matična družba	202.739	0	-
Javni holding	202.739	0	-
Ostale družbe v skupini	153.132	169.882	90,1
VO-KA	74.158	129.743	57,2
Energetika Ljubljana	68.036	34.702	196,1
LPP	10.938	5.437	201,2

3.3.6.3 Poslovni dogodki po dnevu bilance stanja

V obdobju od 1. januarja 2019 pa do dneva revizorjevega poročila v družbi ni bilo poslovnih dogodkov, ki bi vplivali na računovodske izkaze za leto 2018.

Pomembnejši poslovni dogodki po koncu poslovnega leta do datuma revizorjevega poročila družbe pa so:

- Skladno z okoljevarstvenim dovoljenjem za obratovanje odlagališča nenevarnih odpadkov Barje bo v začetku aprila 2019 sklenjena Pogodba o izdaji zavarovalne police za obdobje enega leta za zagotovitev finančnega jamstva v višini 11.473.151 EUR v korist Republike Slovenije, Ministrstva za okolje in prostor, Agencije Republike Slovenije za okolje.

- Svet RCERO LJUBLJANA (v nadaljevanju: Svet RCERO) je na 6. dopisni seji, ki je potekala od 8. 3. 2018 do 12. 3. 2018, potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov in Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana in s tem predlagane cene storitev navedenih gospodarskih javnih služb, ki se uporabljajo od 1. 3. 2019 dalje.
- Pripojitev družbe Snaga k družbi VO–KA: Dne 14. 2. 2019 je Skupščina družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., dala soglasje k pripojitvi družbe SNAGA Javno podjetje d.o.o., Povšetova ulica 6, Ljubljana kot prevzete družbe, k družbi JAVNO PODJETJE VODOVOD–KANALIZACIJA d.o.o., Vodovodna cesta 90, Ljubljana kot prevzemni družbi, z dnem obračuna pripojitve 31. 12. 2018. Edini družbenik tako prevzete kot prevzemne družbe, to je JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., je sklep o soglasju k pripojitvi podal dne 14. 2. 2019 oziroma v obliki notarskega zapisa dne 19. 3. 2019.

Dne 19. 3. 2019 je bila v obliki notarskega zapisa podpisana Pogodba o pripojitvi družbe SNAGA Javno podjetje, d.o.o. k družbi JAVNO PODJETJE VODOVOD–KANALIZACIJA d.o.o. Pripojitev se izvede tako, da se celotno premoženje prevzete družbe skupaj z vsemi pravicami in obveznostmi prenese na prevzemno družbo, prevzeta družba pa s pripojitvijo preneha obstajati.

Pravne posledice pripojitve bodo nastopile z dnem vpisa pripojitve v sodni register. Prevzemna družba se bo hkrati preimenovala v JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o. (kratka firma: JP VOKA SNAGA d.o.o.), takrat bo tudi začel veljati nov akt o ustanovitvi družbe.

3.3.6.4 Dodatna razkritja na podlagi Energetskega zakona in SRS 32

Skladno z določbami veljavne zakonodaje za obvezne občinske javne službe varstva okolja in z računovodskimi standardi SRS 32, ki urejajo računovodsko spremljanje gospodarskih javnih služb in drugih dejavnosti ter Zakonom o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (v nadaljevanju ZPFOLERD-1) so za leto 2018 izdelani računovodski izkazi za naslednje dejavnosti:

- gospodarske javne službe: zbiranje odpadkov, obdelava odpadkov ter odlaganje komunalnih odpadkov, urejanje in čiščenje občinskih cest ter javnih zelenih površin in urejanje javnih sanitarij,
 - druge gospodarske dejavnosti: odlaganje nekomunalnih odpadkov, proizvodnja električne energije in plakatiranje.
- Prikazi sodil v skladu s katerimi so na posamezne GJS in druge dejavnosti razporejeni prihodki in odhodki ter način razporejanja prihodkov in odhodkov po posameznih poslovnoizidnih mestih in stroškovnih nosilcih

Zaradi ugotavljanja poslovnih izidov in balance stanja v določenem časovnem obdobju za posamezne dejavnosti ima družba vzpostavljen sistem stroškovnih mest in profitnih centrov.

Stroške, odhodke, prihodke, sredstva in obveznosti do virov sredstev družba evidentira na stroškovnih mestih, nalogih in profitnih centrih, bodisi neposredno ali na podlagi opredeljenih sodil skladno s Pravilnikom o sodilih za razporejanje prihodkov, stroškov, odhodkov, sredstev in obveznosti do virov sredstev po posameznih dejavnostih družbe Snaga Javno podjetje d.o.o. - 3. sprememba (v nadaljevanju: Pravilnik), ki se uporablja od 1. 1. 2016 dalje. Sodila temeljijo na aktivnostih in so skladna z načeli stroškovnega računovodstva, kar je tudi potrdila revizijska družba KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o. ob izvedbi revizije in v končnem poročilu o dejanskih ugotovitvah v zvezi s sodili z dne 12. 7. 2016.

Pravilnik je interni akt in je dostopen na sedežu družbe. Pravilnik ureja pravila delitve prihodkov, stroškov in odhodkov ter sredstev in obveznosti do virov sredstev na posamezne dejavnosti ter izkazovanje računovodskih izkazov po posameznih dejavnostih gospodarskih javnih služb in drugih dejavnosti.

Večji del prihodkov in odhodkov ter sredstev in obveznosti do njihovih virov se na posamezno dejavnost ugotavlja in razporeja neposredno na izvoru, preostalo pa se na posamezno dejavnost razporedi na podlagi sodil, opredeljenih v pravilniku.

Podlage za oblikovanje sodil za razdelitev splošnih stroškovnih mest in profitnih centrov so:

- število zaposlenih, ki se uporablja za delitev uprave in Povšetove 6, sektorja za upravljanje procesov in splošnih zadev ter vodstev delovnih enot,
- število izdanih računov, ki se uporablja za delitev sektorja za komercialno in prodajne službe,
- število dobaviteljev, ki se uporablja za delitev nabavne službe in službe za logistiko;

Podlage za oblikovanje sodil za razdelitev posrednih stroškovnih mest in profitnih centrov so:

- število opravljenih ur vzdrževanja vozil in strojev, ki se uporablja za delitev remonta in kompleksa Snage,
- število zaposlenih, ki se uporablja za delitev vodstev delovnih enot, sektorja za investicije in razvoj ter službe za investicije, vzdrževanje in razvoj.

Podlage za oblikovanje sodil za razdelitev skupnih neposrednih stroškovnih mest in profitnih centrov so:

- število zaposlenih oziroma poraba delovnega časa zaposlenih v MBO, ki se uporablja za delitev skupnega stroškovnega mesta in profitnega centra obdelave komunalnih odpadkov in bioloških odpadkov ter proizvodnje električne energije iz bioplinske elektrarne,
- kapaciteta vhodnih količin v MBO, ki se uporablja za delitev stroškovnega mesta in profitnega centra obdelave MKO in bioloških odpadkov,
- število zabojnikov za mešane komunalne odpadke in biološke odpadke v podzemnih zbiralnicah, ki se uporablja za delitev stroškovnega mesta podzemne zbiralnice,
- masa odloženih odpadkov, ki se uporablja za delitev stroškovnih mest skupnega profitnega centra odlaganja komunalnih in nekomunalnih odpadkov,
- število voženj s samonakladalnimi vozili in kotalnimi prekucniki, ki se uporablja za delitev stroškov in odhodkov stroškovnega mesta zbiranja s samonakladalnimi vozili in kotalnimi prekucniki.

Sodila se konec obračunskega obdobja preverjajo glede na realizirane finančne podatke in podatke o fizičnem obsegu storitev.

➤ Bilanca stanja sredstev po SRS 32 in obveznosti do njihovih virov za posamezne dejavnosti na dan 31. 12. 2018

v EUR

	Gospodarske javne službe						Druge dejavnosti		
	Zbiranje odpadkov	Obdelava odpadkov	Odlaganje komunalnih odpadkov	Urejanje in čiščenje občinskih cest	Urejanje in čiščenje javnih zelenih površin	Urejanje javnih sanitarij	Odlaganje nekomunalnih odpadkov	Proizvodnja električne energije	Plakatiranje
SREDSTVA	15.567.919	4.596.605	5.995.825	3.105.722	3.589.885	255.165	7.165.738	512.398	52.159
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	12.549.032	924.441	4.506.048	1.883.784	2.042.452	94.413	6.591.884	499.807	35.451
I. Neopredmetena sred. in dolgoroč. AČR	258.889	75.567	14.178	54.419	12.419	6.213	20.707	3.616	1.391
II. Opredmetena osnovna sredstva	12.143.764	804.664	3.147.864	1.790.786	1.995.179	84.331	4.604.845	493.939	33.194
III. Naložbene nepremične	146.379	44.210	1.343.600	38.579	34.854	3.869	1.965.738	2.252	866
IV. Dolgoročne finančne naložbe	0	0	406	0	0	0	594	0	0
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	2.912.653	3.589.175	1.424.872	1.207.612	1.534.733	159.386	447.135	11.796	16.399
II. Zaloge	499.335	149.817	24.464	130.736	118.112	13.113	35.717	7.633	2.936
III. Kratkoročne finančne naložbe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	2.413.318	3.439.358	957.688	1.076.876	1.416.621	146.273	365.485	4.163	13.463
V. Denarna sredstva	0	0	442.720	0	0	0	45.933	0	0
C. AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	106.234	82.989	64.905	14.326	12.700	1.366	126.719	795	309
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	7.634.224	2.864.886	17.892.026	1.710.172	2.016.709	244.087	8.280.622	156.982	41.708
A. KAPITAL	3.248.803	537.377	146.836	900.153	834.257	92.353	248.344	55.513	20.928
I. Vpoklicani kapital	3.655.306	1.104.019	180.277	963.403	870.380	96.629	263.205	56.247	21.633
II. Kapitalske rezerve	0	0	0	0	0	0	0	0	0
V. Rezerve, nastale zaradi vredn. po poštenu vredn.	-169.517	-20.029	-10.159	-45.456	-36.123	-4.276	-14.861	-734	-705
VI. Preneseni čisti poslovni izid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta	-236.986	-546.613	-23.282	-17.794	0	0	0	0	0
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	1.454.691	352.606	17.519.521	143.353	341.397	52.882	7.702.399	74.466	6.895
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	0	0	1.579	0	0	0	2.310	0	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	2.778.157	1.914.451	194.766	613.913	793.396	93.561	284.697	23.923	12.700
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	152.573	60.452	29.324	52.753	47.659	5.291	42.872	3.080	1.185
Obveznosti po SRS 32	7.933.695	1.731.719	0	1.395.550	1.573.176	11.078	0	355.416	10.451
Terjatve po SRS 32	0	0	11.896.201	0	0	0	1.114.884	0	0

➤ Izkaz poslovnega izida po dejavnostih za leto 2018

v EUR

	Gospodarske javne službe						Druge dejavnosti		
	Zbiranje odpadkov	Obdelava odpadkov	Odlaganje komunalnih odpadkov	Urejanje in čiščenje občinskih cest	Urejanje in čiščenje javnih zelenih površin	Urejanje javnih sanitarij	Odlaganje nekomunalnih odpadkov	Proizvodnja električne energije	Plakativiranje
1. Čisti prihodki od prodaje	15.299.377	17.388.485	2.069.321	2.569.228	4.488.284	425.943	3.449.233	695.165	56.363
a,b) Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu z opravljanjem gospodarske javne službe	12.746.092	16.430.089	1.950.837	2.354.905	4.201.291	420.396	0	0	0
c,č) Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu z opravljanjem druge dejavnosti	2.547.091	955.799	118.194	212.690	285.518	5.383	3.448.772	695.046	56.326
d) Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.194	2.597	290	1.633	1.475	164	461	119	37
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednot. poslovnimi prihodki)	276.995	25.498	88.120	53.676	65.490	444	116.159	3.897	3.786
4.1. Prihodki iz naslova državne/občinske podpore	17.407	3.408	54.228	22.789	14.681	297	79.358	3.760	74
4.2. Drugi poslovni prih. (s prevrednot. posl. prih.)	259.588	22.090	33.892	30.887	50.809	147	36.801	137	3.712
5. Stroški blaga, materiala in storitev	10.348.725	20.028.013	1.202.450	1.182.810	2.624.607	265.809	1.231.600	299.891	21.205
a) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	1.975.922	636.220	158.764	304.166	454.002	30.412	145.223	52.320	2.997
b) Stroški storitev	8.372.803	19.391.793	1.043.686	878.644	2.170.605	235.397	1.086.377	247.571	18.208
6. Stroški dela	5.663.470	2.067.568	365.589	1.388.790	1.287.189	126.053	527.367	107.137	19.444
a) Stroški plač	4.047.621	1.412.820	264.887	1.002.656	913.269	89.674	385.837	79.837	14.255
b) Stroški socialnih zavarovanj	784.179	259.734	51.310	198.282	171.738	17.199	74.704	15.343	2.833
b.1) Stroški pokojninskih zavarovanj	489.518	157.169	32.028	125.308	104.961	10.766	46.616	9.545	1.795
b.2) Drugi stroški socialnih zavarovanj	294.661	102.565	19.282	72.974	66.777	6.433	28.088	5.798	1.038
c) Drugi stroški dela	831.670	395.014	49.392	187.852	202.182	19.180	66.826	11.957	2.356
7. Odpisi vrednosti	1.877.522	634.560	200.221	227.263	372.006	6.640	217.775	41.561	6.261
a) Amortizacija	1.551.474	68.778	143.095	198.426	323.858	5.043	209.295	40.914	3.806
b) Prevrednotovalni posl. odh. pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	110.431	12.224	2.766	17.702	43.512	1.091	3.717	251	2.121
c) Prevrednotovalni posl. odh. pri obratnih sredstvih	215.617	553.558	54.360	11.135	4.636	506	4.763	396	334
8. Drugi poslovni odhodki	56.375	31.109	88.694	11.785	11.010	1.011	62.707	877	8.459
10. Finančni prihodki iz danih posojil	0	0	7	0	0	0	8	0	0
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	28.237	23.876	6.382	5.083	10.244	825	2.771	78	108
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	235	653	534.612	179	196	46	55.471	1	0
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	14.398	3.384	1.066	4.026	3.040	399	1.563	211	93
15. Drugi prihodki	77.358	18.152	2.937	15.977	19.289	1.590	4.363	924	361
16. Drugi odhodki	24.709	3.723	432	2.069	2.027	151	608	88	35
19. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (1+4-5-6-7-8+10+11-13-14+15-16)	-2.303.467	-5.312.999	-226.297	-172.958	283.232	28.693	1.475.443	250.298	5.121

V izkazih poslovnega izida po dejavnostih so zaradi storitev, ki jih izvajajo posamezne dejavnosti za druge dejavnosti v okviru družbe, izkazani interni prihodki in odhodki.

- Prikaz dobička oziroma izgube posameznih gospodarskih javnih služb, ki ga oziroma jo bo izvajalec gospodarskih javnih služb smel oziroma moral poračunati v prihodnjih obdobjih

Snaga ima skladno s Sklepom o spremembah in dopolnitvah Sklepa o tarifnem sistemu za obračun storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb ravnanja s komunalnimi odpadki (Uradni list RS, št. 61/17) in z Odlokom o spremembi Odloka o obdelavi komunalnih odpadkov in odlaganju ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 63/17) za storitve gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki predpisano triletno obračunsko obdobje, tj. obdobje 2016–2018.

Ugotovljena razlika med prihodki in upravičenimi stroški gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki v obdobju 2016–2018 znaša skupaj 15.745.757 EUR, od tega bi bilo potrebno preko povišanja cen v prihodnjem obračunskem obdobju uporabnikom na dejavnosti zbiranja odpadkov poračunati 2.557.808 EUR, na dejavnosti obdelave odpadkov 12.913.311 EUR in na dejavnosti odlaganja komunalnih odpadkov 274.638 EUR.

V skladu s sklepom Sveta ustanoviteljev javnih podjetij, povezanih v Javni holding Ljubljana, d.o.o. z dne 9. 1. 2019, v predlaganih cenah za obdobje 2019–2021 ni vključena ugotovljena negativna razlika med potrjeno ceno in obračunsko lastno ceno, glede na dejansko količino opravljenih storitev gospodarskih javnih služb v preteklem triletnem obračunskem obdobju.

- Prikaz lastniških deležev države, občin in drugih v osnovnem kapitalu

Snaga je v 100 % lasti družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., Verovškova 70, Ljubljana.

- Predstavitev zneska in deleža depozitov pri bankah v okviru posojil

Družba ne izkazuje depozitov pri bankah v okviru posojil, prosta denarna sredstva ima med denarnimi sredstvi.

- Terjatve do države ali občin, in sicer po njihovih vrstah

v EUR

	Terjatve do kupcev	Terjatve iz naslova predujmov	Ostale terjatve	Skupaj terjatve na dan 31.12.2018
Mestna občina Ljubljana	2.799.564	633.072	443.140	3.875.776
Občina Brezovica	809	27.899	14.007	42.715
Občina Dobrova - Polhov Gradec	850	23.016	0	23.866
Občina Dol pri Ljubljani	1.935	10.565	0	12.500
Občina Horjul	604	8.977	0	9.581
Občina Medvode	3.830	32.396	0	36.226
Občina Škofljica	807	16.118	0	16.925
Občina Bloke	2.337	0	0	2.337
Občina Gorenja vas - Poljane	3.850	0	0	3.850
Občina Žiri	10.966	0	0	10.966
Skupaj terjatve do občin	2.825.552	752.043	457.147	4.034.742

Vse terjatve do Mestne občine Ljubljana znašajo 3.875.776 EUR, od tega je 1.846.311 EUR zapadlih in 2.029.465 EUR nezapadlih. S strani Mestne občine Ljubljana so bile v začetku leta 2019 plačane zapadle terjatve v višini 1.830.545 EUR. Terjatve iz naslova predujmov so se pobotale z obveznostmi Snage v mesecu januarju in februarju 2019.

Ostale terjatve do občin predstavljata neplačana računa iz naslova zaračunanih investicij za dejavnost odlaganja, ki pa sta bila poravnana v začetku leta 2019.

- Vrednost osnovnih sredstev gospodarske javne infrastrukture, ki jo ima v najemu izvajalec gospodarskih javnih služb (v zabilančni evidenci)

v EUR

Sedanja vrednost na dan 31.12.2018	
Mestna občina Ljubljana	109.832.335
Občina Brezovica	3.181.127
Občina Dobrova - Polhov Gradec	2.485.053
Občina Dol pri Ljubljani	1.459.546
Občina Horjul	989.997
Občina Medvode	4.446.116
Občina Škofljica	2.081.276
Infrastruktura v najemu	124.475.450

3.4 Izjava posloводства

Posloводство družbe potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov, končanih na dan 31. 12. 2018, dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve in da so v skladu z ZGD-1 in Slovenskimi računovodskimi standardi (2016) ter vsemi pojasnili in stališči Slovenskega inštituta za revizijo.

Posloводство Snage izjavlja, da v celoti potrjuje Letno poročilo za leto 2018 in s tem poslovno poročilo za leto 2018, računovodske izkaze prikazane v pričujočem letnem poročilu ter pripadajoča pojasnila na straneh od 58 do 97.

Ljubljana, 29. marec 2018

Janko Kramžar
Direktor

SNAGA d.o.o.
 LJUBLJANA, POVŠETOVA 6
 1